

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

СЪВЕТ

Брюксел, 24 юни 2021 г.
(OR. en)

2018/0196(COD)
LEX 2100

PE-CONS 47/21

COH 16
SOC 392
PECHЕ 191
CADREFIN 287
JAI 707
SAN 391
CODEC 869

РЕГЛАМЕНТ

**НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА
ЗА УСТАНОВЯВАНЕ НА ОБЩОПРИЛОЖИМИТЕ РАЗПОРЕДБИ
ЗА ЕВРОПЕЙСКИЯ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ,
ЕВРОПЕЙСКИЯ СОЦИАЛЕН ФОНД ПЛЮС,
КОХЕЗИОННИЯ ФОНД, ФОНДА ЗА СПРАВЕДЛИВ ПРЕХОД
И ЕВРОПЕЙСКИЯ ФОНД ЗА МОРСКО ДЕЛО, РИБАРСТВО И АКВАКУЛТУРИ,
КАКТО И НА ФИНАНСОВИТЕ ПРАВИЛА ЗА ТЯХ И ЗА ФОНД „УБЕЖИЩЕ, МИГРАЦИЯ
И ИНТЕГРАЦИЯ“, ФОНД „ВЪТРЕШНА СИГУРНОСТ“
И ИНСТРУМЕНТА ЗА ФИНАНСОВА ПОДКРЕПА
ЗА УПРАВЛЕНИЕТО НА ГРАНИЦИТЕ И ВИЗОВАТА ПОЛИТИКА**

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2021/...
НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 24 юни 2021 година

за установяване на общоприложимите разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд плюс, Кохезионния фонд, Фонда за справедлив преход и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури, както и на финансовите правила за тях и за фонд „Убежище, миграция и интеграция“, фонд „Вътрешна сигурност“ и Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 177, член 322, параграф 1, буква а) и член 349 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет¹,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите²,

като взеха предвид становището на Сметната палата³,

в съответствие с обикновената законодателна процедура⁴,

¹ ОВ С 62, 15.2.2019 г., стр. 83.

² ОВ С 86, 7.3.2019 г., стр. 41.

³ ОВ С 17, 14.1.2019 г., стр. 1.

⁴ Позиция на Европейския парламент от 27 март 2019 г. (ОВ С 108 ; 26 .3 .2012 г., стр. 638) и позиция на Съвета на първо четене от 27 май 2021 г. (все още непубликувана в Официален вестник). Позиция на Европейския парламент от ... [(ОВ ...)/(все още непубликувана в Официален вестник)].

като имат предвид, че:

- (1) Член 174 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) предвижда, че за да укрепи своето икономическо, социално и териториално сближаване, Съюзът трябва да има за цел да намалява неравенството между нивата на развитие на различните региони и изостаналостта на най-необлагодетелстваните региони или острови, и че специално внимание трябва да се обръща на селските райони, районите, засегнати от индустриалния преход, както и на регионите, които са засегнати от сериозни и постоянни неблагоприятни природни или демографски условия. Тези региони се възползват най-вече от политиката на сближаване. Съгласно член 175 от ДФЕС Съюзът подкрепя осъществяването на тези цели чрез действията, които предприема посредством Европейския фонд за ориентиране и гарантиране на селското стопанство, секция „Ориентиране“, Европейския социален фонд, Европейския фонд за регионално развитие, Европейската инвестиционна банка и други инструменти. Член 322 от ДФЕС съдържа правното основание за приемане на финансови норми, които определят реда и условията за установяване и изпълнение на бюджета, както и за представяне и проверка на отчетите, а също и за контрола върху отговорността на финансовите оператори.

- (2) С цел по-нататъшно развиване на координираното и хармонизирано изпълнение на фондовете на Съюза, изпълнявани при споделено управление, а именно Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР), Европейския социален фонд плюс (ЕСФ+), Кохезионния фонд, Фонда за справедлив преход (ФСР), както и на мерките, финансирани при споделено управление по линия на Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури (ЕФМДРА), фонд „Убежище, миграция и интеграция“ (ФУМИ), фонд „Вътрешна сигурност“ (ФСР) и Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика (ИУГВР), за всички тези фондове (наричани заедно „фондовете“) следва да се установят финансови норми на основание член 322 от ДФЕС, като ясно се посочи приложното поле на съответните разпоредби. Освен това на основание член 177 от ДФЕС следва да се установят общоприложими разпоредби, които да обхващат специалните правила на политиката за ЕФРР, ЕСФ+, Кохезионния фонд, ФСР и ЕФМДРА.
- (3) Поради спецификите на всеки фонд специалните правила, приложими към всеки отделен фонд и към цел „Европейско териториално сътрудничество“ (Interreg) по ЕФРР, следва да бъдат определени в отделни регламенти („регламенти за отделните фондове“), които да допълват настоящия регламент.
- (4) Най-отдалечените региони следва да се ползват от специални мерки и допълнително финансиране, чрез които да се компенсират тяхното структурно социално и икономическо положение и неблагоприятните условия, произтичащи от факторите, посочени в член 349 от ДФЕС.
- (5) Северните региони с много ниска гъстота на населението следва да се ползват от специални мерки и допълнително финансиране, чрез които да се компенсират сериозните неблагоприятни природни или демографски условия, посочени в член 2 от Протокол № 6 към Акта за присъединяване от 1994 г.

- (6) При изпълнението на фондовете следва да се зачитат хоризонталните принципи, определени в член 3 от Договора за Европейския съюз (ДЕС) и в член 10 от ДФЕС, включително принципите на субсидиарност и пропорционалност, посочени в член 5 от ДЕС, като се взема предвид Хартата на основните права на Европейския съюз. Държавите членки следва да спазват също задълженията, наложени с Конвенцията на Организацията на обединените нации за правата на детето и Конвенцията на Организацията на обединените нации за правата на хората с увреждания, и да осигурят достъпност съгласно член 9 от нея и съгласно правото на Съюза за хармонизиране на изискванията за достъпност на продуктите и услугите. В този контекст фондовете следва да се изпълняват по начин, който насърчава прехода от институционални грижи към грижи, предоставяни в семейството и в общността. Държавите членки и Комисията следва да се стремят да премахват неравнопоставеността и да насърчават равенството между мъжете и жените и интегрирането на принципа за равенство между половете, както и да се противопоставят на дискриминацията, основана на пол, раса или етнически произход, религия или убеждения, увреждане, възраст или сексуална ориентация. Фондовете следва да не подпомагат действия, които допринасят за каквато и да било форма на сегрегация или изключване, а при финансирането на инфраструктура следва да гарантира достъпност за хора с увреждания. Целите на фондовете следва да се преследват в контекста на устойчивото развитие и действията на Съюза за утвърждаване на целта за опазване, защита и подобряване на качеството на околната среда, както е предвидено в член 11 и член 191, параграф 1 от ДФЕС, като се вземат предвид принципът „замърсителят плаща“, целите на ООН за устойчиво развитие и Парижкото споразумение, прието по Рамковата конвенция на ООН по изменението на климата (наричано по-нататък¹ „Парижкото споразумение“). За да се защити целостта на вътрешния пазар, операциите в полза на предприятия следва да бъдат в съответствие с правилата за държавна помощ на Съюза, определени в членове 107 и 108 от ДФЕС. Бедността е особено значимо предизвикателство за Съюза. Във връзка с това целите на фондовете следва да се преследват с оглед да се допринесе за премахването на бедността. Целите на фондовете следва да се преследват с оглед на осигуряването на адекватна подкрепа, по-специално за местните и регионалните органи в крайбрежните и градските райони, за преодоляване на социално-икономическите предизвикателства, свързани с интеграцията на граждани на трети държави, както и на предоставянето на адекватна подкрепа за необлагодетелстваните райони и общностите в неравностойно положение в градските райони.

¹ ОВ L 282, 19.10.2016 г., стр. 4.

- (7) Хоризонталните финансови правила, приети от Европейския парламент и от Съвета на основание член 322 от ДФЕС, се прилагат за настоящия регламент. Тези правила са установени с Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета¹ от 18 юли 2018 г. (наричан по-нататък „Финансовият регламент“), определят по-специално процедурата за съставяне и изпълнение на бюджета на Съюза чрез безвъзмездни средства, поръчки, награди, непряко управление, финансови инструменти, бюджетни гаранции, финансова помощ и възстановяване на разходите на външните експерти и предвиждат контрол върху отговорността на финансовите участници. Правилата, приети на основание член 322 от ДФЕС, включват и общ режим на обвързаност с условия с цел защита на бюджета на Съюза.
- (8) Когато е определен срок, в който Комисията трябва да предприеме действия спрямо държавите членки, тя следва да вземе под внимание цялата необходима информация и документация своевременно и ефикасно. Ако данните, представени от държавите членки под каквато и да било форма съгласно настоящия регламент, са непълни или не отговарят на изискванията на настоящия регламент и на регламентите за отделните фондове, поради което Комисията не може да предприеме напълно информирано действие, срокът следва да бъде спрян до спазването на регулаторните изисквания от държавите членки. Освен това, тъй като не се допуска Комисията да извършва плащания за включени в заявленията за плащане разходи, направени и платени от бенефициерите за изпълнението на операции, свързани със специфични цели, за които отключващите условия не са изпълнени, по отношение на тези разходи срокът за извършване на плащанията от Комисията не следва да започва да тече.

¹ Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 (ОВ L 193, 30.7.2018 г., стр. 1).

- (9) За да се способства за изпълнението на приоритетите на Съюза, фондовете следва да съсредоточават своята подкрепа върху ограничен брой цели на политиката в съответствие със своите специфични мисии за отделните фондове съгласно техните основани на Договорите цели. Целите на политиката за ФУМИ, ФВС и ИУГВП следва да бъдат определени в съответните регламенти за отделните фондове. ФСП и всички ресурси от ЕФРР и ЕСФ+, прехвърлени на доброволни начала към ФСП като допълнителна подкрепа, следва да допринасят за изпълнението на една-единствена специфична цел.
- (10) Като се има предвид значението на борбата с изменението на климата съгласно ангажиментите на Съюза за изпълнение на Парижкото споразумение и целите на Организацията на обединените нации за устойчиво развитие, фондовете следва да допринасят за интегрирането на действията в областта на климата в политиките на ЕС и за постигането на общата цел 30 % от бюджетните разходи на Съюза да се насочат към цели в областта на климата. В този контекст фондовете следва да оказват подкрепа за дейности, които се осъществяват при зачитане на стандартите и приоритетите на Съюза в областта на климата и околната среда и не биха нанесли значителни вреди на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета¹. Адекватните механизми, чрез които да се гарантира постигането на климатичната устойчивост на подкрепяните инфраструктурни инвестиции, следва да бъдат неразделна част от програмирането и изпълнението на фондовете.

¹ Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2020 г. за създаване на рамка за улесняване на устойчивите инвестиции и за изменение на Регламент (ЕС) 2019/2088 (ОВ L 198, 22.6.2020 г., стр. 13).

- (11) Като се има предвид значението да се преодолее загубата на биологично разнообразие, фондовете следва да допринасят за интегрирането на действията в областта на биологичното разнообразие в политиките на Съюза и за постигането на общата амбиция 7,5 % от годишните разходи по Многогодишната финансова рамка (МФР) през 2024 г. и 10 % от годишните разходи по МФР през 2026 г. и 2027 г. да бъдат за цели, свързани с биологичното разнообразие, като се взема предвид съществуващото припокриване между целите в областта на климата и на биологичното разнообразие.
- (12) Част от разпределения за фондовете бюджет на Съюза следва да се изпълнява от Комисията при споделено управление с държавите членки по смисъла на Финансовия регламент. Поради това, когато изпълняват фондовете при споделено управление, Комисията и държавите членки следва да зачитат посочените във Финансовия регламент принципи, като добро финансово управление, прозрачност и недискриминация.

- (13) Държавите членки, на подходящото териториално равнище, в съответствие със своята институционална, правна и финансова рамка, и определените от тях за целта органи следва да отговарят за изготвянето и изпълнението на програмите. Съюзът и държавите членки следва да се въздържат от налагането на ненужни правила, които създават прекомерна административна тежест за бенефициерите.
- (14) Принципът на партньорство е основен елемент при изпълнението на фондовете, основаващ се на подхода на многостепенното управление и гарантиращ участието на регионални, местни, общински и други публични органи, на гражданското общество, на икономически и социални партньори и, където е приложимо, на научноизследователски организации и университети. За да се осигури приемственост при организирането на партньорства, Европейският кодекс на поведение за партньорство за споразуменията за партньорство и програмите, ползващи се с подкрепа от европейските структурни и инвестиционни фондове, създаден с Делегиран регламент (ЕС) № 240/2014 на Комисията¹ (наричан по-нататък „Европейският кодекс на поведение за партньорство“), следва да продължи да се прилага за фондовете.

¹ Делегиран регламент (ЕС) № 240/2014 на Комисията от 7 януари 2014 г. относно Европейски кодекс на поведение за партньорство в рамките на европейските структурни и инвестиционни фондове (ОВ L 74, 14.3.2014 г., стр. 1).

- (15) На равнището на Съюза рамката за определяне на националните приоритети за реформи и за наблюдение на изпълнението им е европейският семестър за координация на икономическите политики, включващ и принципите на Европейския стълб на социалните права. Държавите членки разработват собствени национални многогодишни инвестиционни стратегии в подкрепа на тези реформи. Посочените стратегии следва да се представят заедно с годишните национални програми за реформи като начин да се очертаят и координират приоритетните инвестиционни проекти, които ще се подпомагат чрез финансиране от държавите членки или Съюза, или и двете. Стратегиите следва също така да послужат за съгласувано използване на предоставеното от Съюза финансиране и за осигуряване на максимална добавена стойност на финансовата подкрепа, която ще се получава по-специално от фондовете, Механизма за възстановяване и устойчивост, създаден с Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета¹ и програмата InvestEU, създадена с Регламент (ЕС) 2021/523 на Европейския парламент и на Съвета² (наричан по-нататък „Регламентът за InvestEU“).

¹ Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета от 12 февруари 2021 г. за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост (ОВ L 57, 18.2.2021 г., стр. 17).

² Регламент (ЕС) 2021/523 на Европейския парламент и на Съвета от 24 март 2021 г. за създаване на програмата InvestEU и за изменение на Регламент (ЕС) 2015/1017 (ОВ L 107, 26.3.2021 г., стр. 30).

- (16) Държавите членки следва да вземат под внимание съответните специфични за държавите препоръки, приемани съгласно член 121, параграф 2 от ДФЕС, и приложимите препоръки на Съвета, приемани съгласно член 148, параграф 4 от ДФЕС, както и допълнителните препоръки на Комисията, изготвени в съответствие с член 34 от Регламент (ЕС) 2018/1999 на Европейския парламент и на Съвета¹, а по отношение на ФУМИ, ФВС и ИУГВП — другите приложими препоръки на Съюза, отправени до държавите членки при изготвянето на програмните документи. През програмния период 2021—2027 г. (наричан по-нататък „програмният период“) държавите членки следва редовно да представят на мониторинговия комитет и на Комисията напредъка в изпълнението на програмите в подкрепа на специфичните за държавите препоръки. В рамките на междинен преглед държавите членки следва, наред с други елементи, да обмислят необходимостта от промени в програмите, за да се отразят новите предизвикателства, посочени в съответните специфични за държавите препоръки, които са приети или изменени след започването на програмния период.
- (17) Във връзка с програмите, включително по време на междинния преглед, и във връзка с нуждите от финансови средства за инвестиции в нисковъглеродни технологии държавите членки следва да вземат предвид съдържанието на своите интегрирани национални планове в областта на енергетиката и климата, които ще се разработват съгласно Регламент (ЕС) 2018/1999, както и резултата от процеса, водещ до отправяне на препоръки от Съюза във връзка с тези планове.

¹ Регламент (ЕС) 2018/1999 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. относно управлението на Енергийния съюз и на действията в областта на климата, за изменение на Регламенти (ЕО) № 663/2009 и (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета, директиви 94/22/ЕО, 98/70/ЕО, 2009/31/ЕО, 2009/73/ЕО, 2010/31/ЕС, 2012/27/ЕС и 2013/30/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, директиви 2009/119/ЕО и (ЕС) 2015/652 на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕС) № 525/2013 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 328, 21.12.2018 г., стр. 1).

- (18) Споразумението за партньорство, изготвяно от всяка държава членка, следва да бъде кратък стратегически документ, направляващ преговорите между Комисията и съответната държава членка за разработването на програмите по линия на ЕФРР, ЕСФ+, Кохезионния фонд, ФСП и ЕФМДРА. С цел да се рационализира процесът на одобряване, при оценката си Комисията следва да спазва принципа на пропорционалност, по-специално по отношение на дължината на текста на споразумението за партньорство и исканията за допълнителна информация. За да се намали административната тежест, следва да не бъде необходимо споразуменията за партньорство да се изменят по време на програмния период. Ако обаче държавата членка пожелае това, тя следва да може да представи на Комисията едно изменение на споразумението си за партньорство, за да бъдат взети под внимание резултатите от междинния преглед. За да се улесни планирането и да се избягва припокриване на съдържанието в програмните документи, споразумението за партньорство може да бъде включено като част от дадена програма.
- (19) За да се осигури достатъчно гъвкавост на държавите членки при изпълнението на средствата, които са им разпределени при споделено управление, следва да бъде възможно прехвърляне на средства до определен размер между фондовете, както и между режима на споделено управление и инструментите, управлявани пряко и непряко. Размерът на средствата, които могат да бъдат прехвърлени, следва да бъде по-висок, когато това е обосновано от специфичните икономически и социални обстоятелства в дадена държава членка.
- (20) При определени условия, предвидени в настоящия регламент, всяка държава членка следва да разполага с гъвкавост да дава принос към програмата InvestEU за предоставянето на гаранцията на ЕС и към консултантския център InvestEU - за инвестициите в тази държава членка.

- (21) За да се осигурят необходимите предпоставки за ефективно и ефикасно използване на подкрепата от Съюза, предоставяна чрез фондовете, следва да се изготви ограничен списък на отключващите условия, както и кратък и изчерпателен набор от обективни критерии за тяхната оценка. Всяко отключващо условие следва да бъде свързано със специфична цел и да се прилага автоматично, когато специфичната цел бъде избрана за получаване на подкрепа. Без да се засягат правилата за отмяна на бюджетни задължения, когато посочените условия не са изпълнени, разходите, свързани с операциите по съответните специфични цели, следва да не бъдат възстановявани от Комисията. За да се поддържа благоприятна инвестиционна рамка, непрекъснатото изпълнение на отключващите условия следва редовно да се наблюдава. По искане на държава членка Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) следва да може да допринася при извършването на преценка дали отключващите условия са изпълнени. Наред с това е важно да се гарантира, че подбраните операции, за които ще се предоставя подкрепа, се изпълняват в съответствие с действащите стратегии и документи за планиране, в които са заложили изпълнените отключващи условия, като по този начин се гарантира съответствието на всички съфинансирани операции с рамката на политиките на Съюза.
- (22) Наред с преследването на целите за икономическо, социално и териториално сближаване, подкрепата за мрежовата свързаност, предоставяна от ЕФРР и Кохезионния фонд, следва да има за цел и изграждане на липсващите връзки с трансевропейската транспортна мрежа.
- (23) Държавите членки следва да създават рамка за качество на изпълнението за всяка програма, която да обхваща всички показатели, междинни цели и целеви стойности, и чрез която да се следи, отчита и оценява качеството на изпълнението на програмата. Това следва да даде възможност за мониторинг, отчитане и оценка на качеството на изпълнение на програмата в хода на самото изпълнение и да допринася за измерването на общите резултати на фондовете.

- (24) Държавите членки следва да извършват междинен преглед на всяка от програмите, получаващи подкрепа от ЕФРР, ЕСФ+, Кохезионния фонд и ФСП. Този преглед следва да позволява реална корекция на програмите на база качество на изпълнението, като наред с това следва да предоставя възможност да вземат под внимание новите предизвикателства и съответните специфични за държавите препоръки, публикувани през 2024 г., както и напредъкът в изпълнението на интегрираните национални планове в областта на енергетиката и климата и принципите на Европейския стълб на социалните права. За целите на междинния преглед следва да се отчитат също социално-икономическото положение на съответната държава членка или регион, включително евентуалните значителни негативни финансови, икономически или социални промени или демографски предизвикателства, както и напредъкът към достигането на целевите стойности за принос в областта на климата на национално равнище. Комисията следва да изготви доклад за резултатите от междинния преглед, който да включва нейната оценка за прилагането на разходите и таксите за управление по финансовите инструменти, управлявани от органи, избрани чрез пряко възлагане на договор.

- (25) Механизмите за осигуряване на връзка между политиките на Съюза за финансиране и икономическото управление на Съюза, следва да се доусъвършенстват, с което да се позволи на Комисията да представя на Съвета предложения за спиране на всички или на част от бюджетните кредити за поети задължения или за плащания за една или няколко програми на съответната държава членка, когато посочената държава членка не предприема ефективни действия в контекста на процеса на икономическо управление. Задължението на Комисията да предлага спиране следва да не се прилага когато бъде задействана т.нар. обща клауза за дерогация съгласно Пакта за стабилност и растеж и за периода, през който тя е задействана. За да се осигури еднакво изпълнение и предвид значимостта на финансовите последици на налаганите мерки, на Съвета следва да се предоставят изпълнителни правомощия, като той следва да действа въз основа на предложение на Комисията. За да се улесни приемането на решенията, необходими за гарантирането на ефективни действия в контекста на процеса на икономическо управление, следва да се използва гласуване с обратно квалифицирано мнозинство. ЕСФ+ и програмите по Interreg следва да бъдат изключени от обхвата на посочените механизми предвид вида операции, за които предоставят подкрепа.
- (26) С цел да се даде възможност за бърза реакция при изключителни или необичайни обстоятелства, както са предвидени в Пакта за стабилност и растеж, които могат да възникнат по време на програмния период, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия да приема временни мерки за улесняване на използването на фондовете в отговор на такива обстоятелства. Комисията следва да приема мерките, които са най-подходящи предвид изключителните или необичайни обстоятелства, пред които е изправена дадена държава членка, като същевременно запазва целите на фондовете. Комисията следва също така да наблюдава изпълнението и да оценява целесъобразността на посочените мерки.

- (27) Необходимо е да се установят общоприложими изисквания за съдържанието на програмите, като се отчита специфичният характер на всеки фонд. Тези общоприложими изисквания могат да бъдат допълнени с правила за отделните фондове. В Регламент (ЕС) 2021/... на Европейския парламент и на Съвета¹⁺ (наричан по-нататък „Регламентът за Interreg“) следва да бъдат предвидени специални разпоредби за съдържанието на програмите по Interreg.
- (28) За да се осигури гъвкавост при изпълнението на програмите и да се намали административната тежест, следва да се допускат ограничени прехвърляния на финансови средства между приоритетите на една и съща програма, без да се изисква решение на Комисията за изменение на програмата. Преразгледаните финансови таблици следва да бъдат представяни на Комисията, за да се гарантира актуална информация за разпределените финансови средства за всеки приоритет.

¹ Регламент (ЕС) [...] на Европейския парламент и на Съвета относно специалните разпоредби за цел „Европейско териториално сътрудничество“ (Interreg), подпомагана от Европейския фонд за регионално развитие и инструменти за външно финансиране (OБ L [...], [...], стр. [...]).

⁺ OВ: Моля въведете в текста номера на регламента, който се съдържа в документ PE-CONS .../... (2020/0108(COD)) и въведете в бележката под линия номера, датата и препратка към публикацията в OВ на посочения регламент.

- (29) С цел повишаване на ефективността на ФСП следва да бъде възможно да му се предоставят допълнителни ресурси от ЕФРР и ЕСФ+ на доброволни начала. Тези допълнителни ресурси следва да бъдат предоставяни посредством специално доброволно прехвърляне от посочените фондове към ФСП, като се вземат под внимание описаните в териториалните планове за справедлив преход предизвикателства пред прехода, които трябва да бъдат преодоленни. Прехвърляните суми следва да се предоставят от ресурсите за категориите региони, в които се намират териториите, посочени в териториалните планове за справедлив преход. Предвид посочените специфични условия за използването на ресурсите от ФСП, за набирането им следва да се прилага само специалният механизъм за прехвърляне. Освен това следва да бъде пояснено, че по отношение на ФСП и на прехвърлените към него ресурси от ЕФРР и ЕСФ+, които също стават подкрепа по линия на ФСП, следва да се прилагат само настоящият регламент и Регламент (ЕС) 2021/ [...] на Европейския парламент и на Съвета¹⁺ [наричан по-нататък „Регламентът за ФСП“]. По отношение на допълнителната подкрепа не следва да се прилагат нито Регламент (ЕС) 2021/ [...] на Европейския парламент и на Съвета (наричан по-нататък „Регламентът за ЕФРР и КФ“²⁺⁺, нито Регламент (ЕС) 2021/ [...] на Европейския парламент и на Съвета (наричан по-нататък „Регламентът за ЕСФ+“)³⁺⁺⁺. Поради това ресурсите от ЕФРР, прехвърлени като допълнителна подкрепа към ФСП, следва да бъдат изключени от основата за изчисляване на изискванията за тематична концентрация, предвидени в Регламента за ЕФРР и КФ, и от основата за изчисляване на минималните разпределени средства за устойчиво градско развитие, предвидени в Регламента за ЕФРР и КФ. Същото се отнася и за ресурсите от ЕСФ+, прехвърлени към ФСП като допълнителна подкрепа, по отношение на изискванията за тематична концентрация, предвидени в Регламента за ЕСФ+.

¹ Регламент (ЕС) 2021/ ... на Европейския парламент и на Съвета от ... за създаване на Фонда за справедлив преход (ОВ L [...], [...], стр. [...]).

⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на регламента, който се съдържа в документ PE-CONS .../... (2020/0006(COD)) и въведете в бележката под линия номера, датата и препратка към публикацията в ОВ на посочения регламент.

² Регламент (ЕС) 2021/ ... на Европейския парламент и на Съвета от ... относно Европейския фонд за регионално развитие и относно Кохезионния фонд (ОВ L [...], [...], стр. [...]).

⁺⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на регламента, който се съдържа в документ PE-CONS .../... (2018/0197(COD)) и въведете в бележката под линия номера, датата и препратка към публикацията в ОВ на посочения регламент.

³ Регламент (ЕС) 2021/ ... на Европейския парламент и на Съвета от ... за създаване на Европейския социален фонд плюс (ЕСФ+) и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1296/2013 (ОВ L [...], [...], стр. [...]).

⁺⁺⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на регламента, който се съдържа в документ PE-CONS .../... (2018/0206(COD)) и въведете в бележката под линия номера, датата и препратка към публикацията в ОВ на посочения регламент.

- (30) За да се укрепи подходът за интегрирано териториално развитие, инвестициите под формата на териториални инструменти като интегрираните териториални инвестиции, воденото от общностите местно развитие, наречено LEADER, съгласно Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР), или други териториални инструменти, които предоставят подкрепа за инициативи, разработени от държавите членки, следва да се основават на стратегиите за териториално и местно развитие. Същото следва да се прилага и за свързани инициативи като „Интелигентни селища“. За целите на интегрираните териториални инвестиции и на териториалните инструменти, разработени от държавите членки, следва да бъдат установени минимални изисквания за съдържанието на териториалните стратегии. Отговорност за разработването и одобряването на тези териториални стратегии следва да носят съответните органи или субекти. За да се осигури участието им в изпълнението на териториалните стратегии, посочените органи или субекти следва да отговарят за подбора на операциите, които ще получават подкрепа, или да участват в този подбор. При насърчаването на инициативи за устойчив туризъм териториалните стратегии следва да осигуряват подходящ баланс между нуждите както на местните жители, така и на туристите, например свързването на велосипедните и железопътните мрежи.

- (31) За да се предприемат ефективни мерки за преодоляване на предизвикателствата пред развитието в селските райони, следва да се улеснява координираното предоставяне на подкрепа от фондовете и ЕЗФРСР. Държавите членки и регионите следва да гарантират, че интервенциите, получаващи подкрепа от фондовете и ЕЗФРСР, се допълват взаимно и се изпълняват координирано с цел създаване на полезни взаимодействия и за да се намалят административните разходи и административната тежест за управляващите органи и бенефициерите.
- (32) За да се мобилизира в по-висока степен потенциалът на местно ниво, е необходимо да се засилва и улеснява воденото от общностите местно развитие. То следва да отчита местните потребности и възможности, както и съответните социални и културни характеристики и да осигурява структурни промени, да изгражда капацитета на общността и да стимулира иновациите. Следва да се засили тясното сътрудничество и интегрираното използване на фондовете и ЕЗФРСР за изпълнение на стратегиите за местно развитие. От решаващо значение е местните групи за действие, представляващи интересите на общността, да отговарят за разработването и изпълнението на стратегиите за водено от общностите местно развитие. За да се улесни координираното предоставяне на подкрепа от различните фондове и ЕЗФРСР за стратегиите за водено от общностите местно развитие и да се улесни тяхното изпълнение, следва да се улесни прилагането на подход с „водещ фонд“. Когато ЕЗФРСР е избран за водещ фонд, следва да се спазват правилата, установени за подхода с „водещ фонд“.

- (33) С цел намаляване на административната тежест следва да бъде възможно техническа помощ, свързана с изпълнението на програма, да се изпълнява по инициатива на държавата членка чрез единна ставка въз основа на напредъка в изпълнението на програмата, което може да обхваща и хоризонтални задачи. Въпреки това, за опростяване на изпълнението за ФУМИ, ФВС и ИУГВП, както и за програмите по Interreg, следва да се използва единствено подходът с единна ставка. За да се улесни финансовото управление, държавите членки следва да имат възможност да посочат един или повече органи, към които да се извършва съответното възстановяване на разходи. Тъй като това възстановяване се основава на прилагането на единна ставка, проверките и одитите следва да бъдат ограничавани до проверка за изпълнението на условията, водещи до възстановяване на финансовото участие на Съюза, като свързаните разходи следва да не подлежат на проверки или одити. Независимо от това, когато е за предпочитане да се осигури приемственост с периода 2014—2020 г., на държавите членки следва да се предостави и възможност да продължат да получават възстановяване на допустими разходи, реално направени от бенефициера и платени при изпълнение на операции за техническа помощ, осъществявани чрез една или повече отделни програми или един или повече приоритети в рамките на програмите. В споразумението за партньорство всяка държава членка следва да посочи своя избор относно формата на финансовото участие на Съюза за техническата помощ за целия програмен период. Независимо от направения избор следва да бъде възможно техническата помощ да бъде допълнена от целеви мерки за изграждане на административен капацитет, при които се използват методи за възстановяване, които не са свързани с разходите. Следва също да бъде възможно действията и конкретните резултати, както и съответните плащания от Съюза, да бъдат договорени в пътна карта и да водят до плащания за резултати на място.

- (34) Когато дадена държава членка предлага на Комисията приоритет на дадена програма или част от него да се подпомагат чрез схема за финансиране, която не е свързана с разходите, договорените действия, конкретните резултати и условия следва да са свързани с реално направени инвестиции по програмите при споделено управление в тази държава членка или регион. В този контекст следва се гарантира зачитането на принципа за добро финансово управление. По-специално, по отношение на целесъобразността на сумите, свързани с изпълнението на приложимите условия или постигането на резултати, Комисията и държавите членки следва да гарантират, че използваните ресурси са подходящи с оглед на направените инвестиции. Когато в дадена програма се използва финансова схема, която не е свързана с разходите, произтичащите от изпълнението на схемата разходи следва да не подлежат на проверки или одити, тъй като Комисията дава предварително съгласие, в рамките на програмата или в делегиран акт, за сумите, свързани с изпълнението на условията или постигането на резултати. Вместо това проверките и одитите следва да бъдат ограничени до установяване на изпълнението на условията или резултатите, водещи до възстановяване на финансовото участие на Съюза.
- (35) С цел да се анализира качеството на изпълнение на програмите, държавите членки следва да създадат мониторингови комитети, в чиито състав следва да се включват представители на съответните партньори. За ЕФРР, ЕСФ+, Кохезионния фонд и ЕФМДРА годишните доклади за изпълнението следва да се заменят с годишен структуриран диалог по политиката, който да се базира на предоставените от държавите членки най-актуална информация и данни за изпълнението на програмите. Годишната среща за преглед следва да се организира и за програмите, обхващащи ФСП.

- (36) Съгласно точки 22 и 23 от Междуинституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество¹ фондовете следва да се оценяват въз основа на информация, събрана в съответствие с конкретни изисквания за мониторинг, като същевременно се избягват административната тежест, по-специално за държавите членки, и свръхрегулирането. По целесъобразност тези изисквания могат да включват измерими показатели като основа за оценка на реалното въздействие на фондовете. Тези изисквания следва да позволяват и осъществяването на мониторинг на подкрепата за равенството между половете.
- (37) За да се гарантира наличието на подробна актуална информация относно изпълнението на програмите, следва да се изисква ефективно и своевременно докладване по електронен път на количествени данни.
- (38) С цел да се подпомогне изготвянето на свързани програми и дейности от следващия програмен период, Комисията следва да направи междинна оценка на фондовете. В края на програмния период Комисията следва да извърши ретроспективни оценки на фондовете, които да се съсредоточат върху тяхното въздействие. Резултатите от тези оценки следва да бъдат направени достъпни за обществеността.

¹ ОВ L 123, 12.5.2016 г., стр. 13.

- (39) Програмните органи, бенефициерите и заинтересованите страни в държавите членки следва да повишават осведомеността за това какво е постигнато с финансирането от Съюза и да информират съответно широката общественост. Дейностите за прозрачност, комуникация и видимост са от основно значение, за да се популяризира дейността на Съюза на място, и следва да почиват на вярна, точна и актуална информация. За да бъдат изпълнявани тези изисквания, програмните органи, а в случай на неспазване и Комисията, следва да могат да налагат корективни мерки.
- (40) Управляващите органи следва да публикуват структурирана информация относно подобрите операции и бенефициери на уебсайта на програмата, предоставяща подкрепа за операцията, като отчитат изискванията за защита на личните данни съгласно Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета¹.
- (41) С цел да се опрости използването на фондовете и да се намали рискът от грешки, е целесъобразно да бъдат определени както формите на финансовото участие на Съюза за държавите членки, така и формите на подкрепата, предоставяна от държавите членки на бенефициерите. Следва да е възможно също така управляващите органи да предоставят безвъзмездни средства под формата на финансиране, което не е свързано с разходите, когато такива безвъзмездни средства се покриват чрез възстановяване на финансовото участие на Съюза въз основа на същата форма, за да се придобие по-голям опит при използването на тази възможност за опростяване.

¹ Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните), (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1).

- (42) Що се отнася до безвъзмездните средства, предоставяни на бенефициерите, държавите членки следва във все по-голяма степен да използват опростени варианти за разходите. Прагът по отношение на задължителното използване на опростени варианти за разходите следва да бъде свързан с общата стойност на операцията, за да се гарантира еднакво третиране на всички операции под прага, независимо от това дали подкрепата е публична или частна. Когато управляващ орган възнамерява да предложи използването на опростен вариант за разходите в покана за представяне на предложения, следва да е възможно консултиране с мониторинговия комитет. Сумите и ставките, определени от държавите членки, трябва да бъдат надежден аналог на реалните разходи. Периодичните корекции са добра практика в контекста на изпълнението на многогодишна програма, за да се вземат предвид факторите, които оказват влияние върху ставките и сумите. С цел да се улесни използването на опростени варианти за разходите, в настоящия регламент следва да се предвидят също методи и ставки, които могат да се използват, без държавите членки да бъдат задължени да правят изчисления или да определят методика.
- (43) За да се осигури възможност за незабавното прилагане на единни ставки, всички единни ставки, определени от държавите членки през периода 2014—2020 г. на основата на коректен, справедлив и проверим метод на изчисление, следва да продължат да се прилагат за подобни операции, подпомагани съгласно настоящия регламент, без да се изисква нов метод на изчисление.

- (44) С цел да се оптимизира навлизането на съфинансирани инвестиции в областта на околната среда, следва да се осигурят полезни взаимодействия с програмата LIFE за околната среда и действията по климата, създадена с Регламент (ЕС) 2021/783 на Европейския парламент и на Съвета¹, по-специално чрез стратегически интегрирани проекти и стратегически проекти за природата по LIFE, както и чрез проекти, финансирани по „Хоризонт Европа“, създадена с Регламент (ЕС) 2021/695 на Европейския парламент и на Съвета² (наричан по-нататък „Регламентът за „Хоризонт Европа“) и други програми на Съюза.
- (45) С оглед на осигуряването на правна яснота е целесъобразно да се определи периодът на допустимост за разходване на средствата или разходите, свързани с операции, подпомагани от фондовете съгласно настоящия регламент, и да се ограничи подкрепата за приключените операции. Датата, от която разходите стават допустими за подкрепа от фондовете в случай на приемане на нови програми или на промени в програмите, следва също да бъде уточнена, включително предоставяната по изключение възможност за удължаване на периода на допустимост до началото на настъпване на природно бедствие при спешна нужда от мобилизиране на ресурси в отговор на такова бедствие. В същото време изпълнението на програмите следва да осигури гъвкавост по отношение на допустимостта на разходите за операции, които допринасят за постигане на целите на програмата, независимо дали се изпълняват извън държава членка или Съюза или в същата категория регион в рамките на държава членка.

¹ Регламент (ЕС) 2021/783 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2021 г. за създаване на Програма за околната среда и действията по климата (LIFE) и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1293/2013 (ОВ L 172, 17.5.2021 г., стр. 53).

² Регламент (ЕС) 2021/695 на Европейския парламент и на Съвета от 28 април 2021 г. за създаване на Рамковата програма за научни изследвания и иновации „Хоризонт Европа“, за определяне на нейните правила за участие и разпространение на резултатите и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1290/2013 и (ЕС) № 1291/2013 (ОВ L 170, 12.5.2021 г., стр. 1).

- (46) За да се осигури необходимата гъвкавост за осъществяване на публично-частни партньорства (ПЧП), в споразумението за ПЧП следва да бъде уточнено кога даден разход се счита за допустим, по-специално при какви условия той е направен от бенефициера или от частния партньор в ПЧП, независимо от това кой извършва плащанията при изпълнение на операция на ПЧП.
- (47) За гарантирането на ефективност, справедливост и устойчиво въздействие на фондовете следва да се предвидят разпоредби, които да гарантират дългосрочността на инвестициите в инфраструктура или производствени дейности и да предотвратят използването на фондовете за наследващи се облаги. При подбора на операции управляващите органи следва специално да следят за това да не се подпомага преместване и да третират като нередност сумите, неправомерно изплатени за операции, които не отговарят на изискването за дълготрайност.
- (48) С оглед на по-доброто взаимно допълване и опростяване на изпълнението следва да бъде възможно подкрепата от ЕФРР, Кохезионния фонд и ФСП да се комбинира с подкрепа от ЕСФ+ в рамките на съвместни програми по цел „Инвестиции за работни места и растеж“.
- (49) За да се оптимизира добавената стойност от инвестициите, финансирани изцяло или частично от бюджета на Съюза, следва да се търсят полезни взаимодействия, по-специално между фондовете и други имащи отношение инструменти, включително Механизма за възстановяване и устойчивост и резерва за приспособяване във връзка с последиците от Брексит. Тези полезни взаимодействия следва да се постигнат чрез основните механизми, които са лесни за ползване, а именно признаването на единни ставки за допустимите разходи по програма „Хоризонт Европа“ за сходна операция и възможността за комбиниране на финансиране от различни инструменти на Съюза за една и съща операция, стига да се избягва двойното финансиране. Поради това с настоящия регламент следва да се установят правила за допълващо финансиране от фондовете.

- (50) Финансовите инструменти следва да не се използват за предоставяне на подкрепа за дейности за рефинансиране като замяна на съществуващи кредитни споразумения или други форми на финансиране на инвестиции, които вече са били физически завършени или изцяло изпълнени към датата на решението за инвестиция, а по-скоро да подпомагат всички видове нови инвестиции в съответствие със заложените цели на политиката.
- (51) Решението на управляващите органи за финансиране на мерки за подкрепа чрез финансови инструменти следва да се взема въз основа на предварителна оценка. С настоящия регламент следва да се определят задължителните елементи на предварителните оценки, за които да се предоставя индикативна информация, налична към приключването им, и следва да се позволи на държавите членки да използват предварителните оценки за периода 2014—2020 г. и да ги актуализират при нужда с оглед на избягването на административна тежест и закъснения при създаването на финансови инструменти.
- (52) За да се улесни изпълнението на определени видове финансови инструменти, по които се предвижда подкрепа за програмата под формата на безвъзмездни средства, включително под формата на капиталово облекчение, се допуска прилагане на правилата за финансовите инструменти към такава комбинация в една операция за финансов инструмент. Следва обаче да се установят условия за такава подкрепа за програмата и конкретни условия за избягване на двойното финансиране.

- (53) Като спазват изцяло приложимите правила за държавните помощи и правилата за обществените поръчки, изяснени по време на програмния период 2014—2020 г., управляващите органи следва да могат да вземат решение относно най-подходящите варианти за изпълнение на финансовите инструменти в отговор на специфичните потребности на целевите региони. Наред с това, за да се осигури приемственост с програмния период 2014—2020 г., управляващите органи следва да имат възможността да изпълняват финансовите инструменти чрез пряко възлагане на договор на ЕИБ и на международни финансови институции, в които дадена държава членка е акционер. Управляващите органи следва да имат и възможността да възлагат договори пряко на публични банки или институции, които изпълняват същите строги условия като е предвидено във Финансовия регламент за програмния период 2014—2020 г. В настоящия регламент следва да се предвидят ясни условия, за да се гарантира, че възможността за пряко възлагане остава съвместима с принципите на вътрешния пазар. В тази рамка Комисията следва да предоставя подкрепа на одиторите, управляващите органи и бенефициерите, с оглед гарантиране спазването на правилата за държавна помощ.
- (54) Предвид продължителния период на ниски лихвени проценти и за да се избегне необосновано санкциониране на субектите, изпълняващи финансови инструменти, е необходимо, ако е налице активно управление на касовите наличности от страна на тези субекти, да се позволи финансирането на отрицателните лихви, генерирани в резултат на инвестициите на фондовете от ресурсите, възстановени на финансовия инструмент. Чрез активно управление на касовите наличности субектите, изпълняващи финансови инструменти, следва да се стремят да оптимизират възвращаемостта и да сведат до минимум разходите, до приемливо ниво на риска.

- (55) В съответствие с принципа и правилата на споделеното управление държавите членки и Комисията следва да отговарят за управлението и контрола на програмите и да дават гаранции за законосъобразното и правилно използване на фондовете. Тъй като държавите членки следва да носят основната отговорност за този вид управление и контрол и да гарантират, че операциите, получаващи подкрепа от фондовете, са съобразени с приложимото право, задълженията им в това отношение следва да бъдат уточнени. Следва също да се определят правомощията и отговорностите на Комисията в този контекст.
- (56) За да се ускори стартът на изпълнението на програмите, следва да се улесни пренасянето на механизмите за изпълнение от предишния програмен период. Следва да се запази използването на компютризираната система, създадена за предходния програмен период, която да се адаптира при нужда, освен ако не е необходимо използването на нова технология.
- (57) За да се подпомогне ефективното използване на фондовете, подкрепата от ЕИБ следва да бъде на разположение на всички държави членки по тяхно искане. Тази подкрепа би могла да включва изграждане на капацитет, подкрепа за набелязване, подготовка и изпълнение на проекти, както и съвети относно финансови инструменти и инвестиционни платформи.
- (58) Всяка държава членка следва да има възможност по своя инициатива да посочи координационна структура, която да поддържа връзка с Комисията и да ѝ предоставя информация, както и да координира действията на програмните органи на своя територия.
- (59) С цел рационализиране на функциите за управлението на програмите следва да се запази интегрирането на счетоводните функции с тези на управляващия орган за програмите, подпомагани по ФУМИ, ФВС и ИУГВП, а за другите фондове това следва да се предлага като вариант.

- (60) Тъй като управляващият орган носи основната отговорност за ефективното и ефикасно изпълнение на фондовете и следователно упражнява широк кръг функции, функциите му, свързани с подбора на операции, управлението на програмите и оказването на подкрепа на мониторинговия комитет следва да бъдат подробно определени. Процедурите за подбор на операции могат да бъдат конкурентни или неконкурентни, при условие че прилаганите критерии и използваните процедури са недискриминационни, всеобхватни и прозрачни и че избраните операции оползотворяват в максимална степен приноса на финансирането от Съюза и са в съответствие с хоризонталните принципи, определени в настоящия регламент. С оглед на реализирането на целта за постигане на неутрален по отношение на климата Съюз до 2050 г., държавите членки следва да гарантират постигането на климатичната устойчивост на инфраструктурните инвестиции и при избора на такива инвестиции следва да отдават приоритет на операции, при които се зачита принципът за поставяне на енергийната ефективност на първо място.
- (61) Ползните взаимодействия между фондовете и пряко управляваните инструменти следва да се оптимизират. Следва да се улеснява предоставянето на подкрепа за операции, които вече са получили Печат за високи постижения или са били съфинансирани от „Хоризонт Европа“ с участието на фондовете. Условието, които вече са били оценени на равнището на Съюза преди присъждането на Печата за високи постижения или съфинансирането от „Хоризонт Европа“, не следва да се оценяват отново, ако операциите отговарят на ограничен набор от изисквания, определени в настоящия регламент. Това следва да улесни и спазването на приложимите правила, предвидени в Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията¹.

¹ Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията от 17 юни 2014 г. за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора Текст от значение за ЕИП (ОВ L 187, 26.6.2014 г., стр. 1).

- (62) С цел да се осигури подходящ баланс между ефективното и ефикасно изпълнение на фондовете и свързаните с него административни разходи и тежести, честотата, обхватът и приложното поле на проверките на управлението следва да се основават на оценка на риска, която взема предвид фактори като броя, вида, размера и съдържанието на изпълняваните операции, бенефициерите, както и равнището на риска, установено при предишни проверки на управлението и одити. Проверките на управлението следва да бъдат пропорционални на рисковете, идентифицирани в оценката на риска, а одитите следва да бъдат пропорционални на степента на риска за бюджета на Съюза.
- (63) Одитният орган следва да извършва одити и да гарантира, че представеното на Комисията одитно становище е надеждно. Това одитно становище следва да осигури увереност на Комисията по три въпроса, а именно законосъобразността и правилността на декларираните разходи, ефективното функциониране на системите за управление и контрол и изчерпателността, точността и достоверността на счетоводните отчети. Когато независим одитор е извършил одит на финансовите отчети и доклади, описващи използването на финансовото участие на Съюза, въз основа на международно приети стандарти за одит, които осигуряват достатъчно ниво на увереност, този одит следва да формира основата на цялостното ниво на увереност, което одитният орган осигурява на Комисията, доколкото са налице достатъчно доказателства за независимостта и компетентността на одитора в съответствие с член 127 от Финансовия регламент.

- (64) Следва да е възможно намаляване на проверките и изискванията за одит, когато е налице увереност, че програмата е функционирала ефективно през последните две години, тъй като това показва, че фондовете се изпълняват ефективно и ефикасно в продължение на дълъг период от време.
- (65) За да се намалят административната тежест за бенефициерите и административните разходи и за да се избегне дублирането на одити и проверки на управлението по отношение на едни и същи разходи, декларирани пред Комисията, конкретното прилагане на принципа на единния одит следва да се уточни за фондовете.
- (66) За утвърждаване на превантивната роля на одита, осигуряване на правна прозрачност и обмен на добри практики Комисията следва да може да предоставя копия на одитни доклади по искане на държавите членки със съгласието на одитираните държави членки.
- (67) С оглед на подобряване на финансовото управление следва да се предвиди опростена схема за предварително финансиране. Тя следва да гарантира, че държавите членки разполагат със средствата за оказване на подкрепа на бенефициерите от самото начало на изпълнението на програмата.
- (68) С цел да се намали административната тежест за държавите членки и Комисията следва да се установи график на заявленията за плащане. Плащанията от Комисията следва да подлежат на удръжка от 5 % до изплащането на годишното салдо по сметките, когато Комисията е в състояние да направи заключението, че отчетите са изчерпателни, точни и достоверни.

- (69) За намаляване на административната тежест процедурата за годишното приемане на финансовите отчети следва да се опрости, като се предвидят по-опростени условия за плащанията и възстановяването на средства, когато между Комисията и държавата членка няма разногласия.
- (70) За да се осигури защита на финансовите интереси и бюджета на Съюза, на равнището на държавите членки и на Комисията следва да се въведат и прилагат пропорционални мерки. Комисията следва да може да преустановява сроковете за плащане, да спира междинните плащания и да прилага финансови корекции, когато са изпълнени определени условия. Комисията следва да зачита принципа на пропорционалност, като отчита естеството, тежестта и честотата на нередностите и финансовите им последици за бюджета на Съюза. Когато Комисията не може да определи точно размера на неправомерните разходи, за да приложи финансови корекции, свързани с конкретен случай, тя следва да прилага единна ставка или статистически екстраполирана финансова корекция. Спирането на междинните плащания въз основа на мотивирано становище, издадено от Комисията съгласно член 258 от ДФЕС, следва да бъде възможно, при условие че съществува достатъчно пряка връзка между въпроса, засегнат в мотивираното становище, и съответните разходи, така че да застраши тяхната законосъобразност и правилност.

(71) Държавите членки следва да предотвратяват, да разкриват и да вземат ефективни мерки по отношение на всички нередности, включително измами, извършени от икономическите оператори. Освен това, в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета¹ и регламенти (ЕО, Евратом) № 2988/95² и (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета³, Европейската служба за борба с измамите (OLAF) има правомощието да извършва административни разследвания, включително проверки и инспекции на място, с цел установяване наличието на измами, корупция или друга незаконна дейност, засягаща финансовите интереси на Съюза. В съответствие с Регламент (ЕС) 2017/1939 на Съвета⁴ на Европейската прокуратура са предоставени правомощия да извършва разследване и наказателно преследване за измами и други престъпления срещу финансовите интереси на Съюза, както е предвидено в Директива (ЕС) 2017/1371 на Европейския парламент и на Съвета⁵. Държавите членки следва да вземат необходимите мерки с цел всички лица или субекти, получаващи средства на Съюза, да оказват пълно съдействие за защита на финансовите интереси на Съюза, да предоставят правата и достъпа, необходими на Комисията, на OLAF, на Сметната палата и, по отношение на държавите членки, участващи в засилено сътрудничество съгласно Регламент (ЕС) 2017/1939, на Европейската прокуратура, и да гарантират, че всички трети лица, участващи в изпълнението на средства на Съюза, предоставят равностойни права. Държавите членки следва своевременно да докладват на Комисията за разкритите нередности, включително измами, и за последващите действия, които са предприели във връзка с такива нередности, както и във връзка с разследвания на OLAF.

¹ Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 септември 2013 г. относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF), и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1073/1999 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (Евратом) № 1074/1999 на Съвета (ОВ L 248, 18.9.2013 г., стр. 1).

² Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95 на Съвета от 18 декември 1995 г. относно защитата на финансовите интереси на Европейските общности (ОВ L 312, 23.12.1995 г., стр. 1).

³ Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета от 11 ноември 1996 г. относно контрола и проверките на място, извършвани от Комисията за защита на финансовите интереси на Европейските общности срещу измами и други нередности (ОВ L 292, 15.11.1996 г., стр. 2).

⁴ Регламент (ЕС) 2017/1939 на Съвета от 12 октомври 2017 г. за установяване на засилено сътрудничество за създаване на Европейска прокуратура (ОВ L 283, 31.10.2017 г., стр. 1).

⁵ Директива (ЕС) 2017/1371 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2017 г. относно борбата с измамите, засягащи финансовите интереси на Съюза, по наказателноправен ред (ОВ L 198, 28.7.2017 г., стр. 29).

- (72) За да се осигури по-голяма защита на бюджета на Съюза, Комисията следва да предостави на разположение интегрирана и оперативно съвместима система за информация и наблюдение, включително единен инструмент за извличане на данни и измерване на риска, за достъп и анализ на съответните данни и следва да насърчава използването ѝ с оглед на повсеместното ѝ прилагане от държавите членки.
- (73) В съответствие с Междуинституционалното споразумение между Европейския парламент, Съвета и Комисията от 16 декември 2020 г., относно бюджетната дисциплина, сътрудничеството по бюджетни въпроси и доброто финансово управление и относно новите собствени ресурси, включително пътна карта за въвеждането на нови собствени ресурси¹, за да се подобри защитата на бюджета на Съюза и на Инструмента на Европейския съюз за възстановяване срещу нередности, включително измами, следва да се въведат стандартизирани мерки за събиране, съпоставяне и обобщаване на информация и числови данни относно получателите на финансиране от Съюза за целите на контрола и одита. Събирането на данни за тези, които в крайна сметка се ползват, пряко или непряко, от финансиране от Съюза при споделено управление, включително данни за действителните собственици на получателите на финансирането на Съюза, е необходимо, за да се гарантират ефективни проверки и одити.

¹ ОВ L 433I , 22.12.2020 г., стр. 28.

- (74) За да се подобри защитата на бюджета на Съюза срещу нередности, включително измами, е необходимо да се обработват личните данни на действителните собственици, които са физически лица. По-специално, с цел ефективно откриване, разследване и наказателно преследване на такива измами или отстраняване на нередностите, е необходимо да може да се идентифицират действителните собственици, които са физически лица и в крайна сметка извличат полза от нередностите, включително измамите. За тази цел и с цел опростяване, както и за да се намали административната тежест, държавите членки следва да имат възможност да изпълняват задължението си във връзка с информацията за действителните собственици, като използват данните, съхранявани в регистъра, който вече се използва за целите на Директива (ЕС) 2015/849 на Европейския парламент и на Съвета¹. Във връзка с това целите на обработването на лични данни на действителните собственици съгласно настоящия регламент, а именно предотвратяване, разкриване, коригиране и докладване на нередности, включително измами, са съвместими с целите на обработването на лични данни съгласно Директива (ЕС) 2015/849.
- (75) За да се насърчи финансовата дисциплина, е целесъобразно да се определят правила за отмяна на поетите бюджетни задължения на равнището на програмата.

¹ Директива (ЕС) 2015/849 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2015 г. за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма, за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 2005/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и на Директива 2006/70/ЕО на Комисията.

- (76) За да се осигури достатъчно време на държавите членки да декларират пред Комисията разходи до наличния размер на ресурсите, ако новите правила или програми при споделено управление бъдат приети след 1 януари 2021 г., сумите, съответстващи на средствата, неусвоени през 2021 г., следва да се прехвърлят, като се разпределят равномерно, към годините 2022—2025 в съответствие с предвиденото в член 7 от Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2093 на Съвета¹.
- (77) С оглед на утвърждаването на целите наДФЕС за икономическо, социално и териториално сближаване, по цел „Инвестиции за работни места и растеж“ подкрепа следва да получават всички региони. За да се осигури балансирана и поетапна подкрепа и да се отчита равнището на икономическо и социално развитие, ресурсите по тази цел следва да се разпределят от ЕФРР и ЕСФ+ на базата на коефициент за разпределение, който е основан предимно на brutния вътрешен продукт (БВП) на глава от населението. Държавите членки, чийто брутен национален доход (БНД) на глава от населението е под 90 % от средния за Съюза, следва да се ползват от Кохезионния фонд по цел „Инвестиции за работни места и растеж“.

¹ Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2093 на Съвета от 17 декември 2020 г. за определяне на многогодишната финансова рамка за годините 2021—2027 (ОВ L 433I, 22.12.2020 г., стр. 11).

- (78) Ресурсите по цел „Европейско териториално сътрудничество“ (Interreg) следва да се предоставят на държавите членки въз основа на методика за разпределение, която отчита по-специално гъстотата на населението в граничните райони. Наред с това, за да се осигури приемственост с действащите програми, в съответните регламенти за отделните фондове следва да се предвидят конкретни разпоредби за определяне на областите на програмите и допустимостта на регионите в рамките на различните направления на Interreg.
- (79) Следва да се установят обективни критерии за набелязване на допустимите региони и райони за подкрепа от фондовете. За тази цел идентифицирането на регионите и районите на равнището на Съюза следва да се основава на общата система за класификация на регионите, установена с Регламент (ЕО) № 1059/2003 на Европейския парламент и на Съвета¹, изменен с Регламент (ЕС) 2016/2066 на Комисията².
- (80) С цел да се установи подходяща финансова рамка за ЕФРР, ЕСФ+, Кохезионния фонд и ФСП, Комисията следва да определя годишната разбивка на наличните разпределени средства по държави членки по цел „Инвестиции за работни места и растеж“ заедно със списък на допустимите региони, както и на средствата за цел „Европейско териториално сътрудничество“ (Interreg).

¹ Регламент (ЕО) № 1059/2003 на Европейския парламент и на Съвета от 26 май 2003 г. за установяване на обща класификация на териториалните единици за статистически цели (NUTS) (ОВ L 154, 21.6.2003 г., стр. 1).

² Регламент (ЕС) 2016/2066 на Комисията от 21 ноември 2016 г. за изменение на приложенията към Регламент (ЕО) № 1059/2003 на Европейския парламент и на Съвета за установяване на обща класификация на териториалните единици за статистически цели (NUTS) (ОВ L 322, 29.11.2016 г., стр. 1).

- (81) Проектите за трансевропейските транспортни мрежи по Регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Механизъм за свързване на Европа и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1316/2013 и (ЕС) № 283/2014 (наричан по-нататък „Регламентът за МСЕ“) ще продължат да се финансират от Кохезионния фонд както чрез споделено управление, така и чрез режим на пряко управление по Механизма за свързване на Европа (МСЕ). Въз основа на успешния подход от програмния период 2014—2020 г., 10 000 000 000 EUR от Кохезионния фонд следва да бъдат прехвърлени към МСЕ за тази цел.
- (82) Една част от ресурсите от ЕФРР, ЕСФ+ и Кохезионния фонд следва да бъдат разпределени за Европейската инициатива за градовете, която следва да се изпълнява чрез пряко или непряко управление от Комисията.
- (83) С цел да се гарантира подходящо разпределение на средствата за различните категории региони, по принцип следва общите отпуснати средства, разпределени на държавите членки за по-слабо развитите региони, за регионите в преход и за по-силно развитите региони, да не могат да се прехвърлят между отделните категории. Въпреки това, за да се задоволят нуждите на държавите членки във връзка с преодоляването на специфични предизвикателства, държавите членки следва да могат да искат прехвърляне от разпределените им средства за по-силно развитите региони или регионите в преход към по-слабо развитите региони и от по-силно развитите региони към регионите в преход, като в такъв случай следва да обосноват избора си. За да се осигурят достатъчно финансови ресурси за по-слабо развитите региони, следва да се въведе таван за трансферите към по-силно развитите региони или регионите в преход. Освен в строго определени в настоящия регламент случаи следва да не бъде възможно прехвърляне на ресурси между различните цели.

- (84) Когато даден регион е бил категоризиран като по-силно развит регион за периода 2014—2020 г., но за периода 2021—2027 г. е категоризиран като регион в преход, вследствие на което за периода 2021—2027 г. ще получи по-малко подкрепа въз основа на методиката за разпределение, засегнатата държава членка се приканва да отчете този фактор, когато взема решение относно вътрешното разпределение на финансирането.
- (85) В контекста на уникалната и специфична ситуация на остров Ирландия и с цел да се окаже подкрепа за сътрудничеството между Севера и Юга по Белфастското споразумение, с трансгранична програма PEACE PLUS трябва да се продължи и да се доразвие работата, извършена по предходните програми PEACE и Interreg между пограничните графства на Ирландия и Северна Ирландия. Предвид практическата ѝ важност за тази програма следва да се осигури подкрепа чрез специално разпределени средства, за да се продължи подпомагането на действията за постигане на мир и помирение, както и да се отпусне подходяща част от разпределените за Ирландия средства по Interreg.
- (86) Необходимо е да се установят максимални ставки на съфинансиране в областта на политиката за сближаване по категории региони, когато това е приложимо, с цел да се гарантира, че принципът за съфинансиране е спазен чрез подходящо ниво на публично или частно национално подпомагане. Тези ставки следва да отразяват равнището на икономическо развитие на регионите от гледна точка на БВП на глава от населението спрямо средната стойност за ЕС-27, като същевременно се запазва не по-малко благоприятно третиране поради промени в тяхната категоризация.

- (87) В рамките на съответните правила на Пакта за стабилност и растеж, както е пояснено в Европейския кодекс на поведение за партньорство, държавите членки могат да отправят надлежно обосновано искане за допълнителна гъвкавост за публичните или равностойните на тях структурни разходи, подпомагани от публичната администрация чрез съфинансиране на инвестиции.
- (88) С цел да се допълват или изменят някои несъществени елементи от настоящия регламент, на Комисията следва да се делегира правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от ДФЕС по отношение на изменението на елементите в някои приложения към настоящия регламент, а именно: измеренията и кодовете за видовете интервенция; образците на споразуменията за партньорство и програмите; образците за предаването на данни; образеца на прогнозите на заявленията за плащания до Комисията; използването на емблемата на Съюза; елементите на споразуменията за финансиране и стратегическите документи; системата за електронен обмен на данни между държавите членки и Комисията; образците за описанието на системата за управление и контрол, за декларацията за управлението, за годишното одитно становище, за годишния доклад за контрола, за годишния одитен доклад за финансовите инструменти, изпълнявани от ЕИБ или други международни финансови институции, за одитната стратегия, за заявленията за плащане, за отчетите, за определяне на подробни правила; и образеца за докладване на нередности и за определяне на размера на финансовите корекции.

- (89) На Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от ДФЕС във връзка с: изменението на Европейския кодекс на поведение за партньорство с цел адаптирането му към настоящия регламент; определянето на равнището на Съюза на единичните разходи, еднократните суми, единните ставки и финансирането, което не е свързано с разходите, приложими за всички държави членки; и определянето на стандартизирани готови методики за изготвяне на извадки.
- (90) От особена важност е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи прозрачни консултации с всички заинтересовани страни, включително на експертно равнище, и тези консултации да бъдат проведени в съответствие с принципите, заложи в Междуинституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество. По-специално, с цел осигуряване на равно участие при подготовката на делегираните актове, Европейският парламент и Съветът получават всички документи едновременно с експертите от държавите членки, като техните експерти получават систематично достъп до заседанията на експертните групи на Комисията, занимаващи се с подготовката на делегираните актове.

- (91) За да се гарантират еднакви условия за приемането на споразумения за партньорство, за приемането и изменението на програмите, както и за прилагането на финансови корекции, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия. Изпълнителните правомощия във връзка с определянето на разбивката на разпределените финансови средства за ЕФРР, ЕСФ+ и Кохезионния фонд следва да бъдат приети без процедури на комитет, тъй като те просто отразяват прилагането на предварително определена методика на изчисляване. Също така, изпълнителните правомощия във връзка с временните мерки за използване на фондовете в отговор на изключителни обстоятелства следва да бъдат приети без процедури на комитет, предвид това, че приложното поле е определено от Пакта за стабилност и растеж и е ограничено до мерките, посочени в настоящия регламент.
- (92) Изпълнителните правомощия, свързани с образеца на окончателния доклад за качество на изпълнението, следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета¹. Макар че актът за изпълнение е от общ характер, за неговото приемане следва да се използва процедурата по консултиране, предвид факта, че с него се определят само технически аспекти, формуляри и образци.

¹ Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

(93) Тъй като Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета¹ или актовете, приложим към програмния период 2014—2020 г., следва да продължат да се прилагат за програмите и операциите, получаващи подкрепа от фондовете в програмния период 2014—2020 г. и тъй като се очаква периодът на изпълнение на посочения регламент да бъде удължен, за да обхване програмния период съгласно настоящия регламент, с цел да се осигури непрекъснатост на изпълнението на някои операции, одобрени съгласно посочения регламент, следва да се установят разпоредби за поетапно изпълнение. Всяка отделна фаза на поетапно изпълняваната операция, подчинена на същата обща цел, следва да се изпълнява в съответствие с правилата за програмния период, по който се получава финансиране, като същевременно управляващият орган може да пристъпи към избор на втората фаза въз основа на процедурата за подбор, проведена за съответната операция в рамките на програмния период 2014—2020 г., ако се увери, че са спазени условията за поетапно изпълнение, предвидени в настоящия регламент.

¹ Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

- (94) Доколкото целите на настоящия регламент, а именно да се засили икономическото, социалното и териториалното сближаване и да се установят общи финансови правила за част от бюджета на Съюза, изпълняван при споделено управление, не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки поради различието в степента на развитие на отделните региони и специфичните предизвикателства пред най-необлагодетелстваните региони, ограничените финансови ресурси на държавите членки и регионите и необходимостта от съгласувана рамка за изпълнение, обхващаща няколко фонда на Съюза при споделено управление, а могат да бъдат по-добре постигнати на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от ДЕС. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигане на тези цели.
- (95) Настоящият регламент зачита основните права и спазва принципите, признати по-специално в Хартата на основните права на Европейския съюз.
- (96) Тъй като настоящият регламент се приема след началото на програмния период, като се отчита необходимостта от координирано и хармонизирано изпълнение на фондовете на Съюза, обхванати от настоящия регламент, за да се даде възможност за бързото му прилагане, той следва да влезе в сила в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

СЪДЪРЖАНИЕ

ДЯЛ I	ЦЕЛИ И ОБЩИ ПРАВИЛА ЗА ПОДКРЕПАТА
Глава I	Предмет, определения и общи правила
Член 1	Предмет и приложно поле
Член 2	Определения
Член 3	Изчисляване на сроковете за действията на Комисията
Член 4	Обработване и защита на личните данни
Глава II	Цели на политиката и принципи за предоставянето на подкрепа от фондовете
Член 5	Цели на политиката
Член 6	Целеви стойности в областта на климата и механизъм за приспособяване към изменението на климата
Член 7	Споделено управление
Член 8	Партньорство и многостепенно управление
Член 9	Хоризонтални принципи
ДЯЛ II	СТРАТЕГИЧЕСКИ ПОДХОД
Глава I	Споразумение за партньорство
Член 10	Изготвяне и представяне на споразумението за партньорство
Член 11	Съдържание на споразумението за партньорство
Член 12	Одобряване на споразумението за партньорство

Член 13	Изменение на споразумението за партньорство
Член 14	Използване на средства от ЕФРР, ЕСФ+, Кохезионния фонд и ЕФМДРА, предоставени чрез програмата InvestEU
Глава II	Отключващи условия и рамка за качество на изпълнението
Член 15	Отключващи условия
Член 16	Рамка за качество на изпълнението
Член 17	Методика за определяне на рамката за качество на изпълнението
Член 18	Междинен преглед и сума за гъвкавост
Глава III	Мерки, свързани с доброто икономическо управление и с изключителни или необичайни обстоятелства
Член 19	Мерки за обвързване на ефективността на фондовете с доброто икономическо управление
Член 20	Временни мерки за използването на фондовете в отговор на изключителни или необичайни обстоятелства
ДЯЛ III	ПРОГРАМИРАНЕ
Глава I	Общи разпоредби за фондовете
Член 21	Изготвяне и представяне на програмите
Член 22	Съдържание на програмите
Член 23	Одобряване на програмите
Член 24	Изменение на програмите

Член 25	Съвместна подкрепа от ЕФРР, ЕСФ+, Кохезионния фонд и ФСП
Член 26	Прехвърляне на ресурси
Член 27	Прехвърляне на ресурси от ЕФРР и ЕСФ+ към ФСП
Глава II	Териториално развитие
Член 28	Интегрирано териториално развитие
Член 29	Териториални стратегии
Член 30	Интегрирани териториални инвестиции
Член 31	Водено от общностите местно развитие
Член 32	Стратегии за водено от общностите местно развитие
Член 33	Местни групи за действие
Член 34	Подкрепа от фондовете за воденото от общностите местно развитие
Глава III	Техническа помощ
Член 35	Техническа помощ по инициатива на Комисията
Член 36	Техническа помощ за държавите членки
Член 37	Финансиране, което не е свързано с разходите, за техническа помощ за държавите членки
ДЯЛ IV	МОНИТОРИНГ, ОЦЕНКА, КОМУНИКАЦИЯ И ВИДИМОСТ
Глава I	Мониторинг
Член 38	Мониторингов комитет

Член 39	Състав на мониторинговия комитет
Член 40	Функции на мониторинговия комитет
Член 41	Годишен преглед на качеството на изпълнение
Член 42	Подаване на данни
Член 43	Окончателен доклад за качеството на изпълнение
Глава II	Оценка
Член 44	Оценки от държавите членки
Член 45	Оценка от Комисията
Глава III	Видимост, прозрачност и комуникация
Раздел I	Видимост на подкрепата от фондовете
Член 46	Видимост
Член 47	Емблема на Съюза
Член 48	Длъжностни лица за комуникация и мрежи на тези длъжностни лица
Раздел II	Прозрачност на изпълнението на фондовете и комуникация относно програмите
Член 49	Отговорности на управляващия орган
Член 50	Отговорности на бенефициерите

ДЯЛ V	ФИНАНСОВА ПОДКРЕПА ОТ ФОНДОВЕТЕ
Глава I	Форми на финансово участие на Съюза
Член 51	Форми на финансово участие на Съюза по програмите
ГЛАВА II	ФОРМИ НА ПОДКРЕПА ОТ ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ
Член 52	Форми на подкрепа
Раздел I	Форми на безвъзмездни средства
Член 53	Форми на безвъзмездни средства
Член 54	Финансиране с единна ставка на непреки разходи във връзка с безвъзмездни средства
Член 55	Преки разходи за персонал във връзка с безвъзмездни средства
Член 56	Финансиране с единна ставка за допустими разходи, различни от преки разходи за персонал във връзка с безвъзмездни средства
Член 57	Отпускане на безвъзмездни средства под условие
Раздел II	Финансови инструменти
Член 58	Финансови инструменти
Член 59	Изпълнение на финансови инструменти
Член 60	Лихви и други печалби, генерирани от подкрепата от фондовете за финансови инструменти
Член 61	Диференцирано третиране на инвеститорите
Член 62	Повторно използване на ресурси, които могат да бъдат отнесени към подкрепата от фондовете

Глава III	Правила за допустимост
Член 63	Допустимост
Член 64	Недопустими разходи
Член 65	Дълготрайност на операциите
Член 66	Преместване
Член 67	Специални правила за допустимост за безвъзмездни средства
Член 68	Специални правила за допустимост за финансовите инструменти
ДЯЛ VI	УПРАВЛЕНИЕ И КОНТРОЛ
Глава I	Общи правила за управление и контрол
Член 69	Отговорности на държавите членки
Член 70	Правомощия и отговорности на Комисията
Член 71	Програмни органи
Глава II	Стандартни системи за управление и контрол
Член 72	Функции на управляващия орган
Член 73	Подбор на операции от управляващия орган
Член 74	Управление на програмата от управляващия орган
Член 75	Подпомагане на работата на мониторинговия комитет от управляващия орган

Член 76	Счетоводна функция
Член 77	Функции на одитния орган
Член 78	Одитна стратегия
Член 79	Одити на операциите
Член 80	Механизми за единен одит
Член 81	Проверки на управлението и одити на финансовите инструменти
Член 82	Наличност на документи
Глава III	Използване на националните системи за управление
Член 83	Подобрени пропорционални механизми
Член 84	Условия за прилагането на подобрени пропорционални механизми
Член 85	Корекция през програмния период
ДЯЛ VII	ФИНАНСОВО УПРАВЛЕНИЕ, ПРЕДСТАВЯНЕ И ПРОВЕРКА НА ОТЧЕТИТЕ И ФИНАНСОВИ КОРЕКЦИИ
Глава I	Финансово управление
Раздел I	Общи счетоводни правила
Член 86	Бюджетни задължения
Член 87	Използване на еврото
Член 88	Възстановяване на суми

Раздел II	Правила за плащанията към държавите членки
Член 89	Видове плащания
Член 90	Предварително финансиране
Член 91	Заявления за плащане
Член 92	Специфични елементи за финансовите инструменти в заявленията за плащане
Член 93	Общи правила за плащанията
Член 94	Финансово участие на Съюза на основата на единични разходи, еднократни суми и единни ставки
Член 95	Финансово участие на Съюза на основата на финансиране, което не е свързано с разходите
Раздел III	Прекъсване и спиране
Член 96	Прекъсване на срока за плащане
Член 97	Спиране на плащанията
Глава II	Представяне и проверка на отчетите
Член 98	Съдържание и представяне на отчетите
Член 99	Проверка на отчетите
Член 100	Изчисляване на салдото
Член 101	Процедура за проверка на отчетите
Член 102	Процедура за възражения при проверката на отчетите

Глава III	Финансови корекции
Член 103	Финансови корекции от страна на държавите членки
Член 104	Финансови корекции от страна на Комисията
Глава IV	Отмяна на бюджетни задължения
Член 105	Принципи и правила за отмяна на бюджетни задължения
Член 106	Изключения от правилата за отмяна на бюджетни задължения
Член 107	Процедура за отмяна на бюджетни задължения
ДЯЛ VIII	ФИНАНСОВА РАМКА
Член 108	Географско покритие на подкрепата по цел „Инвестиции за работни места и растеж“
Член 109	Ресурси за икономическо, социално и териториално сближаване
Член 110	Ресурси за цел „Инвестиции за работни места и растеж“ и цел „Европейско териториално сътрудничество“ (Interreg)
Член 111	Възможност за прехвърляне на ресурсите
Член 112	Определяне на ставките на съфинансиране
ДЯЛ IX	ДЕЛЕГИРАНЕ НА ПРАВОМОЩИЯ, РАЗПОРЕДБИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ, ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ
Глава I	Делегиране на правомощия и разпоредби за прилагане
Член 113	Делегиране на правомощия по отношение на някои приложения
Член 114	Упражняване на делегирането
Член 115	Процедура на комитет

Глава II	Преходни и заключителни разпоредби
Член 116	Преглед
Член 117	Преходни разпоредби
Член 118	Условия за операциите, подлежащи на поетапно изпълнение
Член 119	Влизане в сила
ПРИЛОЖЕНИЕ I	ИЗМЕРЕНИЯ И КОДОВЕ ЗА ВИДОВЕТЕ ИНТЕРВЕНЦИИ ЗА ЕФРР, ЕСФ+, КОХЕЗИОННИЯ ФОНД И ФСП — ЧЛЕН 22, ПАРАГРАФ 5
ПРИЛОЖЕНИЕ II	ОБРАЗЕЦ ЗА СПОРАЗУМЕНИЕТО ЗА ПАРТНЬОРСТВО — ЧЛЕН 10, ПАРАГРАФ 6
ПРИЛОЖЕНИЕ III	ХОРИЗОНТАЛНИ ОТКЛЮЧВАЩИ УСЛОВИЯ — ЧЛЕН 15, ПАРАГРАФ 1
ПРИЛОЖЕНИЕ IV	ТЕМАТИЧНИ ОТКЛЮЧВАЩИ УСЛОВИЯ, ПРИЛОЖИМИ ЗА ЕФРР, ЕСФ+ И КОХЕЗИОННИЯ ФОНД — ЧЛЕН 15, ПАРАГРАФ 1
ПРИЛОЖЕНИЕ V	ОБРАЗЕЦ ЗА ПРОГРАМИТЕ, ПОДКРЕПЯНИ ОТ ЕФРР (ЦЕЛ „ИНВЕСТИЦИИ ЗА РАБОТНИ МЕСТА И РАСТЕЖ“), ЕСФ +, КОХЕЗИОННИЯ ФОНД, ФСП И ЕФМДРА — ЧЛЕН 21, ПАРАГРАФ 3
ПРИЛОЖЕНИЕ VI	ОБРАЗЕЦ НА ПРОГРАМА ЗА ФУМИ, ФВС И ИУГВП — ЧЛЕН 21, ПАРАГРАФ 3
ПРИЛОЖЕНИЕ VII	ОБРАЗЕЦ ЗА ПОДАВАНЕ НА ДАННИ — ЧЛЕН 42
ПРИЛОЖЕНИЕ VIII	ПРОГНОЗА ЗА СУМИТЕ, ЗА КОИТО ДЪРЖАВАТА ЧЛЕНКА ОЧАКВА ДА ПОДАДЕ ЗАЯВЛЕНИЯ ЗА ПЛАЩАНЕ ЗА ТЕКУЩАТА И СЛЕДВАЩАТА КАЛЕНДАРНА ГОДИНА (ЧЛЕН 69, ПАРАГРАФ 10)

ПРИЛОЖЕНИЕ IX	КОМУНИКАЦИЯ И ВИДИМОСТ — ЧЛЕНОВЕ 47, 49 И 50
ПРИЛОЖЕНИЕ X	ЕЛЕМЕНТИ НА СПОРАЗУМЕНИЯТА ЗА ФИНАНСИРАНЕ И СТРАТЕГИЧЕСКИТЕ ДОКУМЕНТИ — ЧЛЕН 59, ПАРАГРАФИ 1 И 5
ПРИЛОЖЕНИЕ XI	КЛЮЧОВИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА СИСТЕМИТЕ ЗА УПРАВЛЕНИЕ И КОНТРОЛ И ТЯХНОТО КЛАСИФИЦИРАНЕ — ЧЛЕН 69, ПАРАГРАФ 1
ПРИЛОЖЕНИЕ XII	ПОДРОБНИ ПРАВИЛА И ОБРАЗЕЦ ЗА ДОКЛАДВАНЕ ЗА НЕРЕДНОСТИ — ЧЛЕН 69, ПАРАГРАФИ 2 И 12
ПРИЛОЖЕНИЕ XIII	ЕЛЕМЕНТИ ЗА ОДИТНАТА СЛЕДА — ЧЛЕН 69, ПАРАГРАФ 6
ПРИЛОЖЕНИЕ XIV	СИСТЕМИ ЗА ЕЛЕКТРОНЕН ОБМЕН НА ДАННИ МЕЖДУ ПРОГРАМНИТЕ ОРГАНИ И БЕНЕФИЦИЕРИТЕ — ЧЛЕН 69, ПАРАГРАФ 8
ПРИЛОЖЕНИЕ XV	SFC2021: СИСТЕМА ЗА ЕЛЕКТРОНЕН ОБМЕН НА ДАННИ МЕЖДУ ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ И КОМИСИЯТА — ЧЛЕН 69, ПАРАГРАФ 9
ПРИЛОЖЕНИЕ XVI	ОБРАЗЕЦ НА ОПИСАНИЕ НА СИСТЕМАТА ЗА УПРАВЛЕНИЕ И КОНТРОЛ — ЧЛЕН 69, ПАРАГРАФ 11
ПРИЛОЖЕНИЕ XVII	ДАННИ, КОИТО СЕ ЗАПИСВАТ И СЪХРАНЯВАТ В ЕЛЕКТРОННА ФОРМА ЗА ВСЯКА ОПЕРАЦИЯ – ЧЛЕН 72, ПАРАГРАФ 1, БУКВА Д)
ПРИЛОЖЕНИЕ XVIII	ОБРАЗЕЦ НА ДЕКЛАРАЦИЯТА ЗА УПРАВЛЕНИЕТО — ЧЛЕН 74, ПАРАГРАФ 1, БУКВА Е)
ПРИЛОЖЕНИЕ XIX	ОБРАЗЕЦ НА ГОДИШНО ОДИТНО СТАНОВИЩЕ — ЧЛЕН 77, ПАРАГРАФ 3, БУКВА А)
ПРИЛОЖЕНИЕ XX	ОБРАЗЕЦ НА ГОДИШНИЯ КОНТРОЛЕН ДОКЛАД — ЧЛЕН 77, ПАРАГРАФ 3, БУКВА Б)

ПРИЛОЖЕНИЕ XXI	ОБРАЗЕЦ НА ГОДИШНИЯ ОДИТЕН ДОКЛАД — ЧЛЕН 81, ПАРАГРАФ 5
ПРИЛОЖЕНИЕ XXII	ОБРАЗЕЦ НА ОДИТНА СТРАТЕГИЯ — ЧЛЕН 78
ПРИЛОЖЕНИЕ XXIII	ОБРАЗЕЦ НА ЗАЯВЛЕНИЕ ЗА ПЛАЩАНЕ — ЧЛЕН 91, ПАРАГРАФ 3
ПРИЛОЖЕНИЕ XXIV	ОБРАЗЕЦ ЗА ОТЧЕТИТЕ — ЧЛЕН 98, ПАРАГРАФ 1, БУКВА А)
ПРИЛОЖЕНИЕ XXV	ОПРЕДЕЛЯНЕ НА РАЗМЕРА НА ФИНАНСОВИТЕ КОРЕКЦИИ: ПРИЛАГАНЕ НА ЕДИННА СТАВКА И ЕКСТРАПОЛИРАНИ ФИНАНСОВИ КОРЕКЦИИ — ЧЛЕН 104, ПАРАГРАФ 1
ПРИЛОЖЕНИЕ XXVI	МЕТОДОЛОГИЯ ЗА РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ГЛОБАЛНИТЕ РЕСУРСИ ПО ДЪРЖАВИ ЧЛЕНКИ — ЧЛЕН 109, ПАРАГРАФ 2

ДЯЛ I

ЦЕЛИ И ОБЩИ ПРАВИЛА ЗА ПОДКРЕПАТА

ГЛАВА I

Предмет, определения и общи правила

Член I

Предмет и приложно поле

1. С настоящия регламент се определят:
 - а) финансовите правила за Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР), Европейския социален фонд плюс (ЕСФ+), Кохезионния фонд, Фонда за справедлив преход (ФСП), Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури (ЕФМДРА), Фонд „Убежище, миграция и интеграция“ (ФУМИ), Фонд „Вътрешна сигурност (ФВС) и Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика (ИУГВП) (наричани по-нататък заедно „фондовете“);
 - б) общоприложимите разпоредби за ЕФРР, ЕСФ+, Кохезионния фонд, ФСП и ЕФМДРА.

2. Настоящият регламент не се прилага за направлението на ЕСФ+ „Заетост и социални иновации“ и за компонентите при пряко или непряко управление на ЕФМДРА, ФУМИ, ФВС и ИУГВП с изключение на техническата помощ по инициатива на Комисията.
3. Членове 5, 14 и 19, членове 28—34 и членове 108—112 не се прилагат за ФУМИ, ФВС и ИУГВП.
4. Членове 108—112 не се прилагат за ЕФМДРА.
5. За програмите по Interreg не се прилагат членове 14, 15, 18, 19, членове 21—27, членове 37—42, член 43, параграфи 1—4, членове 44 и 50, член 55, параграф 1, членове 73, 77, 80 и членове 83—85.
6. В изброените по-долу регламенти за отделните фондове могат да се установяват правила за допълване на настоящия регламент, които не трябва да бъдат в противоречие с него:
 - а) Регламент (ЕС) 2021/... на Европейския парламент и на Съвета¹⁺ (наричан по-нататък „Регламентът за ЕФРР и КФ“);
 - б) Регламент (ЕС) 2021/... на Европейския парламент и на Съвета²⁺⁺ (наричан по-нататък „Регламентът за ЕСФ+“);

¹ Регламент (ЕС) ... (ОВ ...).

⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на регламента, който се съдържа в документ 2018/0197(COD) и въведете в бележката под линия номера, датата, авторите, заглавието и препратка към публикацията в ОВ на посочения регламент.

² Регламент (ЕС) ... (ОВ ...).

⁺⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на регламента, който се съдържа в документ 2018/0206(COD) и въведете в бележката под линия номера, датата, авторите, заглавието и препратка към публикацията в ОВ на посочения регламент.

- в) Регламент (ЕС) 2021/... на Европейския парламент и на Съвета¹⁺⁺⁺ (наричан по-нататък „Регламентът за Interreg“);
- г) Регламент (ЕС) 2021/... на Европейския парламент и на Съвета²⁺⁺⁺⁺ (наричан по-нататък „Регламентът за ФСП“);
- д) Регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури и за изменение на Регламент (ЕС) 2017/1004 (наричан по-нататък „Регламентът за ЕФМДРА“);
- е) Регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на фонд „Убежище, миграция и интеграция“ (наричан по-нататък „Регламентът за ФУМИ“);
- ж) Регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на фонд „Вътрешна сигурност“ (наричан по-нататък „Регламентът за ФВС“);

¹ Регламент (ЕС) ... (ОВ ...).

⁺⁺⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на регламента, който се съдържа в документ 2018/0199(COD) и въведете в бележката под линия номера, датата, авторите, заглавието и препратка към публикацията в ОВ на посочения регламент.

² Регламент (ЕС) ... (ОВ ...).

⁺⁺⁺⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на регламента, който се съдържа в документ 2020/0006(COD) и въведете в бележката под линия номера, датата, авторите, заглавието и препратка към публикацията в ОВ на посочения регламент.

- з) Регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Инструмент за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика като част от Фонда за интегрирано управление на границите (наричан по-нататък „Регламентът за ИУГВП“).

В случай на съмнение дали се прилагат настоящият регламент или регламентите за отделните фондове, предимство има настоящият регламент.

Член 2

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

- 1) „съответни специфични за държавите препоръки“ означава препоръки на Съвета, приети в съответствие с член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от ДФЕС, свързани със структурни предизвикателства, както и допълнителни препоръки на Комисията, изготвени в съответствие с член 34 от Регламент (ЕС) 2018/1999, по които е уместно да се предприемат действия, като се използват многогодишни инвестиции, попадащи в обхвата на фондовете, както е посочено в регламентите за отделните фондове;
- 2) „отключващо условие“ означава предварително условие за ефективното и ефикасно изпълнение на специфичните цели;
- 3) „приложимо право“ означава правото на Съюза и националното право, отнасящо се до прилагането му;

- 4) „операция“ означава:
- а) проект, договор, действие или група проекти, избрани по съответните програми,
 - б) в контекста на финансовите инструменти — принос от програма за финансов инструмент и последващата финансова подкрепа, предоставена от съответния финансов инструмент на крайните получатели;
- 5) „операция от стратегическо значение“ означава операция, която има значителен принос за постигането на целите на дадена програма и за която се прилагат специални мерки за мониторинг и комуникация;
- 6) „приоритет“ в контекста на ФУМИ, ФВС и ИУГВП означава специфична цел;
- 7) „приоритет“ в контекста на ЕФМДРА, единствено за целите на дял VII, означава специфична цел;
- 8) „междинно звено“ означава публичен или частен субект, за чиито действия отговаря управляващ орган или който изпълнява функции или задачи от името на такъв орган;

- 9) „бенефициер“ означава:
- а) публичен или частен субект, образувание със или без правосубектност или физическо лице, които отговарят за започването на операциите или за започването и изпълнението им;
 - б) в контекста на публично-частните партньорства (ПЧП) — публичният субект, започващ операция на ПЧП, или частният партньор, избран за нейното изпълнение;
 - в) в контекста на схемите за държавна помощ — предприятието, което получава помощта;
 - г) в контекста на помощта *de minimis*, предоставяна в съответствие с Регламент (ЕС) № 1407/2013¹ на Комисията или Регламент (ЕС) № 717/2014² на Комисията, държавата членка може да реши, че бенефициерът за целите на настоящия регламент е субектът, предоставящ помощта, когато той отговаря за започването на операциите или за започването и изпълнението им;
 - д) в контекста на финансовите инструменти — субектът, който изпълнява холдинговия фонд, или ако няма структура с холдингов фонд, субектът, който изпълнява специалния фонд, или ако управляващият орган управлява финансовия инструмент, управляващият орган;

¹ Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта *de minimis* (ОВ L 352, 24.12.2013 г., стр. 1).

² Регламент (ЕС) № 717/2014 на Комисията от 27 юни 2014 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта *de minimis* в сектора на рибарството и аквакултурите (ОВ L 190, 28.6.2014 г., стр. 45).

- 10) „фонд за малки проекти“ означава операция в рамките на програма по Interreg, насочена към подбора и изпълнението на проекти, включително действия за установяване на контакти между общностите, с ограничен финансов обем;
- 11) „целева стойност“ означава предварително договорена стойност, която трябва да бъде достигната до края на периода на допустимост спрямо показател, включен по дадена специфична цел;
- 12) „междинна цел“ означава междинна стойност, която трябва да бъде достигната в даден времеви момент през периода на допустимост спрямо показател за краен продукт включен по дадена специфична цел;
- 13) „показател за краен продукт“ означава показател за измерване на конкретните резултати от интервенцията;
- 14) „показател за резултат“ означава показател за измерване на последиците от получените подкрепа интервенции от гледна точка по-специално на преките адресати, целевата група от населението или ползвателите на инфраструктурата;
- 15) „операция на ПЧП“ означава операция, която се изпълнява в партньорство между публични субекти и частния сектор съгласно споразумение за ПЧП и има за цел предоставянето на публични услуги чрез споделяне на рисковете посредством обединяване на експертни познания от частния сектор или на допълнителни източници на капитал, или и на двете;
- 16) „финансов инструмент“ означава форма на подкрепа, предоставяна чрез структура, чрез която на крайните получатели се предоставят финансови продукти;

- 17) „финансов продукт“ означава капиталови или квазикапиталови инвестиции, заеми и гаранции съгласно определенията в член 2 от Финансовия регламент;
- 18) „краен получател“ означава юридическо или физическо лице, получаващо подкрепа от фондовете чрез бенефициер на фонд за малки проекти или от финансов инструмент;
- 19) „принос от програма“ означава подкрепата от фондовете и националното публично и частно, ако има такава, съфинансиране за финансов инструмент;
- 20) „холдингов фонд“ означава фонд под отговорността на управляващ орган, създаден по линия на една или повече програми с цел да изпълнява един или повече специални фондове;
- 21) „специален фонд“ означава фонд, чрез който управляващ орган или холдингов фонд предоставя финансови продукти на крайните получатели;
- 22) „субект, изпълняващ финансов инструмент“ означава публичноправен или частноправен субект, който изпълнява задачи на холдингов фонд или на специален фонд;
- 23) „ефект на ливъридж“ означава размерът на възстановимото финансиране, предоставено на крайните получатели, разделен на размера на приноса от фондовете;
- 24) „коефициент на мултиплициране“ в контекста на гаранционните инструменти означава съотношение, установено въз основа на консервативна предварителна оценка на риска за всеки гаранционен продукт, който ще се предлага, между стойността на базовите отпуснати нови заеми, капиталови или квазикапиталови инвестиции и размера на приноса от програмата, заделен за договорите за гаранция за покриване на очаквани и неочаквани загуби от новите заеми, капиталови или квазикапиталови инвестиции;

- 25) „разходи за управление“ означава преки или непреки разходи, възстановявани при представяне на доказателства и направени в процеса на изпълнение на финансовите инструменти;
- 26) „такси за управление“ означава цена за предоставени услуги, определена в споразумението за финансиране между управляващия орган и субекта, изпълняващ холдингов фонд или специален фонд; и, където е приложимо, между субекта, изпълняващ холдингов фонд, и субекта, изпълняващ специален фонд;
- 27) „преместване“ означава прехвърляне на същата или подобна дейност или част от нея по смисъла на член 2, точка 61а от Регламент (ЕС) № 651/2014;
- 28) „публичен принос“ означава всеки принос за финансирането на операции, чийто източник е бюджетът на национален, регионален или местен публичен орган или на европейска група за териториално сътрудничество (ЕГТС), създадена в съответствие с Регламент (ЕО) № 1082/2006 на Европейския парламент и на Съвета¹, предоставеният на фондовете бюджет на Съюза, бюджетът на публичноправните субекти или бюджетът на сдружения на публични органи или публичноправни субекти, като за целите на определянето на ставката на съфинансиране за програмите или приоритети по ЕСФ+ може да включва финансови ресурси, набрани съвместно от работодатели и работници;

¹ Регламент (ЕО) № 1082/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2006 г. относно Европейската група за териториално сътрудничество (ЕГТС) (ОВ L 210, 31.7.2006 г., стр. 19).

- 29) „счетоводна година“ означава периодът от 1 юли до 30 юни на следващата година, с изключение на първата счетоводна година от програмния период, по отношение на която означава периодът от началната дата за допустимостта на разходите до 30 юни 2022 г.; за последната счетоводна година означава периодът от 1 юли 2029 г до 30 юни 2030 г.;
- 30) „икономически оператор“ означава всяко физическо или юридическо лице или друго образувание, участващо в изпълнението на фондовете, с изключение на държава членка, която упражнява правомощията си като публичен орган;
- 31) „нередност“ означава всяко нарушение на приложимото право, произтичащо от действие или бездействие на икономически оператор, което има или би имало за последица нанасянето на вреда на бюджета на Съюза чрез начисляване на неправомерен разход в този бюджет;
- 32) „сериозен недостатък“ означава недостатък в ефективното функциониране на системата за управление и контрол на дадена програма, по отношение на който са необходими значителни подобрения в системите за управление и контрол и ключови изисквания 2, 4, 5, 9, 12, 13 и 15, посочени в приложение X, или две или повече от другите ключови изисквания са оценени в категории 3 и 4 от посоченото приложение;
- 33) „системна нередност“ означава всяка нередност, която може да има повтарящ се характер, с висока степен на вероятност от поява при сходни по вид операции, която се дължи на сериозен недостатък, включително липса на въведени подходящи процедури в съответствие с настоящия регламент и правилата за отделните фондове;

- 34) „общо грешки“ означава сумата от прогнозираните стохастични грешки и, ако е приложимо, очертаните системни грешки и некоригираните аномални грешки;
- 35) „общ процент на грешка“ означава общо грешките, разделени на одитната популация;
- 36) „остатъчен процент на грешка“ означава общо грешките минус финансовите корекции, приложени от държавата членка за намаляване на рисковете, идентифицирани от одитния орган, разделени на разходите, които трябва да бъдат декларирани в отчетите;
- 37) „приключила операция“ означава операция, която е физически завършена или изцяло изпълнена и по отношение на която всички свързани с нея плащания са направени от бенефициерите, а съответстващият им публичен принос е платен на бенефициерите;
- 38) „извадкова единица“ означава една от единиците, на които се разделя одитната популация за целите на изготвяне на извадка, и която може да бъде операция, проект в рамките на операция или искане за плащане от бенефициер;
- 39) „ескроу сметка“ означава — в случая на операция на ПЧП — банкова сметка, обезпечена с писмено споразумение между публичен субект — бенефициер и частния партньор, одобрена от управляващия орган, или междинно звено, и използвана за плащания по време на или след периода на допустимост;
- 40) „участник“ означава физическо лице, което получава пряко ползи от дадена операция, без да отговаря за започването на операцията или за започването и изпълнението ѝ, който в контекста на ЕФМДРА не получава финансова подкрепа;

- 41) „принцип за поставяне на енергийната ефективност на първо място“ означава при енергийното планиране и вземането на решения относно политиките и инвестициите да се отчитат в максимална степен алтернативни разходоефективни мерки за енергийна ефективност, за да се повиши ефикасността на търсенето на енергия и енергийните доставки, по-специално чрез разходоефективни икономии при крайното потребление на енергия, инициативи за оптимизация на енергийното потребление и по-ефективното преобразуване, пренос и разпределение на енергията, които все пак позволяват постигане на заложените в решенията цели;
- 42) „постигане на климатична устойчивост“ означава процес за предотвратяване на податливостта на инфраструктурата на евентуални климатични последици в дългосрочен план, като същевременно се гарантира спазването на принципа за поставяне на енергийната ефективност на първо място, както и че равнището на емисии на парникови газове, произтичащи от проекта, е в съответствие с целта за неутралност по отношение на климата до 2050 г.;
- 43) „безвъзмездни средства под условие“ означава категория безвъзмездни средства, обвързани с условия, свързани с възстановяване на подкрепата;
- 44) „ЕИБ“ означава Европейската инвестиционна банка, Европейският инвестиционен фонд или всяка друга дъщерна структура на Европейската инвестиционна банка;
- 45) „Печат за високи постижения“ означава знакът за качество, присъждан от Комисията на предложение, който показва, че предложението, което е било оценено в рамките на покана за предложения по инструмент на Съюза, се счита, че отговаря на минималните изисквания за качество по съответния инструмент на Съюза, но не е могло да бъде финансирано поради липса на наличен бюджет за тази покана за предложения и може да получи подкрепа от други източници на финансиране на равнището на Съюза или на национално равнище.

Член 3

Изчисляване на сроковете за действията на Комисията

Когато за действие от страна на Комисията е определен срок, този срок започва да тече, когато държавата членка подаде цялата информация съгласно изискванията, определени в настоящия регламент или в регламентите за отделните фондове.

Срокът спира да тече от деня след датата, на която Комисията изпраща коментарите си или искането си за коригирани документи до държавата членка, до деня, в който държавата членка отговори на Комисията.

Член 4

Обработване и защита на личните данни

Държавите членки и Комисията имат право да обработват лични данни само когато това е необходимо за изпълнение на съответните им задължения съгласно настоящия регламент, по-специално за целите на мониторинга, докладването, комуникацията, публикациите, оценката, финансовото управление, проверките и одитите и, когато е приложимо, за определяне на допустимостта на участниците. Личните данни се обработват в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/679 или Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета¹, който от двата е приложим.

¹ Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2018 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от институциите, органите, службите и агенциите на Съюза и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Регламент (ЕО) № 45/2001 и Решение № 1247/2002/ЕО (ОВ L 295, 21.11.2018 г., стр. 39).

ГЛАВА II

Цели на политиката и принципи за предоставянето на подкрепа от фондовете

Член 5

Цели на политиката

1. ЕФРР, ЕСФ+, Кохезионният фонд и ЕФМДРА оказват подкрепа за следните цели на политиката:
 - а) по-конкурентоспособна и по-интелигентна Европа чрез насърчаване на иновативна и интелигентна икономическа трансформация и регионална свързаност на ИКТ;
 - б) по-зелена, нисковъглеродна и устойчива Европа с икономика в преход към нулеви нетни въглеродни емисии чрез насърчаване на чист и справедлив енергиен преход, зелени и сини инвестиции, кръгова икономика, смекчаване на последиците от изменението на климата и приспособяване към него, превенция и управление на риска и устойчива градска мобилност;
 - в) по-добре свързана Европа чрез подобряване на мобилността;
 - г) по-социална и по-приобщаваща Европа чрез реализиране на Европейския стълб на социалните права;
 - д) Европа по-близо до гражданите чрез насърчаване на устойчивото и интегрирано развитие на всички видове територии и местни инициативи.

ФСП подкрепя специфичната цел, която се изразява в осигуряването на възможност на регионите и населението да се справят с въздействието върху социалната сфера, заетостта, икономиката и околната среда на прехода към постигане на цели на Съюза за 2030 г. в областта на енергетиката и климата и на неутрална по отношение на климата икономика на Съюза до 2050 г., въз основа на Парижкото споразумение.

Параграф 1, първа алинея от настоящия член не се прилага по отношение на ресурсите от ЕФРР и ЕСФ+, прехвърлени към ФСП в съответствие с член 27.

2. ЕФРР, ЕСФ+, Кохезионният фонд и ФСП допринасят за действията на Съюза, водещи до увеличаване на икономическото, социалното и териториалното сближаване в Съюза в съответствие с член 174 от ДФЕС, като преследват следните цели:
 - а) цел „Инвестиции за работни места и растеж“ в държавите членки и в регионите, за която ще се предоставя подкрепа от ЕФРР, ЕСФ+, Кохезионния фонд и ФСП; и
 - б) цел „Европейско териториално сътрудничество“ (Interreg), за която ще се предоставя подкрепа от ЕФРР.
3. Държавите членки и Комисията насърчават координацията, взаимното допълване и съгласуваността между фондовете и други инструменти и механизми на Съюза. Те оптимизират механизмите за координация между отговорните субекти, за да се избегне дублиране по време на планирането и изпълнението. При програмирането и изпълнението на фондовете държавите членки и Комисията вземат предвид и съответните специфични за държавите препоръки.

Член 6

Целеви стойности в областта на климата и механизъм за приспособяване към изменението на климата

1. Държавите членки предоставят информация относно подкрепата за цели в областта на околната среда и климата, като използват методиката, основана на видовете интервенции за всеки от фондовете. Тази методика се състои в определянето на специфично тегло на подкрепата, предоставяна на дадено равнище, което отразява степента, в която тази подкрепа допринася за целите в областта на околната среда и климата. В случая на ЕФРР, ЕСФ+ и Кохезионния фонд теглата са обвързани с измеренията и кодовете за видовете интервенции, определени в приложение I. Делът на ЕФРР и Кохезионния фонд е съответно 30 % и 37 % от финансовото участие на Съюза в разходите в подкрепа на постигането на определените за бюджета на Съюза цели в областта на климата.
2. Целевата стойност за принос в областта на климата за всяка държава членка се определя като процент от общия размер на разпределените за нея средства по линия на ЕФРР и Кохезионния фонд и се включва в програмите в зависимост от видовете интервенции и индикативната разбивка на финансовите средства в съответствие с член 22, параграф 3, буква г), точка viii). Предварителната целева стойност за принос в областта на климата се определя в споразумението за партньорство, както е предвидено в член 11, параграф 1.
3. Държавите членки и Комисията упражняват редовен мониторинг за спазването на целевите стойности за принос в областта на климата въз основа на общите допустими разходи, декларирани от бенефициерите пред управляващия орган с разбивка по видове интервенции в съответствие с член 42, и въз основа на данните, предоставени от държавите членки. Когато мониторингът показва недостатъчен напредък към достигането на целевата стойност за принос в областта на климата, държавите членки и Комисията договарят коригиращи мерки по време на годишната среща за преглед.

4. Когато до 31 декември 2024 г. не е постигнат достатъчен напредък към достигането на целевата стойност за принос в областта на климата на национално равнище, държавите членки отчитат този факт в междинния преглед съгласно член 18, параграф 1.

Член 7

Споделено управление

1. Държавите членки и Комисията изпълняват разпределения за фондовете бюджет на Съюза при споделено управление в съответствие с член 63 от Финансовия регламент. Държавите членки подготвят и изпълняват програми на подходящо териториално равнище в съответствие със своята институционална, правна и финансова рамка.
2. Комисията изпълнява размера на подкрепата от Кохезионния фонд, прехвърлена към Механизма за свързване на Европа (МСЕ), Европейската инициатива за градовете, междурегионалните иновативни инвестиции, размера на подкрепата, прехвърлена от ЕСФ+ към транснационалното сътрудничество, сумите, предоставени като принос към програма InvestEU и техническата помощ по инициатива на Комисията при пряко или непряко управление в съответствие с член 62, параграф 1, първа алинея, букви а) и в) от Финансовия регламент.
3. Със съгласието на държавата членка и на съответните региони Комисията може да изпълнява сътрудничеството между най-отдалечените региони по цел „Европейско териториално сътрудничество“ (Interreg) при непряко управление.

Член 8

Партньорство и многостепенно управление

1. За споразумението за партньорство и за всяка програма всяка държава членка организира и реализира всеобхватно партньорство в съответствие със своята институционална и правна рамка и предвид спецификите на фондовете. В това партньорство участват поне следните партньори:
 - а) регионални, местни, градски и други публични органи;
 - б) икономически и социални партньори;
 - в) съответните субекти, представляващи гражданското общество, като например партньорите от областта на околната среда, неправителствените организации и субектите, отговарящи за насърчаване на социалното приобщаване, основните права, правата на хората с увреждания, равенството между половете и недискриминацията;
 - г) научноизследователски организации и университети, когато е целесъобразно.
2. Партньорството, установено съгласно параграф 1 от настоящия член, се осъществява в съответствие с принципа на многостепенното управление и с подход „отдолу нагоре“. Държавите членки ангажират партньорите, посочени в параграф 1, в изготвянето на споразумението за партньорство и в целия процес на подготовка, изпълнение и оценка на програмите, включително чрез участие в мониторингови комитети в съответствие с член 39.

За тази цел държавите членки разпределят, когато е целесъобразно, подходящ процент от идващите от фондовете ресурси за изграждане на административния капацитет на социалните партньори и организациите на гражданското общество.

3. За програмите по Interreg партньорството включва партньори от всички участващи държави членки.
4. Организацията и изпълнението на партньорството се осъществяват в съответствие с Европейския кодекс на поведение за партньорство, създаден с Делегиран регламент (ЕС) № 240/2014.
5. Поне веднъж годишно Комисията провежда консултации с организациите, представляващи партньорите на равнището на Съюза, относно изпълнението на програмите и докладва за резултата на Европейския парламент и на Съвета.

Член 9

Хоризонтални принципи

1. При изпълнението на фондовете държавите членки и Комисията гарантират зачитането на основните права и спазването на Хартата на основните права на Европейския съюз.

2. Държавите членки и Комисията гарантират, че равенството между мъжете и жените, интегрирането на принципа на равенство между половете и отчитането на социалните аспекти на пола се вземат под внимание и се насърчават през целия процес на подготовка, изпълнение, мониторинг, докладване и оценка на програмите.
3. Държавите членки и Комисията предприемат съответните стъпки, за да предотвратят всякаква дискриминация, основана на пол, расов или етнически произход, религия или вероизповедание, увреждане, възраст или сексуална ориентация, по време на подготовката, изпълнението, мониторинга, докладването и оценката на програмите. По-специално достъпността за хората с увреждания се взема под внимание през целия процес на подготовка и изпълнение на програмите.
4. Целите на фондовете се преследват съобразно целта за насърчаване на устойчивото развитие, посочена в член 11 отДФЕС, като се отчитат целите на ООН за устойчиво развитие, Парижкото споразумение и принципът за ненанасяне на значителни вреди.

Целите на фондовете се преследват при пълно зачитане на достиженията на правото на Съюза в областта на околната среда.

ДЯЛ II

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПОДХОД

ГЛАВА I

Споразумение за партньорство

Член 10

Изготвяне и представяне на споразумението за партньорство

1. Всяка държава членка изготвя споразумение за партньорство, в което са изложени стратегическата ориентация за програмирането и условията за ефективното и ефикасно използване на ЕФРР, ЕСФ+, Кохезионния фонд, ФСП и ЕФМДРА в периода 1 януари 2021 г.—31 декември 2027 г.
2. Споразумението за партньорство се изготвя в съответствие с Европейския кодекс на поведение за партньорство. Когато държава членка предвижда всеобхватно партньорство още по време на подготовката на програмите си, това изискване се счита за изпълнено.
3. Държавата членка представя споразумението за партньорство на Комисията преди или едновременно с представянето на първата програма.

4. Споразумението за партньорство може да се представи заедно със съответната годишна национална програма за реформи и интегрирания национален план в областта на енергетиката и климата.
5. Споразумението за партньорство е кратък стратегически документ. То е не по-дълго от 35 страници, освен ако държавата членка по собствена инициатива не реши да представи по-дълъг документ.
6. Държавата членка съставя споразумението за партньорство съгласно образаца, съдържащ се в приложение II. Държавата членка може да включи споразумението за партньорство в една от програмите си.
7. Програмите по Interreg могат да бъдат представени пред Комисията преди представянето на споразумението за партньорство.
8. По искане на съответната държава членка ЕИБ може да участва в изготвянето на споразумението за партньорство, както и в дейностите, свързани с подготовката на операции, финансови инструменти и ПЧП.

Член 11

Съдържание на споразумението за партньорство

1. Споразумението за партньорство съдържа следните елементи:
 - а) избраните цели на политиката и специфичната цел на ФСП, като се посочва чрез кои фондове, обхванати от споразумението за партньорство, и чрез кои програми ще се работи за постигането на тези цели и се представя съответната обосновка, като се отчитат съответните специфични за държавата препоръки, интегрираният национален план в областта на енергетиката и климата, принципите на Европейския стълб на социалните права и, ако е приложимо, регионалните предизвикателства;
 - б) за всяка избрана цел на политиката и за специфичната цел на ФСП:
 - i) резюме на решенията на политиката и на основните резултати, очаквани за всеки от фондовете, обхванати от споразумението за партньорство;
 - ii) координация, разграничение и области на допълване между фондовете и, където е приложимо, координация между националните и регионалните програми;
 - iii) взаимното допълване и полезни взаимодействия между фондовете, обхванати от споразумението за партньорство, ФУМИ, ФВС, ИУГВП и други инструменти на Съюза, включително стратегически интегрирани проекти и стратегически проекти за опазване на природата по програма LIFE, както и – когато това е уместно, проекти, финансирани по „Хоризонт Европа“;

- в) предварителното разпределение на финансови средства от всеки от фондовете, обхванати от споразумението за партньорство, по цели на политиката на национално и, когато е целесъобразно, на регионално равнище, като се спазват правилата за отделните фондове относно тематичната концентрация и предварителното разпределение на финансови средства за специфичната цел на ФСП, включително всички ресурси от ЕФРР и ЕСФ+, които ще се прехвърлят към ФСП в съответствие с член 27;
- г) предварителната целева стойност за принос в областта на климата в съответствие с член 6, параграф 2;
- д) където е приложимо, разбивка на финансовите ресурси по категории региони в съответствие с член 108, параграф 2 и размера на разпределените средства, предлагани за прехвърляне съгласно членове 26 и 111, включително обосновка за тези прехвърляния;
- е) за техническата помощ — избора на държавата членка относно формата на финансово участие на Съюза съгласно член 36, параграф 3 и, където е приложимо, предварителното разпределение на финансовите средства от всеки от фондовете, обхванати от споразумението за партньорство, на национално равнище и разбивка на финансовите ресурси по програми и категории региони;
- ж) сумите, които ще бъдат внесени като принос за програмата InvestEU по фондове и категории региони, ако е приложимо;

- з) списъка на планираните програми по фондовете, обхванати от споразумението за партньорство, със съответното предварително разпределение на финансовите средства по фондове и съответния национален принос по категории региони, ако е приложимо;
- и) резюме на действията, които държавата членка възнамерява да предприеме за увеличаване на административния си капацитет за изпълнение на фондовете, обхванати от споразумението за партньорство;
- й) по целесъобразност – интегриран подход за справяне с демографските предизвикателства или специфичните нужди на регионите и районите.

Що се отнася до цел „Европейско териториално сътрудничество“ (Interreg), в споразумението за партньорство се включва само списък на планираните програми.

2. Споразумението за партньорство може да съдържа и обобщение на оценката на изпълнението на съответните отключващи условия, посочени в член 15 и приложения III и IV.

Член 12

Одобряване на споразумението за партньорство

1. Комисията прави оценка на споразумението за партньорство и на съответствието му с настоящия регламент и с правилата за отделните фондове, като зачита принципа на пропорционалност и отчита стратегическия характер на документа, броя на обхванатите програми и общия размер на ресурсите, разпределени за съответната държава членка. В своята оценка Комисията по-специално взема предвид начина, по който държавата членка възнамерява да изпълни съответните специфични за нея препоръки, своя интегриран национален план в областта на енергетиката и климата, както и Европейския стълб на социалните права.
2. Комисията може да направи коментари до 3 месеца след датата на представяне на споразумението за партньорство от държавата членка.
3. Държавата членка преразглежда споразумението за партньорство, като отчита коментарите на Комисията.
4. Комисията приема решение чрез акт за изпълнение, с което одобрява споразумението за партньорство, не по-късно от 4 месеца след датата на първото му представяне от съответната държава членка.
5. Когато споразумението за партньорство е включено в програма в съответствие с член 10, параграф 6, Комисията приема само едно решение посредством акт за изпълнение, с което одобрява както споразумението за партньорство, така и програмата, не по-късно от 6 месеца след датата на първото представяне на програмата от съответната държава членка.

Член 13

Изменение на споразумението за партньорство

1. До 31 март 2025 г. всяка държава членка може да представи на Комисията изменено споразумение за партньорство, в което се вземат под внимание резултатите от междинния преглед.
2. Комисията разглежда изменението и може да направи коментари в срок от 3 месеца от представянето на измененото споразумение за партньорство.
3. Държавата членка преразглежда измененото споразумение за партньорство, като взема под внимание коментарите на Комисията.
4. Комисията одобрява изменението на споразумението за партньорство не по-късно от 6 месеца след първоначалното му представяне от държавата членка.

Член 14

Използване на средства от ЕФРР, ЕСФ+, Кохезионния фонд и ЕФМДРА, предоставени чрез програмата InvestEU

1. В споразумението за партньорство държавите членки могат да разпределят сума в размер до 2 % от първоначално отпуснатите за всяка държава суми съответно за ЕФРР, ЕСФ+, Кохезионния фонд и ЕФМДРА, която да бъде внесена като принос в програма InvestEU и предоставена чрез гаранцията на ЕС и консултантския център InvestEU в съответствие с член 10 от Регламента за InvestEU. Със съгласието на съответния управляващ орган държавите членки могат допълнително да разпределят сума в размер до 3 % от първоначално отпуснатите за всяка държава суми от всеки от тези фондове след 1 януари 2023 г. чрез едно или повече искания за изменение на програмата.

С тези суми се допринася за постигането на целите на политиката, избрани в споразумението за партньорство или програмата, и се предоставя подкрепа за инвестициите главно в категорията на регионите, участващи с финансов принос.

Посоченият принос се изпълнява в съответствие с правилата, установени в Регламента за InvestEU, и не представлява прехвърляне на ресурси съгласно член 26.

2. Държавите членки определят общата сума на вноската за всяка година по фондове и по категории региони, когато е приложимо. За споразумението за партньорство може да бъдат разпределяни ресурси от текущата и бъдещите календарни години. Когато държава членка поиска изменение на програма, могат да бъдат разпределяни само ресурси от бъдещи календарни години.

3. Посочената в параграф 1 от настоящия член сума се използва за провизиране на частта от гаранцията на ЕС в рамките на раздел „Държави членки“ и за консултантския център InvestEU при сключване на споразумението за финансов принос в съответствие с член 10, параграф 3 от Регламента за InvestEU. Поемането на бюджетни задължения от страна на Съюза по отношение на всяко споразумение за финансов принос може да се извършва от Комисията на годишни вноски в периода между 1 януари 2021 г. и 31 декември 2027 г.
4. Независимо от член 12 от Финансовия регламент, когато споразумение за финансов принос, както е посочено в член 10, параграф 2 от Регламента за InvestEU, не е сключено в срок от 4 месеца от датата на решението на Комисията за одобряване на споразумението за партньорство за сума, посочена в параграф 1 от настоящия член, разпределена в споразумението за партньорство, съответната сума се разпределя за програма или програми в рамките на предоставящите финансов принос фонд и категория региони, когато е приложимо, след искане от държавата членка.

Споразумението за финансов принос за сумите, посочени в параграф 1, разпределени в искането за изменение на дадена програма, се сключва едновременно с приемането на решението за изменение на програмата.
5. В съответствие с член 10, параграф 4, втора алинея от Регламента за InvestEU, ако гаранционното споразумение не бъде сключено в срок от 9 месеца от сключването на споразумението за финансов принос, споразумението за финансов принос се прекратява или се удължава по взаимно съгласие.

Когато участието на държава членка във фонда InvestEU бъде прекратено, съответните суми, внесени в общия фонд „Провизии“ като провизиране, се възстановяват като вътрешни целеви приходи в съответствие с член 21, параграф 5 от Финансовия регламент. Съответната държава членка подава искане за едно или повече изменения на програмата, за да използва възстановените суми и сумите, разпределени за бъдещи календарни години в съответствие с параграф 2 от настоящия член. Прекратяването или изменението на споразумението за финансов принос се сключва едновременно с приемането на решенията за изменение на съответната програма или програми.

6. В съответствие с член 10, параграф 4, трета алинея от Регламента за InvestEU, ако гаранционното споразумение не е било надлежно изпълнено в срок от 4 години от сключването му, споразумението за финансов принос се изменя. Държавата членка може да поиска сумите, внесени в гаранцията на ЕС съгласно параграф 1 от настоящия член, за които е поето задължение в гаранционното споразумение, но които не покриват базовите заеми, капиталови инвестиции или други рискови инструменти, да бъдат третираны в съответствие с параграф 5 от настоящия член.
7. Ресурсите, генерирани от или относими към суми, внесени в гаранцията на ЕС, се предоставят на държавите членки в съответствие с член 10, параграф 5, буква а) от Регламента за InvestEU и се използват за подкрепа по същата цел или цели под формата на финансови инструменти или бюджетни гаранции.

8. За сумите, които трябва да бъдат използвани повторно в дадена програма в съответствие с параграфи 4, 5 и 6 от настоящия член, срокът за отмяна на бюджетни задължения по член 105, параграф 1 започва да тече през годината, в която са поети съответните бюджетни задължения.

ГЛАВА II

Отключващи условия и рамка за качество на изпълнението

Член 15

Отключващи условия

1. В настоящия регламент се определят отключващи условия за специфичните цели.

В приложение III се съдържат хоризонталните отключващи условия, приложими към всички специфични цели, и критериите, необходими за оценката на тяхното изпълнение.

В приложение IV се съдържат тематичните отключващи условия за ЕФРР, ЕСФ+ и Кохезионния фонд, и критериите, необходими за оценката на тяхното изпълнение.

Отключващите условия, свързани с инструментите и капацитета за ефективно прилагане на правилата за държавна помощ, не са приложими за програмите, получаващи подкрепа от ФУМИ, ФВС и ИУГВП.

2. Когато изготвя програма или въвежда нова специфична цел като част от изменението на дадена програма, държавата членка прави оценка дали са изпълнени отключващите условия, които са свързани с избраната специфична цел. Отключващо условие се счита за изпълнено, когато са изпълнени всички свързани с него критерии. Държавата членка посочва във всяка програма или в изменението на програмата изпълнените и неизпълнените отключващи условия, като дава обосновка, ако счита дадено отключващо условие за изпълнено.
3. Когато дадено отключващо условие не е изпълнено към момента на одобряване на програмата или на нейното изменение, държавата членка информира Комисията във възможно най-кратък срок, след като прецени, че отключващото условие е било изпълнено, и дава обосновка за изпълнението.
4. Във възможно най-кратък срок и не по-късно от 3 месеца след получаването на информацията по параграф 3 Комисията извършва оценка и информира държавата членка дали е съгласна с нея, че отключващото условие е изпълнено.

Ако Комисията не е съгласна с държавата членка, че отключващото условие е изпълнено, тя я информира и представя собствената си оценка.

Ако държавата членка не е съгласна с оценката на Комисията, тя представя своите коментари в срок от 1 месец и Комисията действа в съответствие с първа алинея.

Ако държавата членка приеме оценката на Комисията, тя действа в съответствие с параграф 3.

5. Без да се засяга член 105, разходите по операции, свързани със специфичната цел, могат да бъдат включени в заявленията за плащане, но не се възстановяват от Комисията, докато Комисията не информира държавата членка, че счита за изпълнено отключващото условие съгласно параграф 4, първа алинея от настоящия член.

Първа алинея не се прилага за операции, които допринасят за изпълнението на съответното отключващо условие.

6. Държавите членки гарантират изпълнението и спазването на отключващите условия през целия програмен период. Държавите членки информират Комисията за всяко изменение, което засяга изпълнението на отключващите условия.

Когато Комисията прецени, че дадено отключващо условие вече не е изпълнено, тя информира съответната държава членка, като представя оценката си. След това се прилага процедурата, посочена в параграф 4, втора и трета алинея.

Когато Комисията заключи, че неизпълнението на отключващото условие продължава, без да се засяга член 105, въз основа на коментарите на държавата членка разходите, свързани със съответната специфична цел, могат да бъдат включени в заявленията за плащане, но не се възстановяват от Комисията, докато Комисията не информира държавата членка, че счита за изпълнено отключващото условие съгласно параграф 4, първа алинея от настоящия член.

7. Приложение IV не се прилага за приоритетите, получаващи подкрепа от ФСП, нито за ресурсите от ЕФРР и ЕСФ+, прехвърлени към ФСП съгласно член 27.

Член 16

Рамка за качество на изпълнението

1. Всяка държава членка определя рамка за качество на изпълнението, за да даде възможност за мониторинг, докладване и оценка на качеството на изпълнението на програмата по времето на изпълнението ѝ и за да допринесе за измерването на общите резултати на фондовете.

Рамката за качество на изпълнението се състои от:

- а) показатели за краен продукт и за резултат, свързани със специфичните цели, определени в регламентите за отделните фондове и избрани за съответната програма;
 - б) междинни цели, които да бъдат постигнати до края на 2024 г., по отношение на показателите за краен продукт; и
 - в) целеви стойности, които да бъдат постигнати до края на 2029 г., по отношение на показателите за краен продукт и за резултат.
2. Междинните цели и целевите стойности се определят във връзка с всяка специфична цел в дадена програма, с изключение на техническата помощ и на специфичната цел, насочена към материалните лишения, определена в член 4, параграф 1, буква м) от Регламента за ЕСФ+.
3. Междинните цели и целевите стойности позволяват на Комисията и на държавите членки да измерват напредъка към постигането на специфичните цели. Те отговарят на изискванията, определени в член 33, параграф 3 от Финансовия регламент.

Член 17

Методика за определяне на рамката за качество на изпълнението

1. Методиката за определяне на рамката за качество на изпълнението включва:
 - а) критериите, прилагани от държавата членка за подбора на показатели;
 - б) използваните данни или доказателства, осигуряването на качеството на данните и метода на изчисление;
 - в) факторите, които могат да повлияят на постигането на междинните цели и целевите стойности, и начина, по който тези фактори са взети под внимание.
2. При поискване държавите членки предоставят на Комисията методиката за определяне на рамката за качество на изпълнението.

Член 18

Междинен преглед и сума за гъвкавост

1. За програмите, получаващи подкрепа от ЕФРР, ЕСФ+, Кохезионния фонд и ФСП, държавата членка прави преглед на всяка програма, като взема предвид следните елементи:
 - а) новите предизвикателства, набелязани в съответните специфични за държавите препоръки, приети през 2024 г.;
 - б) напредъка при изпълнението на интегрираните национални планове в областта на климата и енергетиката, ако е приложимо;

- в) напредъка при прилагането на принципите на Европейския стълб на социалните права;
 - г) социално-икономическото положение на съответната държава членка или регион, като се обърне специално внимание на териториалните нужди и се отчитат евентуалните негативни финансови, икономически или социални промени
 - д) основните резултати от съответните оценки;
 - е) напредъка при постигането на междинните цели, като се отчитат основните трудности, възникнали при изпълнението на програмата;
 - ж) за програмите, получаващи подкрепа от ФСП — оценката, извършена от Комисията в съответствие с член 29, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕС) 2018/1999.
2. До 31 март 2025 г. държавата членка представя на Комисията оценка на резултатите от междинния преглед на всяка програма, която включва предложение за окончателното разпределяне на сумата за гъвкавост, посочена в член 86, параграф 1, втора алинея.
3. Ако това бъде счтено за необходимо след междинния преглед на програмата или в случай че са набелязани нови предизвикателства съгласно параграф 1, буква а), държавата членка представя на Комисията оценката по параграф 2 заедно с изменената програма.

Промените включват:

- а) разпределението на финансовите ресурси по приоритети;
- б) преразгледани или нови целеви стойности;
- в) сумите, които ще бъдат предоставени като принос за програма InvestEU по фонд и категория региони, когато е приложимо;

Комисията одобрява изменената програма в съответствие с член 24, включително окончателното разпределение на сумата за гъвкавост.

- 4. Когато в резултат на междинния преглед държавата членка прецени, че не е необходимо програмата да бъде изменяна, Комисията:
 - а) приема решение в срок от 3 месеца от представянето на оценката по параграф 2, с което потвърждава окончателното разпределение на сумата за гъвкавост; или
 - б) изисква от държавата членка в срок от 2 месеца от представянето на оценката по параграф 2 от настоящия член да представи изменена програма в съответствие с член 24.
- 5. До приемането на решението на Комисията, с което се потвърждава окончателното разпределение на сумата за гъвкавост, тази сума не е налична за подбор на операции.
- 6. Комисията изготвя доклад относно резултата от междинния преглед и го представя на Европейския парламент и на Съвета до края на 2026 г.

ГЛАВА III

Мерки, свързани с доброто икономическо управление и с изключителни или необичайни обстоятелства

Член 19

Мерки за обвързване на ефективността на фондовете с доброто икономическо управление

1. Комисията може да поиска от дадена държава членка да направи преглед и да предложи изменения на съответните програми, където е необходимо, за да подпомогне изпълнението на съответните препоръки на Съвета.

Подобно искане може да бъде отправено за постигане на следните цели:

- а) подкрепа за изпълнението на съответната специфична за държавата препоръка, приета в съответствие с член 121, параграф 2 отДФЕС, или на съответна препоръка на Съвета, приета в съответствие с член 148, параграф 4 отДФЕС, отправена към въпросната държава членка;
- б) подкрепа за изпълнението на съответните препоръки на Съвета, насочени към съответната държава членка и приети в съответствие с член 7, параграф 2 или член 8, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета¹, при условие че тези изменения се считат за необходими, за да се способства за коригирането на макроикономическите дисбаланси.

¹ Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси (ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25).

2. Искането, което Комисията отправя към държавите членки съгласно параграф 1, е обосновано предвид нуждата от подкрепа за изпълнението на съответните препоръки и в него се посочват програмите или приоритетите, които Комисията смята за засегнати, както и характерът на очакваните изменения. Такива искания не може да се отправят преди 2023 г. или след 2026 г., нито във връзка с една и съща програма в две последователни години.
3. Държавите членки представят отговор на искането по параграф 1 в срок от 2 месеца от получаването му, като посочват измененията в съответните програми, които считат за необходими, основанията за тези изменения, набелязват засегнатите програми и очертават характера на предлаганите изменения и очакваното им въздействие върху изпълнението на препоръките и върху изпълнението на фондовете. Ако е необходимо, Комисията представя коментари в срок от 1 месец от получаването на отговора.
4. Държавите членки представят предложение за изменение на съответните програми в срок от 2 месеца от датата на представяне на отговора по параграф 3.
5. Когато не е представила коментари или когато е удовлетворена, че представените коментари са надлежно взети предвид, Комисията приема решение за одобрение на измененията на съответната програма не по-късно от 4 месеца след представянето ѝ от държавата членка.

6. Ако държавата членка не предприеме ефективни действия в отговор на искане, направено в съответствие с параграф 1, в сроковете по параграфи 3 и 4, Комисията може — в 3-месечен срок след коментарите си съгласно параграф 3 или след представянето на предложението на държавата членка съгласно параграф 4 — да предложи на Съвета да спре част от плащанията или всички плащания за съответните програми или приоритети. В предложението си Комисията посочва основанията, на които е стигнала до заключението, че държавата членка не е предприела ефективни действия. При изготвянето на предложението си Комисията взема предвид цялата относима информация и разглежда надлежно всички елементи, произтичащи от структурирания диалог по параграф 14, и мненията, изразени в хода на този диалог.

Съветът взема решение по това предложение чрез акт за изпълнение. Този акт за изпълнение се прилага само по отношение на заявления за плащане, подадени след неговата дата на приемане.

7. Комисията отправя предложение до Съвета за спиране на всички или на част от бюджетните задължения или плащания за една или повече програми на държава членка, когато Съветът реши в съответствие с член 126, параграф 8 или 11 от ДФЕС, че дадена държава членка не е предприела ефективни действия за коригиране на прекомерния си дефицит, освен ако е установил наличието на сериозен икономически спад в еврозоната или в Съюза като цяло по смисъла на член 3, параграф 5 и член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1467/97 на Съвета¹.

¹ Регламент (ЕО) № 1467/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за определяне и изясняване на прилагането на процедурата при прекомерен дефицит (ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 6).

8. Комисията може да отправи предложение до Съвета за спиране на всички или на част от бюджетните задължения или от плащанията за една или повече от програмите на дадена държава членка в следните случаи:
- а) когато Съветът приеме две последователни препоръки в същата процедура при прекомерен дисбаланс в съответствие с член 8, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета, на основание, че дадена държава членка е представила неудовлетворителен план за корективни действия;
 - б) когато Съветът приеме две последователни решения в същата процедура при прекомерен дисбаланс в съответствие с член 10, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 1176/2011, с които се установява неспазване от страна на държава членка, на основание, че последната не е предприела препоръчаните корективни действия;
 - в) когато Комисията заключи, че дадена държава членка не е предприела мерките, посочени в Регламент (ЕО) № 332/2002 на Съвета¹, и вследствие на това реши да не разрешава отпускането на финансовата подкрепа, предоставена на тази държава членка;

¹ Регламент (ЕО) № 332/2002 на Съвета от 18 февруари 2002 г. за установяване на механизъм, осигуряващ средносрочна финансова подкрепа за платежния баланс на държавите членки (ОВ L 53, 23.2.2002 г., стр. 1).

г) когато Съветът реши, че дадена държава членка не спазва програмата за макроикономически корекции, посочена в член 7 от Регламент (ЕС) № 472/2013 на Европейския парламент и на Съвета¹, или мерките, поискани с решение на Съвета, прието в съответствие с член 136, параграф 1 от ДФЕС.

9. Отдава се приоритет на спирането на бюджетни задължения. Плащания се спират само ако са поискани незабавни действия и в случай на съществено неспазване. Спирането на плащания се прилага за заявленията за плащане, подадени за съответните програми след датата на решението за спиране.

10. Предложение от страна на Комисията за решение за спиране на бюджетни задължения се счита за прието от Съвета, освен ако Съветът вземе решение посредством акт за изпълнение да отхвърли това предложение с квалифицирано мнозинство в срок от 1 месец от представянето на предложението на Комисията.

Спирането на бюджетни задължения се прилага за бюджетните задължения от фондовете за съответната държава членка, поети от 1 януари на годината, следваща приемането на решението за спиране.

Съветът приема решение посредством акт за изпълнение въз основа на предложението на Комисията, посочено в параграфи 7 и 8, във връзка със спирането на плащанията.

¹ Регламент (ЕС) № 472/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2013 г. за засилване на икономическото и бюджетно наблюдение над държавите членки в еврозоната, изпитващи или застрашени от сериозни затруднения по отношение на финансовата си стабилност (ОВ L 140, 27.5.2013 г., стр. 1).

11. Обхватът и равнището на спирането на бюджетни задължения или на плащания трябва да бъдат пропорционални, да зачитат равноправното третиране на държавите членки и да вземат предвид икономическите и социалните условия в съответната държава членка, по-специално равнището на безработицата, равнището на бедност или социално изключване в съответната държава членка спрямо средното за Съюза равнище и въздействието на спирането върху икономиката на съответната държава членка. Въздействието на спирането върху програми, които са от решаващо значение за справяне с неблагоприятни икономически или социални условия, е специфичен фактор, който трябва да се вземе предвид.
12. Спирането на бюджетни задължения се прилага в размер до 25 % от задълженията, отнасящи се за следващата календарна година за фондовете, или 0,25 % от номиналния БВП, в зависимост от това коя от двете стойности е по-ниска, във всеки от следните случаи:
- а) при първи случай на неспазване при процедура при прекомерен дефицит, както е посочено в параграф 7;
 - б) при първи случай на неспазване, свързано с план за корективни действия в рамките на процедура при прекомерен дисбаланс, както е посочено в параграф 8, буква а);
 - в) при случай на неспазване на препоръчаните корективни действия в съответствие с процедура при прекомерен дисбаланс, както е посочено в параграф 8, буква б);
 - г) при първи случай на неспазване, както е посочено в параграф 8, букви в) и г).

В случай на трайно неспазване спирането на бюджетни задължения може да надхвърля максималните проценти, определени в първата алинея.

13. Съветът отменя спирането на бюджетни задължения по предложение на Комисията в следните случаи:
- а) когато процедурата при прекомерен дефицит се провежда при спиране в съответствие с член 9 от Регламент (ЕО) № 1467/97 или Съветът реши в съответствие с член 126, параграф 12 от ДФЕС да отмени решението относно съществуването на прекомерен дефицит;
 - б) когато Съветът е одобрил плана за корективни действия, подаден от съответната държава членка в съответствие с член 8, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1176/2011, или процедурата при прекомерен дисбаланс е спряна в съответствие с член 10, параграф 5 от посочения регламент, или Съветът приключи процедурата при прекомерен дисбаланс в съответствие с член 11 от посочения регламент;
 - в) когато Комисията заключи, че съответната държава членка е предприела подходящи мерки, както е посочено в Регламент (ЕО) № 332/2002;
 - г) когато Комисията заключи, че съответната държава членка е предприела подходящи мерки за изпълнението на програмата за макроикономически корекции, посочена в член 7 от Регламент (ЕС) № 472/2013, или мерките, поискани с решение на Съвета, прието в съответствие с член 136, параграф 1 от ДФЕС.

След като Съветът отмени спирането на бюджетните задължения, Комисията повторно вписва в бюджета спрените бюджетни задължения в съответствие с член 6 от Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2093.

Спрените бюджетни задължения не могат да бъдат повторно вписвани в бюджета след 2027 г.

В съответствие с член 105 срокът за отмяна на бюджетните задължения за повторно вписаната в бюджета сума започва да тече от годината, в която спряното бюджетно задължение е било повторно вписано в бюджета.

Решение за отмяна на спирането на плащанията се взема от Съвета по предложение на Комисията, когато са изпълнени приложимите условия, посочени в първа алинея. Предложение от страна на Комисията за решение за отмяна на спирането на бюджетните задължения се счита за прието от Съвета, освен ако Съветът вземе решение посредством акт за изпълнение да отхвърли това предложение с квалифицирано мнозинство в срок от 1 месец от представянето на предложението на Комисията.

14. Комисията информира Европейския парламент за прилагането на настоящия член. По-специално, когато едно от условията, определени в параграф 6, 7 или 8, е изпълнено за дадена държава членка, Комисията незабавно информира Европейския парламент и представя подробни данни относно фондовете и програмите, които биха могли да бъдат обект на спиране.

Европейският парламент може да покани Комисията на структуриран диалог относно прилагането на настоящия член, като взема предвид предаването на информацията, посочена в първа алинея.

Комисията предава предложението за спиране или предложението за отмяна на такова спиране на Европейския парламент и на Съвета без забавяне след приемането му. Европейският парламент може да покани Комисията да обясни причините за предложението си.

15. До 31 декември 2025 г. Комисията прави преглед на прилагането на настоящия член. За тази цел Комисията изготвя доклад, който предава на Европейския парламент и на Съвета и който при необходимост е придружен от законодателно предложение.
16. При големи промени в социалната и икономическата ситуация в Съюза Комисията може да представи предложение за преглед на приложението на настоящия член или Европейският парламент или Съветът, като действа съгласно член 225 или съответно член 241 от ДФЕС, може да изиска от Комисията да представи подобно предложение.
17. Настоящият член не се прилага за ЕСФ+, ФУМИ, ФВС, ИУГВП и програмите по Interreg.

Член 20

Временни мерки за използването на фондовете в отговор на изключителни или необичайни обстоятелства

1. Когато след ... [ОВ: датата на влизане в сила на настоящия регламент] Съветът е отчел настъпването на необичайно събитие извън контрола на една или повече държави членки, което има значително въздействие върху финансовата позиция на сектор „Държавно управление“, или сериозен икономически спад в еврозоната или Съюза като цяло, както е посочено в член 5, параграф 1, десета алинея, член 6, параграф 3, четвърта алинея, член 9, параграф 1, десета алинея и член 10, параграф 3, четвърта алинея от Регламент (ЕО) № 1466/97¹, или настъпването на неочаквани неблагоприятни икономически събития със значими отрицателни последици за държавните финанси, както е посочено в член 3, параграф 5 и член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1467/97, Комисията може, посредством решение за изпълнение и за срок, не по-дълъг от 18 месеца, да приеме една или повече от следните мерки, при условие че те са строго необходими, за да се реагира на такива изключителни или необичайни обстоятелства:
 - а) по искане на една или повече засегнати държави членки — да увеличи междинните плащания с 10 процентни пункта над приложимата ставка на съфинансиране, без да се надвишават 100 %, чрез дерогация от член 112, параграфи 3 и 4 от настоящия регламент, както и от член 40 от Регламента за ЕФМДРА, член 15 от Регламента за ФУМИ, член 12 от Регламента за ФВС и член 12 от Регламента за ИУГВП;

¹ Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики (ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1).

- б) да разреши на органите на държава членка, чрез дерогация от член 63, параграф 6, да избират за предоставяне на подкрепа операции, които са физически завършени или изцяло изпълнени преди заявлението за финансиране по програмата да бъде надлежно подадено до управляващия орган, при условие че операцията е в отговор на изключителните обстоятелства;
 - в) да предвиди, чрез дерогация от член 63, параграф 7, че разходите за операции в отговор на такива обстоятелства могат да бъдат допустими от датата, на която Съветът е потвърдил настъпването на тези обстоятелства;
 - г) да удължи сроковете за представяне на документи и данни на Комисията с не повече от 3 месеца, чрез дерогация от член 41, параграф 6, член 42, параграф 1, член 44, параграф 2 и член 49, параграф 3, първа алинея.
2. Комисията информира Европейския парламент и Съвета за изпълнението на настоящия член. Когато едно от условията, посочени в параграф 1, е изпълнено, Комисията незабавно информира Европейския парламент и Съвета за своята оценка на ситуацията и за планираните последващи действия.
3. Европейският парламент или Съветът може да покани Комисията за структуриран диалог относно прилагането на настоящия член. Когато оценява ситуацията и планира последващи действия, Комисията надлежно взема предвид позициите и становищата, изразени в рамките на структурирания диалог.

4. Ако след изтичането на срок, не по-дълъг от 18 месеца, както е посочено в параграф 1, продължават да съществуват конкретните обстоятелства, довели до приемането на посочените временни мерки, Комисията прави повторна оценка на ситуацията и представя, ако е целесъобразно, законодателно предложение за изменение на настоящия регламент, с което да се осигури необходимата гъвкавост за преодоляване на тези обстоятелства.
5. Комисията уведомява без забавяне Европейския парламент и Съвета относно решението за изпълнение, прието съгласно параграф 1, най-късно до 2 работни дни след приемането му.

ДЯЛ Ш

ПРОГРАМИРАНЕ

ГЛАВА I

Общи разпоредби за фондовете

Член 21

Изготвяне и представяне на програмите

1. В сътрудничество с партньорите, посочени в член 8, параграф 1, държавите членки изготвят програми за изпълнение на фондовете за периода 1 януари 2021 г.— 31 декември 2027 г.

2. Държавите членки представят програмите на Комисията не по-късно от 3 месеца след представянето на споразумението за партньорство. За ФУМИ, ФВС и ИУГВП държавите членки представят програмите на Комисията не по-късно от 3 месеца след влизането в сила на настоящия регламент или приложимия регламент за съответния фонд, в зависимост от това коя дата е по-късна.
3. Държавите членки изготвят програмите в съответствие с образеца за програми в приложение V.

За ФУМИ, ФВС и ИУГВП държавите членки изготвят програмите в съответствие с образеца в приложение VI.
4. Когато в съответствие с Директива 2001/42/ЕО на Европейския парламент и на Съвета¹ се изготвя екологичен доклад, той се публикува на уебсайта на програмата, посочен в член 49, параграф 1 от настоящия регламент.

Член 22

Съдържание на програмите

1. Във всяка програма се определя стратегия за приноса ѝ към целите на политиката или специфичната цел на ФСП и за съобщаване на нейните резултати.

¹ Директива 2001/42/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 27 юни 2001 г. относно оценката на последиците на някои планове и програми върху околната среда (ОВ L 197, 21.7.2001 г., стр. 30).

2. Програмата се състои от един или няколко приоритета. Всеки приоритет съответства на една цел на политиката, на специфичната цел на ФСП или на техническата помощ, изпълнявана съгласно член 36, параграф 4 или член 37. Даден приоритет може да използва подкрепа от един или повече фондове, освен ако получава подкрепа от ФСП или касае техническа помощ, изпълнявана съгласно член 36, параграф 4 или член 37. Приоритет, който съответства на една цел на политиката, се състои от една или няколко специфични цели. На една и съща цел на политиката или на специфичната цел на ФСП може да съответства повече от един приоритет.

Програмите, получаващи подкрепа от ФУМИ, ФВС и ИУГВП, използват подкрепата от един фонд и се състоят от специфични цели и от специфичните цели на техническата помощ.

3. Във всяка програма се излага:

- a) резюме на основните предизвикателства, като се вземат предвид:
- i) икономическите, социалните и териториалните различия и неравенства, освен за програмите, получаващи подкрепа от ЕФМДРА,
 - ii) случаите на неефективност на пазара,
 - iii) инвестиционните потребности и взаимната допълняемост и полезните взаимодействия с други форми на подкрепа,

- iv) предизвикателствата, набелязани в съответните специфични за държавите препоръки и в приложимите национални или регионални стратегии на съответната държава членка, включително нейния интегриран национален план в областта на климата и енергетиката, във връзка с принципите на Европейския стълб на социалните права, а за ФУМИ, ФВС и ИУГВП — в други приложими препоръки на Съюза, адресирани до държавите членки,
- v) предизвикателствата в административния капацитет и управлението и мерките за опростяване,
- vi) интегриран подход за справяне с демографските предизвикателства, когато е уместно,
- vii) изводи от минал опит,
- viii) макрорегионалните стратегии и стратегиите за морските басейни в случаите, когато държавите членки и регионите участват в такива стратегии,
- ix) при програмите, получаващи подкрепа от ФУМИ, ФВС и ИУГВП, напредъкът в прилагането на съответните достижения на правото на Съюза и планове за действие, както и обосновка за избора на специфични цели.
- x) за програми, получаващи подкрепа от ФСП — описаните в териториалните планове за справедлив преход предизвикателства пред прехода;

Точки i), ii) и viii) не се прилагат за програми, получаващи подкрепа от ФУМИ, ФВС и ИУГВП.

- б) обосновка на избраните цели на политиката, съответстващите им приоритети, специфичните цели и формите на подкрепа;
- в) за всеки приоритет, с изключение на техническата помощ, специфичните цели;
- г) за всяка специфична цел:
 - і) свързаните с нея видове действия и очакваният им принос за тези специфични цели, макрорегионалните стратегии, стратегиите за морските басейни и териториалните планове за справедлив преход, получаващи подкрепа от ФСП, когато е целесъобразно;
 - іі) показателите за краен продукт и показателите за резултат със съответните междинни цели и целеви стойности;
 - ііі) основните целеви групи;
 - іv) действията за гарантиране на равенство, приобщаване и недискриминация;
 - v) посочване на специфичните целеви територии, включително планирано използване на интегрирани териториални инвестиции, водено от общностите местно развитие или други териториални инструменти;
 - vi) междурегионалните, трансграничните и транснационалните действия, при които бенефициерите се намират поне в още една държава членка или извън Съюза, където е приложимо;

- vii) планираното използване на финансови инструменти;
 - viii) видовете интервенции и индикативна разбивка на програмираните ресурси, по видове интервенции;
 - ix) за специфичната цел на ФСП — обосновка за всички суми, прехвърлени от ресурсите на ЕФРР и ЕСФ+ в съответствие с член 27, както и разбивка на тези суми по категории региони, която отразява видовете интервенции, планирани в съответствие с териториалните планове за справедлив преход;
- д) за всеки приоритет на техническата помощ, изпълнявана съгласно член 36, параграф 4:
- i) съответните видове действия;
 - ii) показателите за краен продукт със съответните междинни цели и целеви стойности;
 - iii) основните целеви групи;
 - iv) видовете интервенции и индикативна разбивка на програмираните ресурси по видове интервенции;
- е) планираното използване на техническа помощ съгласно член 37, ако е приложимо, и съответните видове интервенции;

- ж) план за финансиране, съдържащ:
- i) таблица, в която са посочени общите разпределени финансови средства за всеки от фондовете, и, ако е приложимо, за всяка категория регион за целия програмен период и по години, включително сумите, прехвърлени съгласно член 26 или член 27;
 - ii) за програмите, получаващи подкрепа от ЕФРР, ЕСФ+, Кохезионния фонд и ФСП, таблица, в която са посочени общите разпределени финансови средства за всеки приоритет по фондове и по категории региони, ако е приложимо, и националният принос, както и дали той се състои от публичен или частен принос, или и от двата вида принос;
 - iii) за програмите, получаващи подкрепа от ЕФМДРА, таблица, в която за всяка специфична цел се посочва размерът на общите разпределени финансови средства за подкрепата от фонда и националният принос,
 - iv) за програмите, получаващи подкрепа от ФУМИ, ФВС и ИУГВП, таблица, в която за всяка специфична цел се посочва размерът на общите разпределени финансови средства по вид действие и националният принос, както и дали той се състои от публичен и частен принос, или и от двата вида принос;
- з) предприетите действия за привличане на съответните партньори съгласно посоченото в член 8, параграф 1 във връзка с подготовката на програмата и ролята на тези партньори в изпълнението, мониторинга и оценката на програмата;

- и) за всяко отключващо условие, свързано с избраната специфична цел и определено в съответствие с член 15 и приложения III и IV, оценка дали отключващото условие е изпълнено към датата на представяне на програмата;
- й) предвиденият подход към комуникацията и видимостта за програмата чрез определяне на нейните цели, целеви групи, комуникационни канали, включително отразяване в социалните медии, където е приложимо, планиран бюджет и съответните показатели за мониторинг и оценка;
- к) програмните органи и субектът или, в случай на техническа помощ съгласно член 36, параграф 5, ако е приложимо, субектите, които получават плащания от Комисията.

Буква а), точки i), ii) и viii) от настоящия параграф не се прилагат за програми, които се ограничават до подкрепа за специфичната цел, определена в член 4, параграф 1, буква м) от Регламента за ЕСФ+. Буква г) от настоящия параграф не се прилага за специфичната цел, определена в член 4, параграф 1, буква м) от Регламента за ЕСФ+.

За ЕФРР, Кохезионния фонд, ЕСФ+, ФСП и ЕФМДРА, програмата се придружава за информационни цели от списък на планираните операции от стратегическо значение и график.

Ако в съответствие с буква к) е посочен повече от един субект, който да получава плащания от Комисията, държавите членки указват какъв дял от възстановените средства получава всеки субект.

4. Чрез дерогация от параграф 3, букви б)—д) за всяка специфична цел на програмите, получаващи подкрепа от ФУМИ, ФВС и ИУГВП, се представя следното:
- а) описание на първоначалното състояние, предизвикателствата и предлаганите решения, за които се предоставя подкрепа от фонда;
 - б) посочване на мерките за изпълнение;
 - в) индикативен списък на действията и на техния очакван принос към специфичните цели;
 - г) ако е приложимо, обосновка на оперативната подкрепа, специфичните действия, спешната помощ и действията, посочени в членове 19 и 20 от Регламента за ФУМИ;
 - д) показатели за краен продукт и за резултат със съответните междинни цели и целеви стойности;
 - е) индикативна разбивка на програмираните ресурси по вид интервенция.
5. Видовете интервенции са на базата на номенклатурата, посочена в приложение I. За програмите, получаващи подкрепа от ЕФМДРА, ФУМИ, ФВС и ИУГВП, видовете интервенции са на базата на номенклатурата, съдържаща се в регламентите за отделните фондове.
6. За програми по ЕФРР, ЕСФ+, Кохезионния фонд и ФСП, в таблицата, посочена в параграф 3, буква ж), точка ii), се посочват сумите за годините 2021—2027 г., включително сумата за гъвкавост.

7. Държавите членки съобщават на Комисията всички промени в информацията, посочена в параграф 3, първа алинея, буква к), без да искат изменение на програмата.
8. За програмите, за които се предоставя подкрепа от ФСП, държавите членки представят на Комисията териториалните планове за справедлив преход като част от програмата или програмите или като част от искане за изменение.

Член 23

Одобряване на програмите

1. Комисията прави оценка на програмата и на съответствието ѝ с настоящия регламент, както и с регламентите за отделните фондове, а за ЕФРР, ЕСФ+, Кохезионния фонд, ФСП и ЕФМДРА — и на съответствието на програмата с приложимото споразумение за партньорство. В оценката си Комисията отчита по-специално съответните специфични за държавата препоръки, съответните предизвикателства, установени в интегрирания национален план в областта на енергетиката и климата, и принципите на Европейския стълб на социалните права, както и начина, по който се подхожда към тях.
2. Комисията може да направи коментари в срок от 3 месеца от датата на представяне на програмата от държавата членка.
3. Държавата членка прави преглед на програмата, като взема под внимание коментарите на Комисията.

4. Комисията приема решение посредством акт за изпълнение, с което одобрява програмата не по-късно от 5 месеца след датата на първото ѝ представяне от държавата членка.

Член 24

Изменение на програмите

1. Държавите членки могат да представят мотивирано искане за изменение на дадена програма заедно с изменената програма, в която се определя очакваното въздействие на изменението върху постигането на целите.
2. Комисията разглежда изменението и на неговото съответствие с настоящия регламент и регламентите за отделните фондове, включително с изискванията на национално равнище, и може да направи коментари в срок от 2 месеца от представянето на изменената програма.
3. Държавите членки правят преглед на изменената програма, като вземат под внимание коментарите на Комисията.
4. Комисията приема решение, с което одобрява изменението на програмата до 4 месеца след представянето му от държавата членка.

5. За програми, получаващи подкрепа от ЕФРР, ЕСФ+, Кохезионния фонд и ФСП, държавите членки могат да прехвърлят по време на програмния период сума в размер на максимум 8 % от първоначално разпределените средства за даден приоритет и не повече от 4 % от бюджета на програмата към друг приоритет на същия фонд и на същата програма. За програми, получаващи подкрепа от ЕФРР, ЕСФ+ и ФСП, прехвърлянето може да се отнася само до разпределени средства за същата категория региони.

За програми, получаващи подкрепа от ЕФМДРА, държавите членки могат да прехвърлят по време на програмния период сума в размер на максимум 8 % от първоначално разпределените средства за дадена специфична цел към друга специфична цел, включително техническата помощ, изпълнявана в съответствие с член 36, параграф 4.

За програми, получаващи подкрепа от ФУМИ, ФВС и ИУГВП, държавите членки могат да прехвърлят по време на програмния период разпределени средства между действията в рамките на един и същ приоритет и, в допълнение, сума в размер на максимум 15 % от първоначално разпределените средства за даден приоритет към друг приоритет на същия фонд.

Такива прехвърляния не засягат предходни години. Прехвърлянията и свързаните с тях промени се считат за несъществени и за тях не се изисква решение на Комисията за одобряване на изменението на програмата. Те обаче трябва да отговарят на всички регулаторни изисквания и се одобряват предварително от мониторинговия комитет съгласно член 40, параграф 2, буква г). Държавите членки представят на Комисията изменената таблица, посочена в член 22, параграф 3, буква ж), точка ii), iii) или iv), според случая, заедно с всички свързани промени в програмата.

6. За корекция на грешки от чисто техническо или редакционно естество, които не засягат изпълнението на програмата, не се изисква одобрението на Комисията. Държавите членки уведомяват Комисията за такива корекции.
7. За изменения на програмите, получаващи подкрепа от ЕФМДРА, свързани с въвеждането на показатели, не се изисква одобрението на Комисията.

Член 25

Съвместна подкрепа от ЕФРР, ЕСФ+, Кохезионния фонд и ФСП

1. ЕФРР, ЕСФ+, Кохезионният фонд и ФСП могат съвместно да предоставят подкрепа за програми по цел „Инвестиции за работни места и растеж“.
2. ЕФРР и ЕСФ+ могат да финансират — като допълващо финансиране и при спазване на ограничение от 15 % за подкрепата от тези фондове за всеки приоритет на една програма — изцяло или частично операция, разходите по която са допустими за подкрепа от другия фонд съгласно правилата за допустимост, прилагани за този фонд, при условие че тези разходи са необходими за изпълнението. Тази възможност не се прилага за ресурси от ЕФРР и ЕСФ+, прехвърлени към ФСП в съответствие с член 27.

Член 26
Прехвърляне на ресурси

1. Всяка държава членка може да поиска — в споразумението за партньорство или в искане за изменение на дадена програма, ако е договорено от мониторинговия комитет на програмата съгласно член 40, параграф 2, буква г) — прехвърляне в размер до 5 % от първоначално отпуснатите ѝ средства от всеки от фондовете към всеки друг инструмент при пряко или непряко управление, когато такава възможност е предвидена в основния акт на такъв инструмент.

Сборът от прехвърлянията по първа алинея от настоящия параграф и приносът в съответствие с член 14, параграф 1, първа алинея не може да надвишава 5 % от първоначално отпуснатите за държавата средства от всеки фонд.

Всяка държава членка може също да поиска — в споразумението за партньорство или в искане за изменение на дадена програма — прехвърляне в размер до 5 % от първоначално отпуснатите ѝ средства от всеки от фондовете към друг фонд или фондове, с изключение на прехвърлянията, посочени в четвърта алинея.

Всяка държава членка може също така да поиска — в споразумението за партньорство или в искането за изменение на дадена програма — допълнително прехвърляне в размер до 20 % от първоначално отпуснатите ѝ средства по фондове между ЕФРР, ЕСФ+ или Кохезионния фонд в рамките на глобалните ресурси на държавата членка по цел „Инвестиции за работни места и растеж“. Държавите членки, чието средно общо равнище на безработица за периода 2017—2019 г. е под 3 %, могат да поискат такова допълнително прехвърляне в размер до 25 % от първоначално отпуснатите за всяка държава средства.

2. Прехвърлените ресурси се изпълняват в съответствие с правилата на фонда или инструмента, към който са прехвърлени, а в случай на прехвърляне към инструменти при пряко или непряко управление, в полза на съответната държава членка.
3. В исканията за изменение на дадена програма се определя общата прехвърлена сума за всяка година по фондове и по категории региони, когато е приложимо, като тези искания се обосновават надлежно с оглед на взаимното допълване и търсеното въздействие и се придружават от изменената програма или програми в съответствие с член 24.
4. След като се консултира със засегнатата държава членка, Комисията възразява срещу искане за прехвърляне в съответното изменение на програмата, когато това прехвърляне би застрашило постигането на целите на програмата, от която ще се прехвърлят ресурси.

Комисията повдига възражение срещу искането и когато счита, че държавата членка не е представила подходяща обосновка за прехвърлянето по отношение на резултатите, които трябва да бъдат постигнати, или приноса, който трябва да се направи за постигане на целите на получаващия фонд или инструмент при пряко или непряко управление.

5. Когато искането за прехвърляне се отнася до изменение на програма, могат да бъдат прехвърляни само ресурси от бъдещи календарни години.

6. Ресурсите по ФСП, включително всякакви ресурси, прехвърлени от ЕФРР и ЕСФ+ в съответствие с член 27, не могат да се прехвърлят към други фондове или инструменти съгласно параграфи 1—5 от настоящия член.

ФСП не може да получава прехвърления съгласно параграфи 1—5 от настоящия член.

7. Когато Комисията не е поела правно задължение при пряко или непряко управление за ресурси, прехвърлени съгласно параграф 1, съответните ресурси, за които не са поети задължения, могат да бъдат прехвърлени обратно към фонда, от който първоначално са били прехвърлени и разпределени за една или повече програми.

За тази цел държавата членка представя искане за изменение на програмата в съответствие с член 24, параграф 1 най-късно 4 месеца преди крайния срок за поемане на задължения, посочен в член 114, параграф 2, първа алинея от Финансовия регламент.

8. Ресурсите, прехвърлени обратно към фонда, от който са били първоначално прехвърлени и разпределени за една или повече програми, се изпълняват в съответствие с правилата, определени в настоящия регламент и в регламентите за отделните фондове, считано от датата на подаване на искането за изменение на програмата.

9. За ресурсите, прехвърлени обратно към фонда, от който са били първоначално прехвърлени и разпределени за дадена програма в съответствие с параграф 7 от настоящия член, срокът за отмяна, определен в член 105, параграф 1, започва да тече през годината, в която са поети съответните бюджетни задължения.

Член 27

Прехвърляне на ресурси от ЕФРР и ЕСФ+ към ФСП

1. Държавите членки могат да поискат на доброволни начала размерът на ресурсите за ФСП по цел „Инвестиции за работни места и растеж“ в съответствие с член 3 от Регламента за ФСП да бъде допълнен с ресурси от ЕФРР, от ЕСФ+ или комбинирано от двата фонда за категорията региони, в която се намира съответната територия. Общият размер на ресурсите от ЕФРР и ЕСФ+, прехвърлени към ФСП, не може да надвишава трикратния размер на разпределените средства от ФСП, посочен в член 110, параграф 1, буква ж). Ресурсите, прехвърлени от ЕФРР или от ЕСФ+, не може да надвишават 15 % от средствата, разпределени съответно за ЕФРР или ЕСФ+ за съответната държава членка. В исканията си държавите членки посочват общата прехвърлена сума за всяка година по категории региони.
2. Съответните прехвърляния на ресурси от ЕФРР и ЕСФ+ към приоритета или приоритетите, получаващи подкрепа от ФСП, трябва да отразяват видовете интервенции в съответствие с информацията, съдържаща се в програмата в съответствие с член 22, параграф 3, буква г), точка ix). Тези прехвърляния се считат за окончателни.
3. Ресурсите на ФСП, включително ресурсите, прехвърлени от ЕФРР и ЕСФ+, се изпълняват в съответствие с правилата, съдържащи се в настоящия регламент и в Регламента за ФСП. Правилата в Регламента за ЕФРР и КФ и в Регламента за ЕСФ+ не се прилагат за ресурсите от ЕФРР и ЕСФ+, прехвърлени в съответствие с параграф 1.

ГЛАВА II

Териториално развитие

Член 28

Интегрирано териториално развитие

Когато държава членка предоставя подкрепа за интегрираното териториално развитие, това се прави чрез стратегии за териториално или местно развитие в някоя от следните форми:

- а) интегрирани териториални инвестиции;
- б) водено от общностите местно развитие; или
- в) друг териториален инструмент за подкрепа на инициативи, разработени от държавата членка.

Когато изпълняват стратегии за териториално или местно развитие посредством финансиране от повече от един фонд, държавите членки гарантират съгласуваност и координация между съответните фондове.

Член 29

Териториални стратегии

1. Териториалните стратегии, изпълнявани съгласно член 28, буква а) или буква в), съдържат следните елементи:
 - а) географския район, за който се отнася стратегията;

- б) анализ на нуждите и потенциала за развитие на района, включително икономическите, социалните и екологичните взаимосвързки;
- в) описание на интегриран подход в отговор на набелязаните нужди и потенциала за развитие на района;
- г) описание на участието на партньорите съгласно член 8 в подготовката и изпълнението на стратегията.

Териториалните стратегии могат да съдържат и списък на операциите, за които ще бъде предоставена подкрепа.

2. Отговорност за териториалните стратегии носят компетентните териториални органи или субекти. Съществуващите стратегически документи, отнасящи се до обхванатите територии, могат да бъдат използвани за териториалните стратегии.
3. Когато списъкът на операциите, които ще получават подкрепа, не е включен в териториалната стратегия, компетентните териториални органи или субекти подбират операциите или участват в подбора им.
4. Когато изготвят териториални стратегии, органите или субектите, посочени в параграф 2, си сътрудничат със съответните управляващи органи с цел определяне на обхвата на операциите, които ще получават подкрепа по съответната програма.

Избраните операции съответстват на териториалната стратегия.

5. Когато териториален орган или субект изпълнява задачи, които са отговорност на управляващия орган и които са различни от подбор на операции, управляващият орган определя въпросния орган за междинно звено.
6. За изготвянето и разработването на териториални стратегии може да се предоставя подкрепа.

Член 30

Интегрирани териториални инвестиции

Когато териториална стратегия по член 29 включва инвестиции, които получават подкрепа от един или няколко фонда, от повече от една програма или от повече от един приоритет на една програма, действията могат да се изпълняват като интегрирана териториална инвестиция.

Член 31

Водено от общностите местно развитие

1. Когато държава членка счете това за целесъобразно съгласно член 28, ЕФРР, ЕСФ+, ФСП и ЕФМДРА подкрепят воденото от общностите местно развитие.
2. Държавите членки гарантират, че воденото от общностите местно развитие:
 - а) е насочено към подрегионални райони;
 - б) е водено от местни групи за действие, съставени от представители на публичните и частните местни социално-икономически интереси, в които вземането на решения не е контролирано от нито една от групите, представляващи конкретните заинтересовани страни;

- в) се осъществява чрез стратегии в съответствие с член 32;
 - г) подпомага изграждането на мрежи, достъпността, иновативните характеристики в местния контекст и по целесъобразност сътрудничеството с други лица, действащи на териториално равнище.
3. Когато за стратегиите, посочени в параграф 2, буква в), се предоставя подкрепа от повече от един фонд, компетентните управляващи органи организират съвместна покана за подбор на стратегиите и сформират съвместен комитет за всички участващи фондове, за да следят изпълнението на стратегиите. Компетентните управляващи органи могат да изберат един от участващите фондове да предоставя подкрепа за всички свързани със стратегиите разходи по подготовка, управление и популяризиране, посочени в член 34, параграф 1, букви а) и в).
 4. Когато за изпълнението на такава стратегия се предоставя подкрепа от повече от един фонд, компетентните управляващи органи могат да изберат един от фондовете за водещ.
 5. Като се спазват обхватът и правилата за допустимост на всеки фонд, участващ в предоставянето на подкрепа за стратегията, за тази стратегия се прилагат правилата на водещия фонд. Органите на другите фондове се осланят на решенията и проверките на управлението, извършени от компетентния орган на водещия фонд.
 6. Органът на водещия фонд предоставя на органите на другите фондове необходимата информация за извършване на мониторинг и плащания в съответствие с правилата, съдържащи се в регламентите за отделните фондове.

Член 32

Стратегии за водено от общностите местно развитие

1. Компетентните управляващи органи гарантират, че във всяка стратегия, посочена в член 31, параграф 2, буква в), са включени следните елементи:
 - а) географският район и населението, обхванати от стратегията;
 - б) процесът на участие на общността в разработването на стратегията;
 - в) анализ на нуждите и потенциала за развитие на района;
 - г) целите на стратегията, включително измерими целеви стойности за резултатите, и съответните планирани действия;
 - д) уредбата за управление, мониторинг и оценка, която показва капацитета на местната група за действие да изпълни стратегията;
 - е) финансов план, включително планираните средства от всеки фонд, и, когато е целесъобразно, планираните средства от ЕЗФРСР, и всяка засегната програма.

Стратегията може да съдържа освен това вида на мерките и операциите, които ще бъдат финансирани от всеки засегнат фонд.

2. Компетентните управляващи органи определят критерии за подбора на стратегиите, създават комисия, която да извършва подбора, и одобряват стратегиите, избрани от тази комисия.

3. Компетентните управляващи органи завършват първия кръг за подбор на стратегиите и гарантират, че избраните местни групи за действие могат да изпълнят задачите, предвидени в член 33, параграф 3, в срок от 12 месеца от датата на решението за одобряване на програмата или — при стратегии, получаващи подкрепа от повече от един фонд — в срок от 12 месеца от датата на решението за одобряване на последната програма.
4. В решението за одобряване на стратегия се определя размерът на разпределените средства от всеки фонд и програма и се определят отговорностите за управленските и контролните задачи по програмата или програмите.

Член 33

Местни групи за действие

1. Местните групи за действие разработват и изпълняват стратегиите, посочени в член 31, параграф 2, буква в).
2. Управляващите органи гарантират, че местните групи за действие са приобщаващи и че те или избират един партньор в рамките на групата като административен и финансов водещ партньор, или се обединяват в законно учредена обща структура.
3. Следните задачи се изпълняват единствено от местните групи за действие:
 - а) изграждане на капацитета на местните действащи лица за разработване и изпълнение на операции;

- б) определяне на недискриминационни и прозрачни процедури и критерии за подбор, които не допускат конфликт на интереси и гарантират, че нито една от групите, представляващи конкретните заинтересовани страни, не контролира решенията за подбор;
 - в) изготвяне и публикуване на покани за предложения;
 - г) подбор на операциите, определяне на размера на подкрепата и представяне на предложенията на субекта, който отговаря за последната проверка на допустимостта преди одобряването им;
 - д) проследяване на напредъка към постигането на целите на стратегията;
 - е) оценка на изпълнението на стратегията.
4. Когато изпълняват задачи извън посочените в параграф 3, които попадат в рамките на отговорността на управляващия орган или на разплащателната агенция — когато ЕЗФРСР е избран за водещ фонд, местните групи за действие се определят от управляващия орган като междинни звена в съответствие с правилата за отделния фонд.
5. При условие че гарантира спазването на принципа на разделение на функциите, местната група за действие може да бъде бенефициер и да изпълнява операции съгласно стратегията..

Член 34

Подкрепа от фондовете за воденото от общностите местно развитие

1. Държавата членка гарантира, че подкрепата от фондовете за воденото от общностите местно развитие обхваща:
 - а) изграждане на капацитет и подготвителни действия в подкрепа на разработването и бъдещото изпълнение на стратегията;
 - б) изпълнение на операции, включително дейности за сътрудничество и тяхната подготовка, подбрани в рамките на стратегията;
 - в) управлението, мониторинга и оценката на стратегията и нейното популяризиране, включително улесняването на обмена между заинтересованите страни;
2. Подкрепата, посочена в параграф 1, буква а), е допустима, независимо дали стратегията впоследствие бъде избрана за финансиране.

Подкрепата, посочена в параграф 1, буква в), не може да надвишава 25 % от общия размер на публичния принос за стратегията.

ГЛАВА III

Техническа помощ

Член 35

Техническа помощ по инициатива на Комисията

1. По инициатива на Комисията фондовете могат да предоставят подкрепа за действия за подготовка, мониторинг, контрол, одит, оценка, комуникация, включително корпоративната комуникация относно политическите приоритети на Съюза, видимост, както и всички действия за административна и техническа помощ, необходими за изпълнението на настоящия регламент, включително, където е уместно, заедно с трети държави.
2. Действията, посочени в параграф 1, могат да включват по-специално:
 - а) помощ за подготовка и оценка на проекти;
 - б) подкрепа за институционално укрепване и изграждане на административен капацитет за ефективното управление на фондовете;
 - в) проучвания, свързани с докладването от страна на Комисията във връзка с фондовете и доклада за сближаването;
 - г) мерки, отнасящи се до анализа, управлението, мониторинга, обмена на информация и изпълнението на фондовете, както и мерки, отнасящи се до прилагането на системите за контрол и до оказването на техническа и административна помощ;

- д) оценки, експертни доклади, статистика и проучвания, включително и тези от общ характер, свързани с текущата и бъдещата дейност на фондовете;
- е) действия за разпространяване на информация, за подкрепа на работата в мрежи, където е целесъобразно, провеждането на комуникационни дейности със специален акцент върху резултатите и добавената стойност на подкрепата от фондовете, и действия за повишаване на осведомеността и насърчаване на сътрудничеството и обмена на опит, включително с трети държави;
- ж) изграждане, експлоатация и взаимно свързване на компютризирани системи за управление, мониторинг, одит, контрол и оценка;
- з) действия за подобряване на методите за оценка и обмена на информация относно практиките за оценяване;
- и) действия, свързани с одитирането;
- й) укрепване на националния и регионалния капацитет по отношение на инвестиционното планиране, потребностите от финансиране, подготовката, разработването и изпълнението на финансови инструменти, съвместни планове за действие и големи проекти;
- к) разпространяване на добри практики с цел подпомагане на държавите членки в укрепването на капацитета на съответните партньори, посочени в член 8, параграф 1, и на обединенията на организации, в които участват.

3. Комисията заделя най-малко 15% от ресурсите за техническа помощ по инициатива на Комисията за постигането на по-голяма ефикасност в общуването с широката общественост и по-силни полезни взаимодействия между комуникационните дейности, предприемани по инициатива на Комисията, чрез разширяване на базата от знания за резултатите, по-специално чрез по-ефективно събиране и разпространение, оценка и докладване на данни, и особено чрез открояване на приноса на фондовете за подобряване на живота на гражданите и увеличаване на видимостта на подкрепата от фондовете, както и повишаване на осведомеността за резултатите и добавената стойност от такава подкрепа. След приключване на програмата по целесъобразност продължават да се изпълняват мерките за информация, комуникация и видимост на резултатите и добавената стойност на подкрепата от фондовете, със специален акцент върху операциите. Тези мерки допринасят и за корпоративната комуникация на политическите приоритети на Съюза, доколкото те са свързани с общите цели на настоящия регламент.
4. Действията по параграф 1 могат да обхващат предишни и следващи програмни периоди.
5. Комисията представя плановете си, когато се предвижда принос от фондовете в съответствие с член 110 от Финансовия регламент.
6. В зависимост от целта действията, посочени в настоящия член, могат да бъдат финансирани или като оперативни, или като административни разходи.

7. В съответствие с член 193, параграф 2, втора алинея, буква а) от Финансовия регламент, в надлежно обосновани случаи, посочени в решението за финансиране, и за ограничен период действията за техническа помощ по инициатива на Комисията, подкрепяни съгласно настоящия регламент при пряко управление, и свързаните с тях разходи могат да се приемат за допустими, от 1 януари 2021 г., дори ако тези действия са били изпълнени и разходите са били направени преди подаването на заявлението за безвъзмездни средства.

Член 36

Техническа помощ за държавите членки

1. По инициатива на дадена държава членка фондовете могат да предоставят подкрепа за действия, които засягат предходни или следващи програмни периоди и които са необходими за ефективното администриране и използване на тези фондове, включително за изграждането на капацитет на партньорите, посочени в член 8, параграф 1, както и за осигуряване на финансиране за осъществяването, наред с другото, на функции като подготовка, обучение, управление, мониторинг, оценка, видимост и комуникация.

Размерът на техническата помощ съгласно настоящия член и член 37 не се взема предвид за целите на тематичната концентрация в съответствие с правилата за отделните фондове.

2. Всеки фонд може да предоставя подкрепа за действия за техническа помощ, които са допустими по някой от другите фондове.
3. Финансовото участие на Съюза в техническата помощ за държава членка се осъществява съгласно член 51, буква б) или буква д).

Държавите членки посочват своя избор относно формата на финансово участие на Съюза в техническата помощ в споразумението за партньорство в съответствие с приложение II. Този избор се прилага за всички програми в съответната държава членка за целия програмен период и не може да бъде променен впоследствие.

За програми, получаващи подкрепа от ФУМИ, ФВС и ИУГВП, и за програмите по Interreg, финансовото участие на Съюза в техническата помощ се осъществява единствено съгласно член 51, буква д).

4. Когато разходите във връзка с финансовото участие на Съюза в техническата помощ в държава членка се възстановяват съгласно член 51, буква б), се прилагат следните елементи:

- а) техническата помощ е под формата на приоритет, свързан само с един фонд по линия на една или повече програми, или е под формата на специфична програма или на комбинация от двете;
- б) размерът на средствата от фондовете, разпределени за техническа помощ, е ограничен до следните стойности:
 - i) за подкрепата от ЕФРР по цел „Инвестиции за работни места и растеж“: 3,5%;
 - ii) за подкрепата от Кохезионния фонд: 2,5%;
 - iii) за подкрепата от ЕСФ+: 4%, а за програмите по член 4, параграф 1, буква м) от Регламента за ЕСФ+: 5%;
 - iv) за подкрепата от ФСП: 4%;

- v) за ЕФРР, ЕСФ+ и Кохезионния фонд, когато общият размер на средствата, разпределени на дадена държава членка по цел „Инвестиции за работни места и растеж“, не надвишава 1 млрд. евро: 6%;
- vi) за подкрепата от ЕФМДРА: 6%;
- vii) за програми по цел „Инвестиции за работни места и растеж“, които се отнасят само за най-отдалечените региони, процентът се увеличава с 1 процентен пункт.

5. Когато разходите във връзка с финансовото участие на Съюза в техническа помощ се възстановяват съгласно член 51, буква д), се прилагат следните елементи:

- a) размерът на средствата от фондовете, разпределени за техническа помощ, се определя като част от разпределените финансови средства по всеки приоритет на програмата в съответствие с член 22, параграф 3, буква ж), точка ii), а за ЕФМДРА — по всяка специфична цел в съответствие с буква ж), точка iii) от посочения параграф; тя не е под формата на отделен приоритет или специфична програма, освен за програми, подкрепяни от ФУМИ, ФВС и ИУГВП, за които е под формата на специфична цел;

- б) възстановяването се прави чрез прилагане на процентите, посочени в точки i) — vii), към допустимите разходи, включени във всяко заявление за плащане в съответствие с член 91, параграф 3, буква а) или в), според случая, и от същия фонд, в който се възстановява допустимият разход, към един или няколко субекта, които получават плащания от Комисията в съответствие с член 22, параграф 3, буква к);
- i) за подкрепа от ЕФРР по цел „Инвестиции за работни места и растеж“: 3,5%;
 - ii) за подкрепа от Кохезионния фонд: 2,5%;
 - iii) за подкрепа от ЕСФ+: 4%, а за програмите по член 4, параграф 1, буква м) от Регламента за ЕСФ+: 5%;
 - iv) за подкрепа от ФСП: 4%;
 - v) за ЕФРР, ЕСФ+ и Кохезионния фонд, когато общият размер на средствата, разпределени на дадена държава членка по цел „Инвестиции за работни места и растеж“, не надвишава 1 млрд. евро, възстановяваният за техническа помощ процент е: 6%;
 - vi) за подкрепа от ЕФМДРА, ФУМИ, ФВС и ИУГВП: 6%;
 - vii) за програми по цел „Инвестиции за работни места и растеж“, които се отнасят само за най-отдалечените региони, процентът се увеличава с 1 процентен пункт;

- в) размерът на разпределените средства за техническа помощ, определен в програмата, отговаря на процентите, посочени в буква б), точки i)–vi) за всеки приоритет и фонд.
6. Специалните правила за техническа помощ за програмите по Interreg се определят в Регламента за Interreg.

Член 37

Финансиране, което не е свързано с разходи за техническа помощ за държавите членки

В допълнение към член 36 държавите членки могат да предлагат да предприемат действия за допълнителна техническа помощ за укрепване на капацитета и ефикасността на публичните органи и субекти, на бенефициерите и на съответните партньори, необходими за ефективното администриране и използване на фондовете.

Подкрепата за такива действия се изпълнява чрез финансиране, което не е свързано с разходите, в съответствие с член 95. Тази подкрепа може да бъде и под формата на специфична програма.

ДЯЛ IV
МОНИТОРИНГ, ОЦЕНКА, КОМУНИКАЦИЯ
И ВИДИМОСТ

ГЛАВА I
Мониторинг

Член 38

Мониторингов комитет

1. В срок от 3 месеца от датата, на която съответната държава членка бъде уведомена за решението за одобряване на програмата, и след консултация с управляващия орган всяка държава членка сформира комитет, който да осъществява мониторинг върху изпълнението на програмата (наричан по-нататък „мониторинговият комитет“).

Държавата членка може да сформира един мониторингов комитет, който да отговаря за повече от една програма.

2. Всеки мониторингов комитет приема свой процедурен правилник, който включва разпоредби относно предотвратяването на конфликти на интереси и относно прилагането на принципа на прозрачност.

3. Мониторинговият комитет заседава поне веднъж годишно и прави преглед на всички въпроси, които засягат напредъка на програмата към постигането на нейните цели.
4. Процедурният правилник на мониторинговия комитет и данните и информацията, споделяни с мониторинговия комитет, се публикуват на уебсайта, посочен в член 49, параграф 1, без да се засяга член 69, параграф 5.
5. Параграфи 1—4 от настоящия член не се прилагат за програми, ограничени до специфичната цел, предвидена в член 4, параграф 1, буква м) от Регламента за ЕСФ+, и за съответната техническа помощ.

Член 39

Състав на мониторинговия комитет

1. В рамките на прозрачна процедура всяка държава членка определя състава на мониторинговия комитет и осигурява балансирано представителство на компетентните си органи, на междинните звена и на представителите на партньорите, посочени в член 8, параграф 1.

Всеки член на мониторинговия комитет има един глас. В процедурния правилник се регламентира упражняването на правото на глас и се определят елементите на процедурата в мониторинговия комитет в съответствие с институционалната, правната и финансовата рамка на съответната държава членка.

Процедурният правилник може да позволи в работата на мониторинговия комитет да участват субекти, които не са негови членове, включително ЕИБ.

Мониторинговият комитет се председателства от представител на държавата членка или на управляващия орган.

Списъкът на членовете на мониторинговия комитет се публикува на уебсайта, посочен в член 49, параграф 1.

2. Представители на Комисията участват в работата на мониторинговия комитет с мониторингова и съвещателна функция.
3. За ФУМИ, ФВС и ИУГВП съответните децентрализирани агенции могат да участват в работата на мониторинговия комитет.

Член 40

Функции на мониторинговия комитет

1. Мониторинговият комитет разглежда:
 - а) напредъка при изпълнението на програмата и напредъка към постигането на междинните цели и на целевите стойности;
 - б) всякакви въпроси, които засягат качеството на изпълнение на програмата, и мерките за тяхното разрешаване;

- в) приноса на програмата за преодоляване на предизвикателствата, посочени в съответните специфични за държавите препоръки, които са свързани с изпълнението на програмата;
- г) елементите на предварителната оценка, посочена в член 58, параграф 3, и стратегическия документ, посочен в член 59, параграф 1;
- д) напредъка при извършването на оценките, обобщенията на оценките и евентуалните последващи действия по констатациите от тях;
- е) изпълнението на действията за комуникация и видимост;
- ж) напредъка на изпълнението на операциите от стратегическо значение, където това е приложимо;
- з) изпълнението на отключващите условия и тяхното прилагане за целия програмен период;
- и) напредъка при изграждането на административен капацитет за публичните институции, партньорите и бенефициерите, където това е приложимо;
- й) информацията относно изпълнението на приноса на програмата към програма InvestEU в съответствие с член 14 или на ресурсите, прехвърлени в съответствие с член 26, където е приложимо.

По отношение на програмите, получаващи подкрепа от ЕФМДРА, с мониторинговия комитет се провеждат консултации и ако той намери за подходящо, представя становище по всяко изменение на програмата, предложено от управляващия орган.

2. Мониторинговият комитет одобрява:
- а) методиката и критериите, използвани за подбора на операции, включително измененията в тях, без да се засяга член 33, параграф 3, букви б), в) и г); по искане на Комисията методиката и критериите, използвани за подбора на операции, включително техните изменения, се представят на Комисията поне 15 работни дни преди представянето им на мониторинговия комитет.
 - б) годишните доклади за качеството на изпълнението за програмите, получаващи подкрепа от ФУМИ, ФВС и ИУГВП, и окончателния доклад за качеството на изпълнението за програмите, получаващи подкрепа от ЕФРР, ЕСФ+, Кохезионния фонд, ФСП и ЕФМДРА;
 - в) плана за оценка и неговите изменения;
 - г) предложенията на управляващия орган за изменение на дадена програма, включително за прехвърляне съгласно член 24, параграф 5 и член 26, с изключение на програмите, получаващи подкрепа от ЕФМДРА.
3. Мониторинговият комитет може да отправя препоръки към управляващия орган, включително относно мерки за намаляване на административната тежест за бенефициерите.

Член 41

Годишен преглед на качеството на изпълнение

1. Веднъж годишно се организират срещи за преглед между Комисията и всяка от държавите членки с цел да бъде разгледано качеството на изпълнение на всяка програма. Компетентните управляващи органи участват в срещите за преглед.

Срещата за преглед може да обхваща повече от една програма.

Срещата за преглед се председателства от Комисията или, ако държавата членка поиска това, се съпредседателства от държавата членка и Комисията.

2. Чрез дерогация от параграф 1, първа алинея за програми, получаващи подкрепа от ФУМИ, ФВС и ИУГВП, срещата за преглед се организира поне два пъти в рамките на програмния период.

3. За програмите, получаващи подкрепа от ЕФРР, ЕСФ+, Кохезионния фонд, ФСП и ЕФМДРА, всяка държава членка предоставя на Комисията кратка информация за елементите, изброени в член 40, параграф 1, не по-късно от 1 месец преди срещата за преглед. Тази информация се основава на най-актуалните данни, с които разполага държавата членка.

За програмите, ограничени до специфичната цел, определена в член 4, параграф 1, буква м) от Регламента за ЕСФ+, информацията, която се предоставя въз основа на най-актуалните налични данни, се ограничава до член 40, параграф 1, букви а), б), д), е) и з) от настоящия регламент.

4. Държавата членка и Комисията могат да се договорят да не организират среща за преглед. В такъв случай прегледът може да бъде проведен писмено.
5. Резултатите от срещата за преглед се отразяват в съгласуван протокол.
6. Държавите членки предприемат последващи действия по въпросите, повдигнати по време на срещите за преглед, които засягат изпълнението на програмата, и в срок от 3 месеца информират Комисията за взетите мерки.
7. За програмите, получаващи подкрепа от ФУМИ, ФВС и ИУГВП, държавите членки представят всяка година доклад за качеството на изпълнението в съответствие с регламентите за отделните фондове.

Член 42

Подаване на данни

1. До 31 януари, 30 април, 31 юли, 30 септември и 30 ноември всяка година държавите членки или управляващите органи подават по електронен път на Комисията кумулативни данни за всяка програма в съответствие с образеца, съдържащ се в приложение VII, с изключение на данните, изисквани по параграф 2, буква б) и параграф 3, които се подават по електронен път до 31 януари и 31 юли всяка година.

Първото подаване на данни се извършва до 31 януари 2022 г., а последното — до 31 януари 2030 г.

За приоритетите, подкрепящи специфичната цел, предвидена в член 4, параграф 1, буква м) от Регламента за ЕСФ+, данните се подават ежегодно до 31 януари.

В Регламента за ЕСФ+ могат да бъдат определени специални правила за честотата на събиране и подаване на показателите за по-дългосрочен резултат.

2. Данните за всеки приоритет се представят с разбивка по специфични цели и, където е приложимо, по категории региони и се отнасят до:
 - а) броя на избраните операции, общата им допустима стойност, приноса от фондовете и общите допустими разходи, декларирани от бенефициерите пред управляващия орган, всички с разбивка по видове интервенции;
 - б) стойностите на показателите за краен продукт и за резултат за избраните операции и постигнатите от операциите стойности.

3. За финансовите инструменти се предоставят и данни за следното:
 - а) допустимите разходи по вид финансов продукт;
 - б) размера на разходите и таксите за управление, декларирани като допустими разходи;
 - в) размера по вид финансов продукт на публичните и частните ресурси, мобилизирани в допълнение към фондове;

- г) лихви и други приходи, генерирани от подкрепата от фондовете за финансови инструменти, посочени в член 60, и върнати ресурси, които могат да бъдат отнесени към подкрепата от фондовете, както е посочено в член 62;
 - д) общия размер на заемите, капиталовите или квазикапиталовите инвестиции в крайни получатели, които са били гарантирани с програмни ресурси и които в действителност са били изплатени на крайните получатели.
4. Данните, подадени в съответствие с настоящия член, трябва да са надеждни и да отразяват данните, съхранявани в електронен вид, както е посочено в член 72, параграф 1, буква д), към края на месеца, предхождащ месеца на подаването.
5. Държавите членки или управляващите органи публикуват или предоставят линк към всички данни, подадени на Комисията, на уебпортала, посочен в член 46, буква б), или на уебсайта, посочен в член 49, параграф 1.

Член 43

Окончателен доклад за качеството на изпълнение

1. За програмите, получаващи подкрепа от ЕФРР, ЕСФ+, Кохезионния фонд, ФСП и ЕФМДРА, всеки управляващ орган представя на Комисията окончателен доклад за качеството на изпълнението на програмата до 15 февруари 2031 г.

2. В окончателния доклад за качеството на изпълнение се прави оценка на реализирането на целите на програмата въз основа на елементите, изброени в член 40, параграф 1, с изключение на информацията, предвидена в буква г) от посочения параграф.
3. Комисията разглежда окончателния доклад за качеството на изпълнение и в срок от 5 месеца от датата на получаването му информира управляващия орган за евентуалните си коментари. В случаите, в които са направени коментари, управляващият орган представя цялата необходима информация във връзка с коментарите и, когато е целесъобразно, информира Комисията в срок от 3 месеца за предприетите мерки. В срок от 2 месеца след получаването на цялата необходима информация Комисията информира управляващия орган за приемането на доклада. Ако Комисията не информира управляващия орган в рамките на тези срокове, докладът се счита за приет.
4. Управляващият орган публикува окончателните доклади за качеството на изпълнение на уебсайта, посочен в член 49, параграф 1.
5. За да се гарантират еднакви условия за изпълнението на настоящия член, Комисията приема акт за изпълнение за установяване на образеца на годишния доклад за качеството на изпълнение. Този акт за изпълнение се приема в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 115, параграф 2.

ГЛАВА II

Оценка

Член 44

Оценки от държавите членки

1. С цел да се подобри качеството на разработване и изпълнение на програмите, държавата членка или управляващият орган прави оценка на програмите въз основа на един или няколко от следните критерии: ефективност, ефикасност, относимост, съгласуваност и добавена стойност от Съюза. Оценка може да обхваща и други приложими критерии като приобщаване, недискриминация и видимост и могат да включват повече от една програма.
2. Освен това до 30 юни 2029 г. се прави оценка на въздействието на всяка програма.
3. Извършването на оценките се възлага на вътрешни или външни експерти, които са функционално независими.
4. Държавата членка или управляващият орган осигурява въвеждането на необходимите процедури за съставяне и събиране на данните, необходими за оценките.

5. Държавата членка или управляващият орган изготвя план за извършване на оценка, който може да включва повече от една програма. За ФУМИ, ФВС и ИУГВП планът включва междинна оценка, която трябва да бъде завършена до 31 март 2024 г.
6. Държавата членка или управляващият орган представя плана за оценка на мониторинговия комитет не по-късно от една година след решението за одобряване на програмата.
7. Всички оценки се публикуват на уебсайта, посочен в член 49, параграф 1.

Член 45

Оценка от Комисията

1. До края на 2024 г. Комисията извършва междинна оценка, при която разглежда ефективността, ефикасността, относимостта, съгласуваността и добавената стойност от Съюза на всеки от фондовете. Комисията може да използва цялата относима информация, която вече е на разположение в съответствие с член 128 от Финансовия регламент.
2. До 31 декември 2031 г. Комисията прави ретроспективна оценка, с която разглежда ефективността, ефикасността, относимостта, съгласуваността и добавената стойност от Съюза на всеки от фондовете. За ЕФРР, ЕСФ+, Кохезионния фонд и ЕФМДРА тази оценка акцентира по-специално върху социалното, икономическото и териториалното въздействие на изброените фондове във връзка с целите на политиката, посочени в член 5, параграф 1.
3. Комисията публикува резултатите от ретроспективната оценка на своя уебсайт и ги съобщава на Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите.

ГЛАВА III

Видимост, прозрачност и комуникация

РАЗДЕЛ I

ВИДИМОСТ НА ПОДКРЕПАТА ОТ ФОНДОВЕТЕ

Член 46

Видимост

Всяка държава членка гарантира:

- а) видимостта на подкрепата при всички дейности, които се отнасят до операции, получаващи подкрепа от фондовете, със специално внимание към операциите от стратегическо значение;
- б) комуникацията с гражданите на Съюза относно ролята и постиженията на фондовете чрез единен уебпортал, предоставящ достъп до всички програми с участието на съответната държава членка.

Член 47

Емблема на Съюза

При осъществяване на дейности за осигуряване на видимост, прозрачност и комуникация държавите членки, управляващите органи и бенефициерите използват емблемата на Съюза в съответствие с приложение IX.

Член 48

Длъжностни лица за комуникация и мрежи на тези длъжностни лица

1. Всяка държава членка определя координатор за комуникация за дейностите за осигуряване на видимост, прозрачност и комуникация във връзка с подкрепата от фондовете, включително за програмите по цел „Европейско териториално сътрудничество (Interreg)“, в случаите, когато държавата членка е домакин на управляващия орган. Координаторът за комуникация може да бъде назначен на равнището на звеното съгласно член 71, параграф 6, и координира мерките за комуникация и видимост между програмите.

Координаторът за комуникация привлича в дейностите за осигуряване на видимост, прозрачност и комуникация следните субекти:

- а) представителствата на Европейската комисия и информационните бюра на Европейския парламент в държавите членки, както и информационните центрове Europe Direct и други имащи отношение мрежи, образователни и научноизследователски организации;
 - б) други имащи отношение партньори, посочени в член 8, параграф 1.
2. Всеки управляващ орган определя за всяка програма длъжностно лице за комуникация. Едно длъжностно лице за комуникация за програмата може да отговаря за повече от една програма.
 3. Комисията поддържа мрежа, включваща координаторите за комуникация, длъжностните лица за комуникация и представителите на Комисията, в рамките на която се обменя информация относно дейностите за осигуряване на видимост, прозрачност и комуникация.

РАЗДЕЛ II
ПРОЗРАЧНОСТ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ФОНДОВЕТЕ
И КОМУНИКАЦИЯ ОТНОСНО ПРОГРАМИТЕ

Член 49

Отговорности на управляващия орган

1. Управляващият орган гарантира, че в срок от 6 месеца от решението за одобряване на програмата е налице уебсайт с информация за програмите, за които органът отговаря, включваща целите, дейностите, наличните възможности за финансиране и постиженията на програмата.
2. Управляващият орган гарантира публикуването на уебсайта, посочен в параграф 1, или на единния уебпортал, посочен в член 46, буква б), на график на планираните покани за представяне на предложения, който се актуализира поне три пъти годишно и съдържа следните индикативни данни:
 - а) географски район, обхванат от поканата за предложения;
 - б) съответна цел на политиката или специфична цел;
 - в) видове допустими заявители;
 - г) общ размер на подкрепата по поканата;
 - д) начална и крайна дата на поканата.

3. Управляващият орган предоставя на уебсайта публичен достъп до списъка на операциите, избрани за предоставяне на подкрепа от фондовете, на поне един от официалните езици на институциите на Съюза, като актуализира този списък поне веднъж на 4 месеца. Всяка операция получава уникален код. Списъкът съдържа следните данни:
- а) за юридически лица — име на бенефициера, а при възлагане на обществени поръчки — име на изпълнителя;
 - б) когато бенефициерът е физическо лице — име и фамилно име;
 - в) за операции по ЕФМДРА, свързани с риболовни кораби, идентификационния номер на кораба в регистъра на риболовния флот на Съюза съгласно Регламент за изпълнение (ЕС) 2017/218 на Комисията¹;
 - г) наименование на операцията;
 - д) цел на операцията и очаквани или действителни постижения;
 - е) начална дата на операцията;
 - ж) очаквана или действителна дата на приключване на операцията;
 - з) обща стойност на операцията;
 - и) съответен фонд;
 - й) съответна специфична цел;
 - к) ставка на съфинансиране от Съюза;

¹ Регламент за изпълнение (ЕС) 2017/218 на Комисията от 6 февруари 2017 г. относно регистъра на риболовния флот на Съюза (ОВ L 34, 9.2.2017 г., стр. 9).

- л) показател за местоположението или геолокация на съответната операция и държава;
- м) за мобилни операции или за операции, обхващащи няколко местоположения — мястото, където бенефициерът е регистриран като юридическо лице, или региона от ниво 2 по NUTS, когато бенефициерът е физическо лице;
- н) вид на интервенцията за тази операция в съответствие с член 73, параграф 2, буква ж).

Данните, посочени в първа алинея, букви б) и в), се премахват две години след датата на първоначалното им публикуване на уебсайта.

4. Данните, посочени в параграфи 2 и 3 от настоящия член, се публикуват на уебсайта, посочен в параграф 1, или на единния уебпортал, посочен в член 46, буква б) от настоящия регламент, в отворени, машинночетими формати, както е предвидено в член 5, параграф 1 от Директива (ЕС) 2019/1024 на Европейския парламент и на Съвета¹, което позволява данните да бъдат сортирани, търсени, извлечени, сравнявани и повторно използвани.
5. Преди публикуването в съответствие с настоящия член управляващият орган информира бенефициерите, че данните ще бъдат направени достъпни за обществеността.

¹ Директива (ЕС) 2019/1024 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. относно отворените данни и повторното използване на информацията от обществения сектор (ОВ L 172, 26.6.2019 г., стр. 56).

6. Управляващият орган гарантира, че материалите за осигуряване на комуникация и видимост, включително на ниво бенефициери, се предоставят при поискване на институциите, органите, службите и агенциите на Съюза, и че на Съюза се предоставя безвъзмезден, неизключителен и неотменим лиценз за използването на тези материали и всички вече съществуващи права, свързани с тях, съгласно приложение IX. Това не може да налага значителни допълнителни разходи и значителна административна тежест за бенефициерите или за управляващия орган.

Член 50

Отговорности на бенефициерите

1. Бенефициерите и субектите, изпълняващи финансови инструменти, обявяват подкрепата от фондовете за операцията, включително използвани повторно ресурси в съответствие с член 62, като:
- а) включват на официалния уебсайт на бенефициера, ако има такъв, и на сайтове в социални медии кратко описание на операцията, пропорционално на равнището на подкрепата, в което се посочват нейните цели и резултатите от нея и се открояват финансовата подкрепа от Съюза;
 - б) включват по видим начин текст, подчертаващ подкрепата от Съюза, в документите и комуникационните материали, свързани с изпълнението на операцията и предназначени за обществеността или за участниците;

- в) поставят устойчиви табели или табла, ясно видими за обществеността, на които се откроява емблемата на Съюза в съответствие с техническите характеристики, посочени в приложение IX, веднага щом започне физическото изпълнение на операциите, включващи физически инвестиции, или инсталирането на закупеното оборудване, в следните случаи:
- i) операциите, получаващи подкрепа от ЕФРР и Кохезионния фонд, с общ размер на разходите над 500 000 EUR;
 - ii) операциите, получаващи подкрепа от ЕСФ+, ФСП, ЕФМДРА, ФУМИ, ФВС или ИУГВП, с общ размер на разходите над 100 000 EUR;
- г) за операции, които не попадат в обхвата на буква в), поставят на място, ясно видимо за обществеността, поне един хартиен плакат с минимален размер А3 или еквивалентен електронен екран с информация за операцията, подчертаващ подкрепата от фондовете; когато бенефициерът е физическо лице, той осигурява, доколкото е възможно, наличието на подходяща информация, подчертаваща подкрепата от фондовете, на видимо за обществеността място или чрез електронен екран;
- д) за операции от стратегическо значение и операции с общ размер на разходите над 10 000 000 EUR — организират според случая комуникационна проява или дейност и привличат своевременно за участие Комисията и отговорния управляващ орган.

Когато бенефициер по ЕСФ+ е физическо лице или операциите получават подкрепа по специфичната цел, определена в член 4, параграф 1, буква м) от Регламента за ЕСФ+, изискването по буква г) от първата алинея не се прилага.

Чрез дерогация от първа алинея, букви в) и г), за операциите, получаващи подкрепа от ФУМИ, ФВС и ИУГВП, в документа, определящ условията за подкрепата, могат да се предвидят конкретни изисквания за афиширане на информация за обществеността относно подкрепата от фондовете, когато това е обосновано от съображения, свързани със сигурността и обществения ред, в съответствие с член 69, параграф 5.

2. По отношение на фондовете за малки проекти бенефициерът спазва изискванията, предвидени в член 36, параграф 5 от Регламента за Interreg.

За финансовите инструменти бенефициерът гарантира въз основа на договорните условия, че крайните получатели изпълняват изискванията, посочени в параграф 1, буква в).

3. Когато бенефициерът не изпълнява задълженията си по член 47 или параграфи 1 и 2 от настоящия член и не са предприети корективни действия, управляващият орган прилага мерки, отчитайки принципа на пропорционалност, като анулира до 3% от подкрепата от фондовете за съответната операция.

ДЯЛ V

ФИНАНСОВА ПОДКРЕПА ОТ ФОНДОВЕТЕ

ГЛАВА I

Форми на финансово участие на Съюза

Член 51

Форми на финансово участие на Съюза по програмите

Финансовото участие на Съюза може да бъде във всяка от следните форми:

- а) финансиране, което не е свързано с разходите по съответните операции в съответствие с член 95 и се основава на някой от следните елементи:
 - і) изпълнение на условия;
 - іі) постигане на резултати;
- б) възстановяване на подкрепата, предоставена на бенефициерите в съответствие с глави II и III от настоящия дял;
- в) единични разходи в съответствие с член 94, които обхващат всички или няколко специфични категории допустими разходи, предварително ясно определени на базата на фиксирана сума за единица;

- г) еднократни суми в съответствие с член 94, които обхващат като цяло всички или няколко специфични категории допустими разходи, предварително ясно определени;
- д) финансиране с единна ставка в съответствие с член 94 или член 36, параграф 5, което обхваща специфични категории допустими разходи, предварително ясно определени, чрез прилагането на процентна ставка;
- е) комбинация от формите, посочени в букви а) — д).

ГЛАВА II

Форми на подкрепа от държавите членки

Член 52

Форми на подкрепа

Държавите членки използват приноса от фондовете, за да предоставят подкрепа на бенефициерите под формата на безвъзмездни средства, финансови инструменти или награди или като комбинация от тях.

РАЗДЕЛ I
ФОРМИ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНИ СРЕДСТВА

Член 53

Форми на безвъзмездни средства

1. Безвъзмездните средства, предоставяни от държавите членки на бенефициерите, могат да бъдат под всяка от следните форми:
 - а) възстановяване на допустими разходи, реално направени от бенефициера или от частния партньор на операции на ПЧП и платени при изпълнението на операциите, принос в натура и амортизация;
 - б) единични разходи;
 - в) еднократни суми;
 - г) финансиране с единна ставка;
 - д) комбинация от формите, посочени в букви а) — г), при условие че всяка от тях обхваща различна категория разходи или те се използват за различни проекти, които са част от една операция или за последващи етапи на операция;
 - е) финансиране, което не е свързано с разходите, при условие че безвъзмездните средства се покриват чрез възстановяване на финансовото участие на Съюза съгласно член 95.

2. Когато общите разходи за дадена операция не надвишават 200 000 EUR, приносът, предоставен на бенефициера от ЕФРР, ЕСФ+, ФСП, ФУМИ, ФВС и ИУГВП, е под формата на единични разходи, еднократни суми или единни ставки, с изключение на операциите, подкрепата за които представлява държавна помощ. Когато се използва финансиране с единни ставки, само категориите разходи, към които се прилага единната ставка, могат да бъдат възстановявани в съответствие с параграф 1, буква а).

Чрез дерогация от първата алинея на настоящия параграф управляващият орган може да допусне освобождаване от предвиденото в посочената алинея задължение за някои операции в областта на научноизследователската и иновационна дейност, при условие че мониторинговият комитет е дал предварително одобрение за такова освобождаване. Освен това надбавките и заплатите, изплащани на участниците, могат да бъдат възстановявани в съответствие с параграф 1, буква а).

3. Размерите за видовете безвъзмездни средства, посочени в параграф 1, букви б), в) и г), се определят по един от следните начини:

- а) коректен, справедлив и проверим метод на изчисление, основаващ се на:
- i) статистически данни, друга обективна информация или експертна оценка;
 - ii) проверени данни за минали периоди за отделните бенефициери;
 - iii) прилагането на обичайните практики за осчетоводяване на разходите на отделните бенефициери;

- б) проектобюджет, съставен за всеки отделен случай и одобрен предварително от субекта, извършващ подбора на операцията, когато общата стойност на операцията не надвишава 200 000 EUR;
- в) в съответствие с правилата за прилагането на съответните единични разходи, еднократни суми и единни ставки, прилагани в други политики на Съюза за подобен вид операция;
- г) в съответствие с правилата за прилагането на съответните единични разходи, еднократни суми и единни ставки, прилагани в рамките на схеми за предоставяне на безвъзмездни средства, финансирани изцяло от държавата членка за подобен вид операция;
- д) единни ставки и специални методи, установени с настоящия регламент или въз основа на него или регламентите за отделните фондове.

Член 54

Финансиране с единна ставка на непреки разходи във връзка с безвъзмездни средства

Когато за покриване на непреките разходи по дадена операция се използва единна ставка, тя може да се основава на един от следните варианти:

- а) до 7% от допустимите преки разходи, като в този случай от държавата членка не се изисква да извършва изчисления за определянето на приложимата ставка;

- б) до 15% от допустимите преки разходи за персонал, като в този случай от държавата членка не се изисква да извършва изчисления за определянето на приложимата ставка;
- в) до 25% от допустимите преки разходи, при условие че ставката е изчислена в съответствие с член 53, параграф 3, буква а).

В допълнение, когато дадена държава членка е изчислила единна ставка в съответствие с член 67, параграф 5, буква а) от Регламент (ЕС) № 1303/2013, тази единна ставка може да се използва за сходна операция за целите на буква в) от настоящия член.

Член 55

Преки разходи за персонал във връзка с безвъзмездни средства

1. Преките разходи за персонал по дадена операция могат да се изчисляват с единна ставка в размер до 20% от преките разходи, различни от преките разходи за персонал по тази операция, без да се изисква от държавата членка да прави изчисления за определянето на приложимата ставка, при условие че преките разходи по операцията не включват обществени поръчки за строителство или поръчки за доставки или услуги, надвишаващи стойността на праговете, определени в член 4 от Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета¹ или в член 15 от Директива 2014/25/ЕС на Европейския парламент и на Съвета².

¹ Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. за обществените поръчки и за отмяна на Директива 2004/18/ЕО (ОВ L 94, 28.3.2014 г., стр. 65).

² Директива 2014/25/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. относно възлагането на поръчки от възложители, извършващи дейност в секторите на водоснабдяването, енергетиката, транспорта и пощенските услуги и за отмяна на Директива 2004/17/ЕО (ОВ L 94, 28.3.2014 г., стр. 243).

Когато в съответствие с първата алинея се прилага единна ставка за ФУМИ, ФВС и ИУГВП, тази единна ставка се прилага само за преките разходи по операцията, които не са във връзка с обществени поръчки.

2. За целите на определянето на преките разходи за персонал може да се изчислява почасова ставка по един от следните начини:
 - а) като последните документирани годишни брутни разходи за труд се разделят на 1 720 часа за лицата на пълно работно време или на съответна пропорционална част от 1 720 часа за лицата на непълно работно време;
 - б) като последните документирани месечни брутни разходи за труд се разделят на средното месечно работно време на съответното лице съгласно приложимите национални норми, посочени в трудовия договор или решението за назначение (двете наричани „актът за наемане на работа“).
3. Когато се прилага почасовата ставка, изчислена съгласно параграф 2, общият брой декларираните часове на човек за дадена година или месец не може да надхвърля броя на часовете, използвани за изчисляване на почасовата ставка.
4. Когато годишните брутни разходи за труд не са налични, те могат да бъдат извлечени от наличните документирани брутни разходи за труд или от акта за наемане на работа, надлежно коригирани за период от 12 месеца.

5. Разходите за персонал, свързани с лица, които работят на непълно работно време по операцията, могат да бъдат изчислени като фиксиран процент от brutните разходи за труд в съответствие с фиксиран процент часове работа по операцията на месец, без задължение за създаване на отделна система за отчитане на работното време. Работодателят издава документ за служителите, в който посочва този фиксиран процент.

Член 56

Финансиране с единна ставка за допустими разходи, различни от преки разходи за персонал във връзка с безвъзмездни средства

1. Единна ставка в размер до 40% от допустимите преки разходи за персонал може да се използва за покриване на останалите допустими разходи по дадена операция. От държавата членка не се изисква да извършва изчисления за определянето на приложимата ставка.
2. За операциите, получаващи подкрепа от ЕФРР, ЕСФ+, ФСП, ФУМИ, ФВС и ИУГВП, заплатите и надбавките, изплащани на участниците, се считат за допълнителни допустими разходи, които не са включени в единната ставка.
3. Единната ставка, посочена в параграф 1 от настоящия член, не се прилага за разходи за персонал, изчислени въз основа на единната ставка, посочена в член 55, параграф 1.

Член 57

Отпускане на безвъзмездни средства под условие

1. Държавите членки могат да отпускат на бенефициерите безвъзмездни средства под условие, подлежащи на пълно или частично възстановяване съгласно посоченото в документа, с който се определят условията за подкрепата.
2. Възстановяването от бенефициера се извършва при условията, договорени от управляващия орган и бенефициера.
3. Държавите членки използват повторно ресурсите, възстановени от бенефициера, за същата цел или в съответствие с целите на съответната програма до 31 декември 2030 г. под формата на безвъзмездни средства под условие, финансов инструмент или под друга форма на подкрепа. Възстановените суми и информацията за повторното им използване се включват в окончателния доклад за качеството на изпълнение.
4. Държавите членки приемат необходимите мерки, за да гарантират, че ресурсите се държат в отделни сметки или под подходящи счетоводни кодове.
5. Ресурсите на Съюза, възстановени от бенефициерите по всяко време, но неизползвани повторно до 31 декември 2030 г., се възстановяват в бюджета на Съюза в съответствие с член 88.

РАЗДЕЛ II

ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ

Член 58

Финансови инструменти

1. Управляващите органи могат да предоставят принос от една или повече програми за съществуващи или новосъздадени финансови инструменти, създадени на национално, регионално, транснационално или трансгранично равнище, които се изпълняват от управляващия орган пряко или за които той отговаря и които допринасят за постигането на специфични цели.
2. Финансовите инструменти предоставят подкрепа на крайните получатели само за инвестиции в материални и нематериални активи, както и за текущи активи, които се очаква да бъдат финансово жизнеспособни и за които няма достатъчно финансиране от пазарни източници. Тази подкрепа е в съответствие с приложимите правила на Съюза за държавна помощ.

Посочената подкрепа се предоставя само за елементите на инвестициите, които не са физически завършени или изцяло изпълнени към датата на решението за инвестицията.
3. Подходящата подкрепа от фондовете чрез финансови инструменти се предоставя въз основа на предварителна оценка, която се изготвя под ръководството на управляващия орган. Предварителната оценка се изготвя, преди управляващите органи да предоставят принос от програма за финансови инструменти.

Предварителната оценка включва най-малко следните елементи:

- а) предложения размер на приноса от програмата за финансовия инструмент и очаквания ефект на ливъридж, придружени от кратка обосновка;
- б) предвидените финансови продукти, които ще се предлагат, включително евентуалната необходимост от диференцирано третиране на инвеститорите;
- в) предлаганата целева група крайни получатели;
- г) очаквания принос на финансовия инструмент за постигането на специфичните цели.

Предварителната оценка може да бъде преразгледана или актуализирана, може да обхваща част или цялата територия на държавата членка и може да се основава на съществуващи или актуализирани предварителни оценки.

4. Подкрепата за крайните получатели може да се комбинира с подкрепа от който и да е фонд или друг инструмент на Съюза и може да обхваща едни и същи разходни позиции. В такъв случай подкрепата от фонда по линия на финансовия инструмент, която е част от операция по финансов инструмент, не се декларира пред Комисията като подкрепа под друга форма, от друг фонд или друг инструмент на Съюза.

5. Финансовите инструменти могат да се комбинират с подкрепа за програмата под формата на безвъзмездни средства в рамките на единична операция по финансов инструмент и на едно споразумение за финансиране, като и двата отделни вида подкрепа се предоставят от субекта, изпълняващ финансовия инструмент. В такъв случай правилата, приложими за финансовите инструменти, се прилагат и за тази единична операция по финансов инструмент. Подкрепата за програмата под формата на безвъзмездни средства трябва да е пряко свързана и необходима за финансовия инструмент и не може да надвишава стойността на инвестициите, подкрепяни чрез финансовия продукт.
6. В случай на комбинирана подкрепа съгласно параграфи 4 и 5 за всеки източник на подкрепа се води отделна документация.
7. Сборът от всички форми на комбинирана подкрепа не може да надхвърля общия размер на съответната разходна позиция. Безвъзмездните средства не може да се използват за възстановяване на подкрепа, получена от финансови инструменти. Финансовите инструменти не може да се използват за предварително финансиране на безвъзмездни средства.

Член 59

Изпълнение на финансови инструменти

1. С финансовите инструменти, изпълнявани пряко от управляващия орган, могат да се предоставят само заеми или гаранции. Управляващият орган определя реда и условията за принос от програмата за финансовия инструмент в стратегически документ, който включва елементите, определени в приложение X.

2. Финансовите инструменти, за чието изпълнение отговаря управляващият орган, могат да бъдат следните:

- а) инвестиране на ресурси от програмата в капитала на юридическо лице;
- б) отделни финансови блокове или доверителни сметки.

Управляващият орган избира субекта, изпълняващ финансовия инструмент.

3. Управляващият орган може пряко да възложи поръчка за изпълнението на финансов инструмент на:

- а) ЕИБ;
- б) международна финансова институция, в която дадена държава членка е акционер;
- в) банка или институция, публична собственост, учредена като юридическо лице, което извършва финансова дейност на професионална основа, която отговаря на всички условия по-долу:
 - і) няма пряко частно капиталово участие, с изключение на неконтролни и неблокиращи форми на частно капиталово участие, които се изискват от разпоредби на националното законодателство в съответствие с Договорите и които не оказват решаващо влияние върху съответната банка или институция, и с изключение на формите на частно капиталово участие, които не дават възможност за влияние върху решенията, свързани с ежедневното управление на финансовия инструмент, получаващ подкрепа от фондовете;

- ii) действа в рамките на мандат за обществена политика, даден от съответния орган на държава членка на национално или регионално равнище, който включва — като изключителна дейност или като част от дейността ѝ — извършването на дейности за икономическо развитие, допринасящи за постигане на целите на фондовете;
- iii) извършва — като изключителна дейност или като част от дейността си — дейности за икономическо развитие, допринасящи за постигане на целите на фондовете, в региони, области на политиката или сектори, в които като цяло не съществува достъп до финансиране от пазарни източници или този достъп е недостатъчен;
- iv) извършва дейност, без да е насочена основно към постигането на максимални печалби, но гарантира дългосрочна финансова стабилност за дейностите си;
- v) гарантира чрез подходящи мерки в съответствие с приложимото право, че прякото възлагане на поръчки, посочено в буква б), не води до пряка или непряка полза за търговски дейности,;
- vi) подлежи на надзор от независим орган в съответствие с приложимото право;
- г) други субекти, които също попадат в обхвата на член 12 от Директива 2014/24/ЕС.

4. Когато субектът, избран от управляващия орган, изпълнява холдингов фонд, той може да избере от своя страна други субекти, които да изпълняват специалните фондове.

5. Редът и условията за принос от програма за финансови инструменти, изпълнявани в съответствие с параграф 2, се определят в споразуменията за финансиране между:
- а) надлежно упълномощени представители на управляващия орган и на субекта, изпълняващ холдингов фонд, където е приложимо;
 - б) надлежно упълномощени представители на управляващия орган или, където е приложимо, субекта, изпълняващ холдингов фонд, и субекта, изпълняващ специален фонд.

Тези споразумения за финансиране включват всички елементи, изложени в приложение X.

6. Финансовата отговорност на управляващия орган не може да надвишава сумата, за която управляващият орган е поел задължение към финансовия инструмент в съответствие с приложимото споразумение за финансиране.
7. Субектите, изпълняващи съответните финансови инструменти, или при гаранциите — субектите, предоставящи съответните заеми, подпомагат крайните получатели, като надлежно отчитат целите на програмата и потенциала за финансова жизнеспособност на инвестицията, обоснован в бизнес плана или друг равностоеен документ. Подборът на крайните получатели трябва да бъде прозрачен и да не води до конфликт на интереси.
8. Националното съфинансиране за дадена програма може да се предоставя или от управляващия орган, или на равнището на холдинговия фонд, или на равнището на специалните фондове, или на равнището на инвестициите в крайни получатели в съответствие с правилата за отделния фонд. Когато националното съфинансиране се предоставя на равнището на инвестициите в крайни получатели, субектът, изпълняващ финансовите инструменти, поддържа документални доказателства относно допустимостта на съответните разходи.

9. Управляващият орган, изпълняващ пряко финансовия инструмент съгласно параграф 1 от настоящия член, или субектът, изпълняващ финансовия инструмент съгласно параграф 2 от настоящия член, водят отделни сметки или поддържат счетоводни кодове за всеки приоритет или за ЕФМДРА за всяка специфична цел и където е приложимо — за всяка категория регион, за всеки принос от програмата и отделно за ресурсите, посочени съответно в членове 60 и 62.

Член 60

Лихви и други печалби, генерирани от подкрепата от фондовете за финансови инструменти

1. Подкрепата от фондовете, изплащана на финансови инструменти, се внася в сметки във финансови институции със седалище в държавите членки и се управлява в съответствие с активното управление на касовите наличности и принципа на добро финансово управление.
2. Лихвите и други печалби, които могат да бъдат отнесени към подкрепата от фондовете, изплатена на финансови инструменти, се използват за същата цел или цели като първоначалната подкрепа от фондовете, включително за плащането на такси за управление и възстановяването на разходи за управление, направени от субектите, изпълняващи финансовия инструмент, в съответствие с член 68, параграф 1, буква г), или в рамките на същия финансов инструмент, или след приключването на финансовия инструмент — по линия на други финансови инструменти или други форми на подкрепа за допълнителни инвестиции в крайни получателите до края на периода на допустимост.

3. Лихвите и другите печалби, посочени в параграф 2, които не са използвани в съответствие с посочената разпоредба, се приспадат от сметките, представени за последната счетоводна година.

Член 61

Диференцирано третиране на инвеститорите

1. Подкрепата от фондовете за финансови инструменти, инвестирани в крайни получатели, и всеки вид доход, генериран от тези инвестиции, включително възстановените ресурси, които могат да бъдат отнесени към подкрепата от фондовете, може да се използват за диференцирано третиране на инвеститорите, които извършват дейност съгласно принципа на пазарната икономика чрез подходящо споделяне на рисковете и печалбата, като се отчита принципът на добро финансово управление.
2. Равнището на диференцираното третиране не надхвърля необходимото за създаването на стимули за привличане на частни ресурси, установено с конкурсна процедура или независима оценка.

Член 62

Повторно използване на ресурси, които могат да бъдат отнесени към подкрепата от фондовете

1. Ресурсите, възстановени на финансовите инструменти преди изтичане на периода на допустимост, от инвестиции в крайни получатели или от освобождаването на ресурси, заделени за договори за гаранция, включително изплащане на главници и всякакви видове генерирани доходи, които се дължат на подкрепата от фондовете, се използват повторно в същите или други финансови инструменти за допълнителни инвестиции в крайни получатели, за покриване на загубите в номиналния размер на приноса на фондовете за финансовия инструмент, произтичащи от отрицателни лихви, ако тези загуби настъпят въпреки активното управление на касовите наличности, или за разходи и такси за управление, свързани с такива допълнителни инвестиции, като се отчита принципът на добро финансово управление.
2. Държавите членки приемат необходимите мерки, за да гарантират, че посочените в параграф 1 ресурси, възстановени на финансовите инструменти през период от поне 8 години след края на периода на допустимост, се използват повторно в съответствие с целите на политиката на програмата или програмите, по които са получени, в рамките на същия финансов инструмент, или — след като тези ресурси напуснат финансовия инструмент — по линия на други финансови инструменти или други форми на подкрепа.

ГЛАВА III

Правила за допустимост

Член 63

Допустимост

1. Допустимостта на разходите се определя въз основа на националните правила, освен в случаите, в които са определени специални правила във или въз основа на настоящия регламент или регламентите за отделните фондове.
2. Разходите са допустими за получаване на принос от фондовете, ако те са направени от бенефициер или от частния партньор на операция на ПЧП и са изплатени за изпълнение на операции между датата на представяне на програмата на Комисията или 1 януари 2021 г., като се взема по-ранната от двете дати, и 31 декември 2029 г.

За разходи, възстановени съгласно член 53, параграф 1, букви б), в) и е), действията, представляващи основание за възстановяване, трябва да са извършени между датата на представяне на програмата на Комисията или от 1 януари 2021 г., като се взема по-ранната от двете дати, и 31 декември 2029 г.
3. За ЕФРР разходите, свързани с операции, обхващащи повече от една категория региони, както е посочено в член 108, параграф 2, в рамките на дадена държава членка, се разпределят между съответните категории региони на пропорционална основа в съответствие с обективни критерии.

За ЕСФ+ разходите, свързани с операции, могат да бъдат разпределени за някоя от категориите региони на програмата, при условие че операцията допринася за постигането на специфичните цели на програмата.

За ФСП разходите, свързани с операции, трябва да допринасят за изпълнението на съответния териториален план за справедлив преход

4. Цяла операция или част от операция може да се изпълнява извън държава членка, включително извън територията на Съюза, при условие че операцията допринася за целите на програмата.
5. За безвъзмездни средства под формите, посочени в член 53, параграф 1, букви б), в) и г), разходите, които са допустими за получаване на принос от фондовете, са равни на сумите, изчислени в съответствие с член 53, параграф 3.
6. Не се избират за подкрепа от фондовете операции, които са били физически завършени или изцяло изпълнени преди подаването на заявлението за финансиране по програмата, независимо дали са направени всички свързани с тях плащания. Настоящият параграф не се прилага за компенсацията от ЕФМДРА на допълнителни разходи в най-отдалечените региони съгласно член 24 от Регламента за ЕФМДРА и за подкрепата от допълнителното финансиране за най-отдалечените региони съгласно член 110, параграф 1, буква д) от настоящия регламент.
7. Разходи, които станат допустими вследствие на изменение на програмата, са допустими от датата на подаване на съответното искане до Комисията.

За ЕФРР, Кохезионния фонд и ФСП разходите стават допустими вследствие на изменение на програмата, когато към програмата се добави нов вид интервенция, посочена в таблица 1 от приложение I, а за ЕФМДРА, ФУМИ, ФВС и ИУГВП — когато се добави нов вид интервенция, посочена в регламентите за отделните фондове.

Когато дадена програма се изменя с цел реакция при природни бедствия, в програмата може да се предвиди, че допустимостта на разходите във връзка с това изменение започва от датата на настъпване на природното бедствие.

8. Когато бъде одобрена нова програма, разходите са допустими от датата на подаване на съответното искане до Комисията.
9. Една операция може да получава подкрепа от един или няколко фонда или от една или няколко програми и от други инструменти на Съюза. В такива случаи разходите, декларирани в заявлението за плащане за един от фондовете, не се декларират за нито една от следните:
 - а) подкрепа от друг фонд или инструмент на Съюза;
 - б) подкрепа от същия фонд по друга програма.

Размерът на разходите, които се вписват в заявлението за плащане на един фонд, може да се изчисли за всеки от фондовете и за съответната програма или програми на пропорционална база в съответствие с документа, в който са определени условията за предоставяне на подкрепата.

Член 64

Недопустими разходи

1. Следните разходи не са допустими за получаване на принос от фондовете:
 - а) лихви по дългове, освен във връзка с безвъзмездни средства, предоставени под формата на лихвени субсидии или субсидии за гаранционни такси;
 - б) покупка на земя на стойност над 10% от общите допустими разходи за съответната операция; за изоставени земи и за такива, използвани преди това за промишлени цели, които включват сгради, това ограничение се увеличава на 15%; за финансови инструменти, тези проценти се прилагат по отношение на приноса от програмата, изплатен на крайния получател, или, в случай на гаранции — по отношение на размера на съответния заем;
 - в) данък върху добавената стойност (ДДС) освен:
 - i) за операции с общ размер на разходите под 5 000 000 EUR (вкл. ДДС);
 - ii) за операции с общ размер на разходите най-малко 5 000 000 EUR (вкл. ДДС), когато ДДС не подлежи на възстановяване съгласно националното законодателство в областта на ДДС;

- iii) инвестиции, направени от крайните получатели в контекста на финансови инструменти; когато тези инвестиции получават подкрепа от финансови инструменти в комбинация с подкрепа за програмата под формата на безвъзмездни средства, както е посочено в член 58, параграф 5, ДДС не е допустим за частта от инвестиционните разходи, която съответства на подкрепата за програмата под формата на безвъзмездни средства, освен ако ДДС за инвестиционните разходи е невъзстановим съгласно националното законодателство в областта на ДДС или когато частта от инвестиционните разходи, съответстваща на подкрепата за програмата под формата на безвъзмездни средства, е под 5 000 000 EUR (вкл. ДДС);
- iv) за фондове за малки проекти и инвестиции, направени от крайни получатели в контекста на фондове за малки проекти по Interreg.

Буква б) от първата алинея не се прилага за операции, свързани с опазването на околната среда.

2. В регламентите за отделните фондове могат да се определят допълнителни разходи, които не са допустими за получаване на принос от всеки фонд.

Член 65

Дълготрайност на операциите

1. Държавата членка възстановява приноса от фондовете за операция, включваща инвестиции в инфраструктура или производствени инвестиции, ако в срок от 5 години от окончателно плащане към бенефициера или в рамките на срока, определен в правилата за държавна помощ, ако е приложим, по отношение на операцията настъпи някое от следните събития:
 - а) прекратяване или преместване на производствена дейност извън региона от ниво 2 по NUTS, в който се е получавала подкрепата;
 - б) промяна на собствеността на инфраструктура, което носи неправомерно предимство на търговско дружество или публичен субект;
 - в) значителна промяна, която засяга естеството, целите или условията за изпълнение на операцията и която би довела до подкопаване на първоначалните ѝ цели.

Държавата членка може да съкрати срока, посочен в първа алинея, на 3 години, когато става въпрос за поддържане на инвестиции или за създадени работни места от МСП.

Възстановяването на средства от държавата членка поради неспазване на настоящия член се извършва пропорционално на периода на неспазване.

2. При операциите, за които се предоставя подкрепа от ЕСФ+ или от ФСП съгласно член 8, параграф 2, букви к), л) и м) от Регламента за ФСП, подкрепата се възстановява, когато спрямо тях се прилага задължение за поддържане на инвестицията съгласно правилата за държавна помощ.

3. Параграфи 1 и 2 не се прилагат за принос от програма към или от финансови инструменти или за операции, които претърпяват прекратяване на производствена дейност поради несъстоятелност, която не е с измамна цел.

Член 66

Преместване

1. Разходите за преместване не са допустими за принос от фондовете.
2. Когато приносът от фондовете представлява държавна помощ, управляващият орган се уверява, че приносът не се използва за преместване в съответствие с член 14, параграф 16 от Регламент (ЕС) № 651/2014.

Член 67

Специални правила за допустимост за безвъзмездните средства

1. Принос в натура под формата на извършени строителни работи или предоставени стоки, услуги, земя или недвижимо имущество, за които няма извършено плащане, доказано с фактури или документи с еквивалентна доказателствена стойност, може да бъде допустим, ако са изпълнени следните условия:
 - а) публичната подкрепа, изплатена на операцията, която включва принос в натура, не надвишава общата стойност на допустимите разходи, като се изключва приноса в натура, в края на операцията;

- б) стойността, на която е оценен приносът в натура, не надхвърля разходите, които обикновено се приемат на съответния пазар;
- в) стойността и предоставянето на приноса в натура могат да бъдат подложени на независима оценка и проверка;
- г) в случай на предоставяне на земя или недвижимо имущество може да бъде извършено плащане за целите на договор за наем в номинален годишен размер, не по-висок от една единица от валутата на държавата членка;
- д) в случай на принос в натура под формата на безплатен труд стойността на този труд се определя, като се вземе предвид провереното отработено време и ставката на заплащане на еквивалентен труд.

Стойността на земята или недвижимото имущество, посочени в първа алинея, буква г) от настоящия параграф, се удостоверява от независим квалифициран експерт или надлежно оправомощен официален орган и не може да надвишава горната граница, определена в член 64, параграф 1, буква б).

2. Разходите за амортизация, за които няма плащане, доказано с фактури, могат да се считат за допустими, ако са изпълнени следните условия:
 - а) правилата за допустимост на програмата позволяват това;

- б) размерът на разходите е надлежно обоснован с разходооправдателни документи, имащи същата доказателствена сила като фактурите за допустими разходи, в случаите, в които разходите се възстановяват по начина, посочен в член 53, параграф 1, буква а);
- в) разходите се отнасят изключително за периода на подкрепата за операцията;
- г) за придобиването на амортизираните активи не са използвани публични безвъзмездни средства.

Член 68

Специални правила за допустимост за финансовите инструменти

1. Допустимите разходи по даден финансов инструмент представляват общата сума на приноса от програмата, изплатена, а в случай на гаранции — заделена за договори за гаранция, от финансовия инструмент в рамките на периода на допустимост, когато тази сума съответства на:
 - а) плащанията към крайните получатели в случаите на заеми, капиталови и квазикапиталови инвестиции;
 - б) ресурсите, заделени за договори за гаранция, независимо дали са текущи, или вече са достигнали своя падеж, за да се отговори на евентуални искания за активиране на гаранции за загуби, изчислени въз основа коефициент на мултиплициране, установен за съответните изплатени нови заеми, капиталови или квазикапиталови инвестиции в крайни получатели;

- в) плащанията към или в полза на крайни получатели, когато финансовите инструменти се съчетават с друга форма на финансово участие на Съюза в рамките на единична операция за финансов инструмент съгласно член 58, параграф 5;
- г) плащанията на такси за управление и възстановяване на разходите за управление, направени от субектите, изпълняващи финансовия инструмент.

2. Когато даден финансов инструмент се изпълнява през последователни програмни периоди, може да се предоставя подкрепа на крайни получатели или в полза на крайни получатели, включително разходи и такси за управление, въз основа на споразумения, сключени в рамките на предишния програмен период, при условие че тази подкрепа е в съответствие с правилата за допустимост на следващия програмен период. В такива случаи допустимостта на разходите, представени в заявленията за плащане, се определя съгласно правилата на съответния програмен период.
3. По отношение на параграф 1, буква б) — ако субектът, който се възползва от гаранциите, не е изплатил планирания размер на новите заеми, капиталовите или квазикапиталовите инвестиции на крайните получатели в съответствие с коефициента на мултиплициране, допустимите разходи се намаляват пропорционално. Коефициентът на мултиплициране може да се преразгледа, когато това е оправдано от настъпили промени в пазарните условия. Такова преразглеждане няма обратно действие.

4. По отношение на параграф 1, буква г) — таксите за управление се определят въз основа на качеството на изпълнение.

Когато субектите, изпълняващи холдингов фонд, се избират чрез пряко възлагане на поръчка съгласно член 59, параграф 3, за размера на разходите и таксите за управление, изплатени на тези субекти, които могат да бъдат декларирани като допустими разходи, се определя праг до 5% от общия размер на приноса от програмата, изплатен на крайните получатели под формата на заеми или заделен за договори за гаранция, и до 7% от общия размер на приноса от програмата, изплатен на крайните получатели под формата на капиталови и квазикапиталови инвестиции.

Когато субектите, изпълняващи специален фонд, се избират чрез пряко възлагане на поръчка съгласно член 59, параграф 3, за размера на разходите и таксите за управление, изплатени на тези субекти, които могат да бъдат декларирани като допустими разходи, се определя праг до 7% от общия размер на приноса от програмата, изплатен на крайните получатели под формата на заеми или заделен за договори за гаранция, и до 15% от общия размер на приноса от програмата, изплатен на крайните получатели под формата на капиталови или квазикапиталови инвестиции.

Когато субектите, изпълняващи холдингов фонд или специални фондове, или и двете, се избират чрез тръжна процедура в съответствие с приложимото право, размерът на разходите и таксите за управление се определя в споразумението за финансиране и отразява резултата от тръжната процедура.

5. Когато таксите за предоставяне на кредит или част от тях се начисляват на крайния получател, те не се декларират като допустими разходи.

6. Допустимите разходи, декларирани съгласно параграф 1, не може да надвишават сбора от общия размер на подкрепата от фондовете, изплатена за целите на посочения параграф, и съответното национално съфинансиране.

ДЯЛ VI

УПРАВЛЕНИЕ И КОНТРОЛ

ГЛАВА I

Общи правила за управление и контрол

Член 69

Отговорности на държавите членки

1. Държавите членки разполагат със системи за управление и контрол на програмите си съгласно настоящия дял и гарантират тяхното функциониране в съответствие с принципа на доброто финансово управление и ключовите изисквания, изброени в приложение XI.

2. Държавите членки гарантират законосъобразността и правилността на разходите, включени в отчетите, които се представят на Комисията, и предприемат всички необходими действия, за да предотвратяват, откриват, коригират и докладват нередности, включително измами. Посочените действия включват събирането на информация за действителните собственици на получателите на финансиране от Съюза в съответствие с приложение XVII. Правилата, свързани със събирането и обработването на такива данни, трябва да са в съответствие с приложимите правила за защита на данните. Комисията, Европейската служба за борба с измамите и Европейската сметна палата разполагат с необходимия достъп до тази информация.

За програмите, подпомагани от ФУМИ, ФВС и ИУГВП, предвидените в първа алинея задължения за събиране на информация за действителните собственици на получателите на финансиране от Съюза в съответствие с приложение XVII се прилагат от 1 януари 2023 г.

3. По искане на Комисията държавите членки предприемат необходимите действия с оглед осигуряване на ефективното функциониране на системите си за управление и контрол и законосъобразността и правилността на разходите, представени на Комисията. Когато това действие е одит, служителите на Комисията или техни упълномощени представители могат да участват в него.

4. Държавите членки гарантират качеството, точността и надеждността на системата за мониторинг и на данните за показателите.

5. Държавите членки гарантират публикуването на информация в съответствие с изискванията, установени в настоящия регламент и в регламентите за отделните фондове, освен в случаите, в които подобно публикуване се изключва съгласно правото на Съюза или националното право по съображения, свързани със сигурността, обществения ред, наказателното разследване или защитата на личните данни в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/679.
6. Държавите членки разполагат със системи и процедури, с които гарантират, че всички нужни за одитната следа документи, посочени в приложение XIII, се съхраняват в съответствие с изискванията в член 82.
7. Държавите членки въвеждат механизми, чрез които да гарантират ефективното разглеждане на жалби във връзка с фондовете. За обхвата, правилата и процедурите във връзка с тези механизми отговарят държавите членки съгласно своята институционална и правна рамка. Това не засяга общата възможност за подаване на жалби до Комисията от граждани и заинтересовани страни. По искане на Комисията държавите членки разглеждат подадените до Комисията жалби, попадащи в обхвата на програмите им, и я информират за резултатите от разглеждането.

За целите на настоящия член жалбите обхващат всеки спор между потенциалните и избраните бенефициери по отношение на предложената или избраната операция, както и всички спорове с трети лица относно изпълнението на програмата или операциите по нея, независимо от квалификацията на средствата за правна защита, установени в националното право.

8. Държавите членки гарантират, че всеки обмен на информация между бенефициерите и програмните органи се осъществява чрез системи за електронен обмен на данни в съответствие с приложение XIV.

Държавите членки популяризират ползите от електронния обмен на данни и предоставят цялата необходима подкрепа на бенефициерите в това отношение.

Чрез дерогация от първа алинея управляващият орган може по изключение да приеме по изрично искане на бенефициера обменът на информация да се извършва на хартиен носител, без да се засяга задължението му за записване и съхраняване на данни в съответствие с член 72, параграф 1, буква д).

За програмите, получаващи подкрепа от ЕФМДРА, ФУМИ, ФВС и ИУГВП, първа алинея се прилага от 1 януари 2023 г.

Първа алинея не се прилага за програмите или приоритетите по член 4, параграф 1, буква м) от Регламента за ЕСФ+.

9. Държавите членки гарантират, че всеки официален обмен на информация с Комисията се осъществява чрез система за електронен обмен на данни съгласно приложение XV.
10. Държавите членки представят, или гарантират, че управляващите органи представят, прогнози за сумата по заявления за плащане, които ще бъдат подадени през текущата и следващата календарна година до 31 януари и до 31 юли съгласно приложение VIII.

11. Не по-късно от момента на подаване на заявлението за окончателно плащане за първата счетоводна година и не по-късно от 30 юни 2023 г. всяка държава членка изготвя описание на системата за управление и контрол съгласно образеца в приложение XVI. Тя поддържа това описание актуално, за да отразява всички последващи изменения.
12. Държавите членки докладват за нередности в съответствие с критериите за определяне на случаите на нередности, които следва да бъдат докладвани, данните, които трябва да бъдат предоставени, и формата за докладване, установени в приложение XII.

Член 70

Правомощия и отговорности на Комисията

1. Комисията е длъжна да се увери, че държавите членки разполагат с необходимите системи за управление и контрол, които отговарят на изискванията на настоящия регламент, и че тези системи функционират ефективно и ефикасно по време на изпълнението на програмите. Комисията изготвя за целите на собствената си одитна дейност одитна стратегия и план за одит, които се основават на оценка на риска.

Комисията и одитните органи координират своите планове за одит.
2. Комисията извършва одити до три календарни години след приемане на отчетите, в които са включени съответните разходи. Този срок не се прилага за операции, при които са възникнали съмнения за измама.

3. За целите на одитите служителите на Комисията или упълномощени техни представители получават достъп до всички необходими досиета, документи и метаданни — независимо от носителя, на който се съхраняват — свързани с операциите, които получават подкрепа от фондовете, или до системите за управление и контрол, и получават копия в посочен от тях формат.
4. По отношение на одитите на място се прилага също следното:
- а) Комисията дава поне 15 работни дни предизвестие за одита на компетентния програмен орган, освен в спешни случаи; в такива одити могат да участват длъжностни лица или упълномощени представители на държавата членка;
 - б) когато прилагането на националните разпоредби предвижда извършването на някои действия единствено от специално определени от националното законодателство служители, служителите на Комисията и техните упълномощени представители имат достъп до така получената информация, без да се накърнява компетентността на националните съдилища и при пълно зачитане на основните права на засегнатите правни субекти;
 - в) Комисията предава предварителните констатации от одита на компетентния орган на държавата членка не по-късно от 3 месеца след последния ден на одита;

- г) Комисията предава одитния доклад не по-късно от 3 месеца след като е получила пълния отговор от компетентния орган на държавата членка по предварителните констатации от одита; отговорът на държавата членка се счита за пълен при липсата на искане от страна на Комисията за предоставяне на допълнителна информация или преработен документ в рамките на 2 месеца от датата на получаване на отговора на държавата членка.

За целите на спазването на сроковете, посочени в първа алинея, букви в) и г) от настоящия параграф, Комисията предоставя на разположение предварителните констатации от одита и одитния доклад на поне един от официалните езици на институциите на Съюза.

Сроковете, посочени в първа алинея, букви в) и г) от настоящия параграф, могат да бъдат удължени, когато това се счита за необходимо, със споразумение между Комисията и компетентния орган на държавата членка.

Когато е определен срок за отговор от държавата членка на предварителните констатации от одита или на одитния доклад, посочени в първа алинея, букви в) и г) от настоящия параграф, този срок започва да тече от получаването им от компетентния орган на държавата членка на поне един от официалните езици на съответната държава членка.

Член 71
Програмни органи

1. За целите на член 63, параграф 3 от Финансовия регламент държавата членка посочва за всяка програма управляващ орган и одитен орган. Когато държава членка възлага счетоводната функция на субект, различен от управляващия орган, в съответствие с член 72, параграф 2 от настоящия регламент, съответният субект се определя също и за програмен орган. Един и същ орган може да отговаря за повече от една програма.
2. Одитният орган е публичен орган. Одитната дейност може да се извършва от публичен или частен субект, различен от одитния орган, като одитният орган носи отговорност за нея. Одитният орган и всеки субект, извършващ одитна дейност, за която одитният орган носи отговорност, са функционално независими от одитираните субекти.
3. Управляващият орган може да определи едно или няколко междинни звена, които да изпълняват определени задачи под негова отговорност. Договореностите между управляващия орган и междинните звена се изготвят в писмена форма.
4. Държавите членки гарантират спазването на принципа на разделение на функциите между отделните програмни органи и в рамките на всеки програмен орган.

5. Когато дадена програма предоставя в съответствие със своите цели подкрепа от ЕФРР или ЕСФ+ на програма, съфинансирана от „Хоризонт Европа“, както е посочено в член 10, параграф 1, буква б) от Регламента за „Хоризонт Европа“, субектът, изпълняващ програмата, съфинансирана от „Хоризонт Европа“, се определя като междинно звено от управляващия орган на съответната програма в съответствие с параграф 3 от настоящия член.
6. Всяка държава членка може по своя инициатива да създаде координационно звено, което да поддържа връзка с Комисията и да ѝ предоставя информация, както и да координира действията на програмните органи в държавата членка.

ГЛАВА II

Стандартни системи за управление и контрол

Член 72

Функции на управляващия орган

1. Управляващият орган отговаря за управлението на програмата с оглед на изпълнението на нейните цели. По-специално, той изпълнява следните функции:
 - а) подбира операциите в съответствие с член 73 с изключение на операциите, посочени в член 33, параграф 3, буква г);

- б) изпълнява задачите по управлението на програмите съгласно член 74;
 - в) подпомага работата на мониторинговия комитет съгласно член 75;
 - г) упражнява надзор над междинните звена;
 - д) записва и съхранява в електронна форма данните за всяка операция, необходими за целите на мониторинга, оценката, финансовото управление, проверките и одитите в съответствие с приложение XVII, и гарантира сигурността, целостта и поверителността на данните и автентификацията на потребителите.
2. Държавата членка може да възложи счетоводната функция, посочена в член 76, на управляващия орган или на друг субект.
 3. За програми, получаващи подкрепа от ФУМИ, ФВС и ИУГВП, счетоводната функция се изпълнява от управляващия орган или той носи отговорност за нея.

Член 73

Подбор на операции от управляващия орган

1. За целите на подбора на операции управляващият орган определя и прилага критерии и процедури, които са недискриминационни, прозрачни, гарантират достъп на лицата с увреждания, осигуряват равенство между половете и са съобразени с разпоредбите на Хартата на основните права на Европейския съюз, с принципа на устойчивото развитие и с политиката на Съюза в областта на околната среда в съответствие с член 11 и член 191, параграф 1 от ДФЕС.

Критериите и процедурите гарантират, че подбраните операции се ползват с приоритет с цел максимално увеличаване на приноса на финансирането от Съюза за постигане на целите на програмата.

2. При подбора на операциите управляващият орган:
- а) гарантира, че подбраните операции съответстват на програмата, включително тяхната съгласуваност със съответните стратегии, залегнали в основата на програмата, и осигуряват ефективен принос за постигането на нейните специфични цели;
 - б) гарантира, че подбраните операции, за които е приложимо отключващо условие, са съгласувани със съответните стратегии и документи за планиране, приети за спазването на това отключващо условие;
 - в) гарантира, че подбраните операции представляват най-доброто съотношение между размера на подкрепата, изпълняваните дейности и постигането на поставените цели;
 - г) се уверява, че бенефициерът разполага с необходимите финансови ресурси и механизми за покриване на оперативните разходи и разходите за поддръжка по операциите, включващи инвестиции в инфраструктура или производствени инвестиции, за да гарантира тяхната финансова устойчивост;

- д) гарантира, че подбраните операции, които попадат в обхвата на Директива 2011/92/ЕС на Европейския парламент и на Съвета¹, подлежат на оценка на въздействието върху околната среда или процедура по проучване и че оценката на алтернативните решения е взета надлежно предвид въз основа на изискванията на посочената директива;
- е) се уверява, че когато операциите са започнали преди подаването на заявление за финансиране до управляващия орган, приложимото право е било спазено;
- ж) гарантира, че подбраните операции попадат в обхвата на съответния фонд и се отнасят до вид интервенция;
- з) гарантира, че операциите не включват дейности, които са били част от операция, подлежаща на преместване съгласно член 66, или които биха представлявали прехвърляне на производствена дейност в съответствие с член 65, параграф 1, буква а);
- и) гарантира, че подбраните операции не са пряко засегнати от мотивирано становище на Комисията по отношение на нарушение по член 258 от ДФЕС, което излага на риск законосъобразността и правилността на разходите или качеството на изпълнение на операциите;
- й) гарантира постигането на климатичната устойчивост на инфраструктурните инвестиции, чиято очаквана продължителност е най-малко 5 години.

¹ Директива 2011/92/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 г. относно оценката на въздействието на някои публични и частни проекти върху околната среда (ОВ L 26, 28.1.2012 г., стр. 1).

По отношение на буква б) от настоящия параграф, в случая на първата цел на политиката, посочена в член 3, параграф 1, буква а) от Регламента за ЕФРР и КФ, само операциите, които съответстват на специфичните цели, посочени в точки i) и iv) от посочената буква, са съгласувани със съответните стратегии за интелигентно специализиране.

3. Управляващият орган гарантира, че на бенефициера се осигурява документ, в който се посочват условията за оказване на подкрепа за всяка операция, включително специфичните изисквания относно продуктите или услугите, които трябва да бъдат доставени, планът за финансиране, сроковете за изпълнението му и, където е приложимо, методът, прилаган за определянето на разходите по операцията и условията за изплащане на подкрепата.
4. За операции, получили Печат за високи постижения, или за операции, избрани по програма, съфинансирана от „Хоризонт Европа“, управляващият орган може да реши да предостави подкрепа пряко от ЕФРР или ЕСФ+, ако тези операции отговарят на изискванията, посочени в параграф 2, букви а), б) и ж).

Освен това управляващите органи могат да прилагат към операциите, посочени в първа алинея, категориите, максималните размери и методите за изчисляване на допустимите разходи, определени в съответния инструмент на Съюза. Тези елементи се излагат в документа, посочен в параграф 3.

5. Когато управляващият орган избере дадена операция от стратегическо значение, в рамките на 1 месец той уведомява Комисията за това и ѝ предоставя цялата информация от значение за тази операция.

Член 74

Управление на програмата от управляващия орган

1. Управляващият орган:
 - а) провежда проверки на управлението, за да установи дали съфинансираните продукти са доставени и съфинансираните услуги предоставени и дали операцията съответства на приложимото право, на програмата и на условията за предоставяне на подкрепа на операцията, както и:
 - i) когато разходите се възстановяват по реда на член 53, параграф 1, буква а) — дали размерът на разноските, декларирани от бенефициерите във връзка с тези разходи, е бил изплатен и дали бенефициерите поддържат отделна счетоводна отчетност, или използват подходящи счетоводни кодове за всички трансакции, свързани с операцията,
 - ii) когато разходите се възстановяват по реда на член 53, параграф 1, букви б), в) и г) — дали са изпълнени условията за възстановяване на разходите на бенефициера,
 - б) гарантира, в зависимост от наличието на финансиране, че даден бенефициер получава пълната дължима сума не по-късно от 80 дни от датата на подаване на искането за плащане от бенефициера; срокът може да бъде прекъснат, ако предоставената от бенефициера информация не позволява на управляващия орган да установи дали сумата е дължима;

- в) въвежда ефективни и пропорционални мерки и процедури за борба с измамите, като взема предвид установените рискове;
- г) предотвратява, открива и коригира нередностите;
- д) потвърждава, че вписаните в отчетите разходи са законосъобразни и правилни;
- е) съставя декларацията за управлението съгласно образеца, посочен в приложение XVIII.

В случая на първа алинея, буква б) не се приспада или удържа каквато и да е сума и не се начислява специална такса или друга такса с равностоен ефект, която би намалила сумите, дължими на бенефициерите.

По отношение на операциите на ПЧП управляващият орган извършва плащанията по ескроу сметка, открита за тази цел на името на бенефициера, за да бъде използвана в съответствие със споразумението за ПЧП.

2. Проверките на управлението, посочени в параграф 1, първа алинея, буква а), се основават на риска и са пропорционални на рисковете, установени предварително и в писмен вид.

Проверките на управлението включват административни проверки по отношение на заявления за плащане, предявени от бенефициерите и проверки на място на операциите. Тези проверки се извършват преди подаването на отчетите в съответствие с член 98.

3. Когато управляващият орган е също бенефициер по програмата, разпоредбите за проверките на управлението гарантират разделение на функциите.

Без да се засяга параграф 2, в Регламента за Interreg може да се определят специални правила за проверките на управлението, които се прилагат към програмите по Interreg. Регламентите за ФУМИ, ФВС и ИУГВП могат да установяват специални правила за проверките на управлението, приложими в случаите, когато бенефициер е международна организация.

Член 75

Подкрепа на работата на мониторинговия комитет от управляващия орган

Управляващият орган:

- a) осигурява на мониторинговия комитет своевременно цялата информация, необходима за изпълнение на неговите задачи;
- б) осигурява последващи действия по решенията и препоръките на мониторинговия комитет.

Член 76

Счетоводна функция

1. Счетоводната функция се състои от следните задачи:
 - a) изготвяне и изпращане до Комисията на заявления за плащане съгласно членове 91 и 92;

- б) изготвяне и представяне на счетоводните отчети, потвърждаване на тяхната пълнота, точност и достоверност в съответствие с член 98 и поддържане на записи на всички елементи на отчетите в електронна форма, включително заявленията за плащане;
 - в) конвертиране на сумите на направените в друга валута разходи в евро, като се използва месечният счетоводен обменен курс на Комисията в месеца на регистриране на разхода в счетоводните системи на субекта, отговарящ за изпълнението на посочените в настоящия член задачи.
2. Счетоводната функция не включва проверки на равнище бенефициери.
 3. Чрез дерогация от параграф 1, буква в) с Регламента за Interreg може да се установи различен метод за конвертиране в евро на сумата на разходите, направени в друга валута.

Член 77

Функции на одитния орган

1. Одитният орган отговаря за провеждането на одити на системите, на операциите и на отчетите, за да предостави на Комисията независимо становище за ефективното функциониране на системите за управление и контрол и законосъобразността и правилността на разходите, включени в представените на Комисията отчети.
2. Одитните дейности се извършват в съответствие с международно приетите стандарти за одит.

3. Одитният орган изготвя и представя на Комисията:
- а) годишно одитно становище в съответствие с член 63, параграф 7 от Финансовия регламент и с образеца, съдържащ се в приложение XIX към настоящия регламент, което въз основа на извършената одитна работа обхваща следните отделни елементи:
 - i) пълнотата, точността и достоверността на отчетите,
 - ii) законосъобразността и правилността на разходите, включени в представените на Комисията отчети,
 - iii) ефективното функциониране на системата за управление и контрол;
 - б) годишен контролен доклад, който отговаря на изискванията на член 63, параграф 5, буква б) от Финансовия регламент, в съответствие с образеца, съдържащ се в приложение XX към настоящия регламент, който подкрепя годишното одитно становище, посочено в буква а) от настоящия параграф, и представя обобщение на констатациите, включително и анализ на естеството и мащаба на грешките и недостатъците в системите, както и предложените и изпълнените корективни действия, общия процент на грешка и остатъчния процент на грешка за разходите, вписани в представените на Комисията отчети.
4. Когато програмите са групирани за целите на одитите на операциите съгласно член 79, параграф 2, втора алинея, информацията, изисквана по параграф 3, буква б) от настоящия член, може да бъде групирана в един доклад.

5. Одитният орган представя на Комисията докладите от одита на системата веднага след приключване на процедурата за изразяване на възражения със съответните одитирани субекти.
6. Комисията и одитните органи заседават редовно и, ако не е договорено друго, поне веднъж годишно, за да разгледат одитната стратегия, годишния контролен доклад и одитното становище, да координират одитните си планове и методи и да обменят мнения по въпроси, свързани с подобряването на системите за управление и контрол.

Член 78

Одитна стратегия

1. След консултации с управляващия орган одитният орган изготвя одитна стратегия на основата на оценка на риска, като взема предвид описанието на системите за управление и контрол, предвидено в член 69, параграф 11 и обхващащо одитите на системите и операциите. Одитната стратегия включва одити на системите на новоизбрани управляващи органи и субекти, изпълняващи счетоводна функция. Тези одити се извършват в срок от 21 месеца от решението за одобряване на програмата или от изменението на програмата, с което се определя този орган. Одитната стратегия се изготвя в съответствие с образеца, посочен в приложение XXII, и се актуализира ежегодно след първия годишен контролен доклад и одитното становище, представени на Комисията. Тя може да обхваща една или повече програми.
2. Одитната стратегия се представя на Комисията при поискване.

Член 79

Одити на операциите

1. Одитите на операциите се отнасят за разходите, декларирани пред Комисията през счетоводната година на основата на извадка. Тази извадка е представителна и се основава на статистически извадкови методи.
2. Когато популацията се състои от по-малко от 300 извадкови единици, може да се използва нестатистически извадков метод по професионална преценка на одитния орган. В такива случаи размерът на извадката трябва да бъде достатъчен, за да позволи на одитния орган да изготви валидно одитно становище. Нестатистическият извадков метод обхваща минимум 10% от извадковите единици в популацията от счетоводната година, избрани на случаен принцип.

Статистическата извадка може да обхваща една или повече програми, които получават подкрепа от ЕФРР, ЕСФ+, Кохезионния фонд и ФСП, и под условие за стратификация, където е целесъобразно — един или повече програмни периоди според професионалната преценка на одитния орган.

Извадката на операциите, подкрепяни от ЕФМДРА, ФУМИ, ФВС и ИУГВП, обхваща операциите, подкрепяни от всеки фонд поотделно.

3. Одитите на операциите включват проверка на място на физическото изпълнение на операцията само ако съответният вид операция го изисква.

С Регламента за ЕСФ+ може да бъдат установени специални разпоредби за програмите или приоритетите по член 4, параграф 1, буква м) от същия регламент. Регламентите за ФУМИ, ФВС и ИУГВП могат да установяват специални разпоредби за одита на операциите, когато бенефициер е международна организация. С Регламента за Interreg може да бъдат установени специални правила за одитите на операциите, които да се прилагат за програмите по Interreg.

Одитите се извършват въз основа на правилата, които са били в сила към момента на извършване на дейностите в рамките на операцията.

4. На Комисията се предоставя правомощието да приеме делегиран акт съгласно член 114 за допълнение на настоящия член чрез определяне на стандартизирани готови методики за изготвяне на извадки и условия, които да обхващат един или повече програмни периоди.

Член 80

Механизми за единен одит

1. При провеждането на одити Комисията и одитните органи отчитат надлежно принципите на единния одит и пропорционалността във връзка със степента на риск за бюджета на Съюза. Целта по-конкретно е да се избегне дублирането на одити и проверки на управлението по отношение на едни и същи разходи, декларирани пред Комисията, за да се сведат до минимум разходите за проверки на управлението и одити, както и административната тежест за бенефициерите.

Комисията и одитните органи първо използват цялата информация и документация, посочени в член 72, параграф 1, буква д), включително резултатите от проверките на управлението, и изискват и получават допълнителни документи и одитни доказателства от засегнатите бенефициери само когато въз основа на тяхната професионална преценка това е необходимо за осигуряването на солидни одитни заключения.

2. За програмите, за които Комисията достигне до заключението, че може да разчита на становището на одитния орган, а засегнатата държава членка участва в засиленото сътрудничество за създаване на Европейска прокуратура, собствените одити на Комисията се ограничават до одита на работата на одитния орган.
3. Преди подаването на отчетите за счетоводната година, в която е приключена операцията, Комисията или одитният орган не могат да извършат повече от един одит по отношение на операциите, за които общите допустими разходи не надвишават 400 000 EUR за ЕФРР или Кохезионния фонд, 350 000 EUR за ФСП, 300 000 EUR за ЕСФ+ или 200 000 EUR за ЕФМДРА, ФУМИ, ФВС или ИУТВП.

Останалите операции не подлежат на повече от един одит на счетоводна година от одитния орган или от Комисията преди подаването на отчетите за счетоводната година, в която е приключила операцията. Операциите не подлежат на одит от страна на Комисията или одитния орган през година, през която вече е извършен одит от Сметната палата, при условие че резултатите от одита на Сметната палата за тези операции могат да бъдат използвани от одитния орган или от Комисията за целите на изпълнението на съответните им задачи.

4. Независимо от параграф 3 всяка операция може да е предмет на повече от един одит, ако одитният орган заключи въз основа на своята професионална преценка, че не е възможно да изготви валидно одитно становище.
5. Параграфи 2 и 3 не се прилагат, когато:
 - а) има конкретен риск от нередност или съмнения за измама;
 - б) е необходимо работата на одитния орган да бъде извършена отново, за да се получи увереност в ефективното му функциониране;
 - в) са налице данни за сериозни недостатъци в работата на одитния орган.

Член 81

Проверки на управлението и одити на финансовите инструменти

1. Управляващият орган извършва проверки на управлението на място съгласно член 74, параграф 1 само на равнището на субектите, изпълняващи финансовия инструмент, а в контекста на гаранционните фондове — на равнището на субектите, които предоставят съответните нови заеми. Управляващият орган може да разчита на проверките, извършени от външни органи, и да не извършва проверки на управлението на място, при условие че разполага с достатъчно доказателства за компетентността на тези външни органи.
2. Управляващият орган не извършва проверки на място на равнище ЕИБ или други международни финансови институции, в които някоя от държавите членки е акционер.

Въпреки това ЕИБ или други международни финансови институции, в които някоя от държавите членки е акционер, предоставят на управляващия орган контролни доклади в подкрепа на исканията за плащане.

3. Одитният орган извършва одити на системата и на операциите в съответствие с член 77, 79 или 83, в зависимост от това кое е целесъобразно, на равнището на субектите, изпълняващи финансовия инструмент, а в контекста на гаранционните фондове — на равнището на субектите, които предоставят съответните нови заеми. Одитният орган може да вземе предвид резултатите от одит, извършен от външни одитори по отношение на субектите, изпълняващи финансовия инструмент, за целите на общата увереност и въз основа на това може да реши да ограничи собствената си одитна дейност.
4. В контекста на гаранционните фондове органите, отговарящи за одита на програмите, може да извършват одити на субектите, предоставящи нови базови заеми, само когато възникнат една или повече от следните ситуации:
 - а) не са налични документи, доказващи подкрепата от финансовия инструмент за крайните получатели на равнището на управляващия орган или на равнището на субектите, изпълняващи финансовия инструмент;
 - б) има доказателства за това, че наличните документи на равнището на управляващия орган или на равнището на субектите, изпълняващи финансовия инструмент, не представляват верен и точен запис на предоставената подкрепа.

5. Одитният орган не провежда одити на равнище ЕИБ или други международни финансови институции, в които някоя от държавите членки е акционер, за финансови инструменти, изпълнявани от тях.

Въпреки това ЕИБ и другите международни финансови институции, в които някоя от държавите членки е акционер, предоставят на Комисията и на одитния орган годишен одитен доклад, съставен от външните им одитори, в края на всяка календарна година. Този доклад обхваща елементите, включени в приложение XXI, и представлява основата за работата на одитния орган.

6. ЕИБ и другите международни финансови институции предоставят на програмните органи всички необходими документи, с цел да им дадат възможност да изпълнят задълженията си.

Член 82

Наличност на документи

1. Без да се засягат правилата, уреждащи държавната помощ, управляващият орган гарантира, че всички разходооправдателни документи, свързани с операциите, получаващи подкрепа от фондовете, се съхраняват на подходящото равнище за петгодишен срок, считано от 31 декември на годината, в която е извършено последното плащане от управляващия орган към бенефициера.
2. Срокът по параграф 1 спира да тече в случай на съдебно производство или по искане на Комисията.

ГЛАВА III

Използване на националните системи за управление

Член 83

Подобрени пропорционални механизми

Държавите членки могат да прилагат следните подобрени пропорционални механизми за системата за управление и контрол на дадена програма, когато са изпълнени условията, определени в член 84:

- а) чрез дерогация от член 74, параграф 1, буква а) и член 74, параграф 2, управляващият орган може да приложи само националните процедури за извършване на проверки на управлението;
- б) чрез дерогация от член 77, параграф 1 по отношение на одитите на системи и от член 79, параграфи 1 и 3 по отношение на одитите на операции, одитният орган може да ограничи своята одитна дейност до одити на операции, обхващащи извадка, основана на статистически подбор на 30 извадкови единици, за съответната програма или група от програми.

За целите на проверките на управлението, посочени в първа алинея, буква а), управляващият орган може да разчита на проверки, извършени от външни органи, при условие че разполага с достатъчно доказателства за компетентността на тези органи.

По отношение на първа алинея, буква б), ако популацията се състои от по-малко от 300 извадкови единици, одитният орган може да приложи нестатистически извадков метод в съответствие с член 79, параграф 2.

Комисията ограничава собствените си одити до преглед на работата на одитния орган чрез повторно извършване на въпросната работа само на равнището на одитния орган, освен ако наличната информация показва сериозни недостатъци в работата на одитния орган.

Член 84

Условия за прилагането на подобрени пропорционални механизми

1. Държавата членка може да приложи подобрените пропорционални механизми по член 83 по всяко време през програмния период, ако Комисията е потвърдила в своите публикувани годишни доклади за дейността за последните 2 години, предхождащи решението на държавата членка, че системата за управление и контрол на програмата функционира ефективно и че общият процент на грешка за всяка година е 2% или по-малко. При оценяване на ефективното функциониране на системата за управление и контрол на програмата Комисията взема под внимание участието на съответната държава членка в засиленото сътрудничество във връзка със създаването на Европейската прокуратура.

Когато държава членка реши да приложи подобрените пропорционални механизми, посочени в член 83, тя уведомява Комисията за прилагането им. В този случай, механизмите се прилагат от началото на следващата счетоводна година.

2. В началото на програмния период държавата членка може да приложи подобрените пропорционални механизми, посочени в член 83, ако условията по параграф 1 от настоящия член са спазени по отношение на подобна програма, изпълнявана в периода 2014—2020 г., и ако механизмите за управление и контрол, определени за програмата за периода 2021—2027 г., са до голяма степен основани на тези от предишната програма. В такъв случай механизмите се прилагат от началото на програмата.
3. Държавата членка установява или актуализира съответно описанието на системата за управление и контрол и одитната стратегия, предвидени в член 69, параграф 11 и член 78.

Член 85

Корекция през програмния период

1. Когато Комисията или одитният орган заключат на основание на проведените одити и годишния контролен доклад, че определените в член 84 условия вече не се изпълняват, Комисията отправя искане към одитния орган да извърши допълнителна одитна работа съгласно член 69, параграф 3, и се уверява, че са предприети корективни действия.

2. Когато в следващия годишен контролен доклад се потвърди, че условията продължават да не бъдат изпълнявани, което ограничава увереността, осигурена на Комисията в ефективното функциониране на системите за управление и контрол и законосъобразността и правилността на разходите, Комисията изисква от одитния орган да извърши одити на системите.
3. След като предостави на държавата членка възможност да представи коментари, Комисията може да я информира, че подобрените пропорционални механизми, посочени в член 83, няма вече да се прилагат от началото на следващата счетоводна година.

ДЯЛ VII
ФИНАНСОВО УПРАВЛЕНИЕ, ПРЕДСТАВЯНЕ
И ПРОВЕРКА НА ОТЧЕТИТЕ
И ФИНАНСОВИ КОРЕКЦИИ

ГЛАВА I
Финансово управление

РАЗДЕЛ I
ОБЩИ СЧЕТОВОДНИ ПРАВИЛА

Член 86

Бюджетни задължения

1. Решението за одобряване на програмата в съответствие с член 23 представлява решение за финансиране по смисъла на член 110, параграф 1 от Финансовия регламент и уведомяването на съответната държава членка за това решение представлява правно задължение.

В решението се определя общото финансово участие на Съюза по фондове и по години. За програмите по цел „Инвестиции за работни места и растеж“ обаче за всяка програма във всяка държава членка се запазва сума, съответстваща на 50% от участието за 2026 г. и 2027 г. („сума за гъвкавост“), която се разпределя окончателно за програмата само след приемането на решението на Комисията след междинния преглед по член 18.

2. Приемането на бюджетни задължения от страна на Съюза по отношение на всяка програма се извършва от Комисията на годишни вноски за всеки от фондовете в периода между 1 януари 2021 г. и 31 декември 2027 г.
3. Чрез дерогация от член 111, параграф 2 от Финансовия регламент бюджетните задължения за първата вноска се поемат след приемането на програмата от Комисията.

Член 87

Използване на еврото

Всички суми, определени по програмите, докладвани или декларирани пред Комисията от държавите членки, се посочват в евро.

Член 88

Възстановяване на суми

1. Възстановяването на суми в бюджета на Съюза се извършва преди падежа, посочен в нареждането за събиране, изготвено в съответствие с член 98 от Финансовия регламент. Падежът изтича в последния ден от втория месец след издаването на нареждането.
2. Всяко забавяне на възстановяването поражда лихва за просрочено плащане, която се начислява от деня, в който е изтекъл падежът, до датата на действителното плащане. Ставката на тази лихва е процент и половина над ставката, прилагана от Европейската централна банка за основните ѝ операции по рефинансиране на първия работен ден от месеца, в който изтича падежът.

РАЗДЕЛ II

ПРАВИЛА ЗА ПЛАЩАНИЯТА КЪМ ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ

Член 89

Видове плащания

Плащанията се извършват под формата на предварително финансиране, междинни плащания и плащания на салдото по отчетите за счетоводната година.

Член 90

Предварително финансиране

1. Комисията плаща предварително финансиране въз основа на общия размер на подкрепата от фондовете, посочен в решението за одобряване на програмата.
2. Предварителното финансиране за всеки фонд се изплаща в зависимост от наличието на средства под формата на годишни вноски преди 1 юли всяка година, както следва:
 - а) 2021 г.: 0,5%;
 - б) 2022 г.: 0,5%;
 - в) 2023 г.: 0,5%;
 - г) 2024 г.: 0,5%;
 - д) 2025 г.: 0,5%;
 - е) 2026 г.: 0,5%.

Когато дадена програма бъде приета след 1 юли 2021 г., по-ранните вноски се изплащат през годината на приемане.

3. Чрез дерогация от параграф 2 в Регламента за Interreg се установяват специални правила за предварителното финансиране за програмите по Interreg.

4. Чрез дерогация от параграф 2 в регламентите за отделните фондове се установяват специални правила за предварителното финансиране за програмите, получаващи подкрепа от ФУМИ, ФВС и ИУГВП.
5. Сумата, платена като предварително финансиране за 2021 г. и 2022 г., се уравнива в сметките на Комисията всяка година, а за периода 2023—2026 г. — не по-късно от последната счетоводна година, в съответствие с член 100.

За програмите, получаващи подкрепа от ФУМИ, ФВС и ИУГВП, сумата, платена като предварително финансиране, се уравнива в сметките на Комисията не по-късно от последната счетоводна година.

6. Всички лихви, получени от предварителното финансиране, се използват за съответната програма по същия начин като средствата от фондовете и се включват в отчетите за последната счетоводна година.

Член 91

Заявления за плащане

1. Държавата членка представя най-много шест заявления за плащане на програма, на фонд и на счетоводна година. Всяка година може да се подава по едно заявление за плащане по всяко време през всеки период между следните дати: 28 февруари, 31 май, 31 юли, 31 октомври, 30 ноември и 31 декември.

Последното заявление за плащане, подадено до 31 юли, се счита за заявление за окончателно плащане за счетоводната година, която е приключила на 30 юни.

Първа алинея не се прилага за програмите по Interreg.

2. Заявленията за плащане са допустими само ако е представен най-новият пакет от документи за получаване на увереност, посочен в член 98.
3. Заявленията за плащане се представят на Комисията в съответствие с образеца, съдържащ се в приложение XXIII, и включват, за всеки приоритет и когато е приложимо, по категории региони:
 - а) общия размер на допустимите разходи, направени от бенефициерите и платени при изпълнението на операции, свързани със специфични цели, за които отключващите условия са изпълнени, и операции, свързани със специфични цели, за които отключващите условия не са изпълнени, но допринасят за изпълнението на отключващите условия, както е въведено в системата на субекта, изпълняващ счетоводната функция;
 - б) сумата за техническа помощ, изчислена в съответствие с член 36, параграф 5, буква б), когато е приложимо;
 - в) общия размер на публичния принос, който е направен или предстои да бъде направен във връзка със специфични цели, за които отключващите условия са изпълнени, и операции, свързани със специфични цели, за които отключващите условия не са изпълнени, но допринасят за изпълнението на отключващите условия, както е въведено в системата на субекта, изпълняващ счетоводната функция;

г) общия размер на допустимите разходи, направени от бенефициерите и платени при изпълнението на операции, свързани със специфични цели, за които отключващите условия не са изпълнени, с изключение на операциите, които допринасят за изпълнението на отключващите условия, както е въведено в системата на субекта, изпълняващ счетоводната функция.

4. Чрез дерогация от параграф 3, буква а) се прилагат следните разпоредби:

а) когато финансовото участие на Съюза се предоставя в съответствие с член 51, буква а), сумите, посочени в заявлението за плащане, са тези, обосновани с напредъка в изпълнението на условия или постигането на резултати, съгласно решението, посочено в член 95, параграф 2, или делегирания акт, посочен в член 95, параграф 4;

б) когато финансовото участие на Съюза се предоставя в съответствие с член 51, букви в), г) и д), сумите, посочени в заявлението за плащане, са тези, определени съгласно решението, посочено в член 94, параграф 3, или делегирания акт, посочен в член 94, параграф 4;

в) за формите на безвъзмездни средства, изброени в член 53, параграф 1, първа алинея, букви б), в) и г), , сумите, посочени в заявлението за плащане, са разходите, изчислени въз основа на приложимата база.

5. Чрез дерогация от параграф 3 в случай на държавна помощ заявлението за плащане може да включва авансови плащания към бенефициерите от органа, който предоставя помощта, съгласно следните кумулативни условия:
- а) за тези авансови плащания има гаранция, издадена от установена в държавата членка банка или друга финансова институция, или са покрити от инструмент, предоставен като гаранция от публичен субект или от държавата членка;
 - б) тези авансови плащания не превишават 40% от общия размер на помощта, която се отпуска на бенефициера за определена операция;
 - в) тези авансови плащания се покриват от разходите, платени от бенефициерите за изпълнение на операцията, и се обосновават със заверени фактури или счетоводни документи с еквивалентна доказателствена стойност най-късно 3 години след годината на плащането на аванса или на 31 декември 2029 г., в зависимост от това коя дата е по-ранна, като в противен случай следващото заявление за плащане се коригира съответно.

Във всяко заявление за плащане, което включва авансови плащания от този вид, трябва да се посочи отделно общата сума, платена от програмата като авансови плащания, сумата, която е покрита от разходите, платени от бенефициера до 3 години след плащането на аванса в съответствие с буква в), и сумата, която не е покрита от разходите, платени от бенефициера, и за която тригодишният период все още не е изтекъл.

6. Чрез дерогация от параграф 3, буква в) от настоящия член в случаите на схеми за помощ по член 107 от ДФЕС публичният принос, съответстващ на включените в заявлението за плащане разходи, е сумата, изплатена на бенефициерите от органа, който е предоставил помощта.

Член 92

Специфични елементи за финансовите инструменти в заявленията за плащане

1. Когато финансовите инструменти се изпълняват съгласно член 59, параграф 1, заявленията за плащане, подадени съгласно приложение XXIII, включват общите платени суми, а в случаите на гаранция — сумите, заделени за договори за гаранция, от управляващия орган на крайните получатели, както е посочено в член 68, параграф 1, букви а), б) и в).
2. Когато финансовите инструменти се изпълняват съгласно член 59, параграф 2, заявленията за плащане, включващи разходи за финансови инструменти, се представят при спазване на следните условия:
 - а) сумата, включена в първото заявление за плащане, да е била платена към финансовите инструменти, като тя може да достигне 30% от общия размер на приноса от програмата, за който са поети задължения към финансовите инструменти по силата на съответното споразумение за финансиране, съгласно съответния приоритет и категория регион, ако е приложимо;

- б) сумата, включена в следващите заявления за плащане, подадени в периода на допустимост, включва допустимите разходи, посочени в член 68, параграф 1.
3. Сумата, включена в първото заявление за плащане, посочено в параграф 2, буква а), се уравнива в сметките на Комисията не по-късно от последната счетоводна година.

Тя се оповестява отделно в заявленията за плащане.

Член 93

Общи правила за плащанията

1. Без да се засяга член 15, параграфи 5 и 6 и в зависимост от наличието на средства Комисията извършва междинните плащания в рамките на 60 дни от датата, на която заявлението за плащане е получено от Комисията.
2. Всяко плащане се вписва в най-рано откритото бюджетно задължение на съответния фонд и съответната категория регион. Комисията възстановява като междинни плащания 95% от сумите, включени в заявлението за плащане и получени като резултат от прилагането на ставката на съфинансиране за всеки отделен приоритет към общите допустими разходи или към публичния принос, според случая. Комисията определя оставащите суми за възстановяване или събиране при изчисляване на салдото по отчетите в съответствие с член 100.

3. Подкрепата от фондовете за даден приоритет под формата на междинни плащания не може да надвишава сумата на подкрепата от фондовете за този приоритет, определена в решението за одобряване на програмата.
4. Когато финансовото участие на Съюза е под някоя от формите, изброени в член 51, Комисията плаща сума в размер, който не надвишава сумата, поискана от държавата членка.
5. Подкрепата от фондовете за даден приоритет при изплащане на салдото от последната счетоводна година не може да надвишава следните суми:
 - а) публичния принос, деклариран в заявленията за плащане;
 - б) подкрепата от фондовете, която е изплатена или предстои да бъде изплатена на бенефициерите;
 - в) сумата, поискана от държавата членка.

Сумите, възстановени съгласно член 36, параграф 5, не се вземат предвид при изчисляването на тавана, посочен в първа алинея, буква б) от настоящия член.

6. По искане на държава членка междинните плащания могат да бъдат увеличени с 10% над ставката на съфинансиране, приложима за всеки приоритет за фондовете, ако държавата членка отговаря на някое от следните условия след ... [ОВ: датата на влизане в сила на настоящия регламент]:
 - а) държавата членка получава заем от Съюза съгласно Регламент (ЕС) № 407/2010 на Съвета¹;

¹ Регламент (ЕС) № 407/2010 на Съвета от 11 май 2010 г. за създаване на европейски механизъм за финансово стабилизиране (ОВ L 118, 12.5.2010 г., стр. 1).

- б) държавата членка получава средносрочна финансова помощ по линия на Европейския механизъм за стабилност, създаден с Договора за създаване на Европейски механизъм за стабилност от 2 февруари 2012 г., или съгласно Регламент (ЕО) № 332/2002, която е обвързана с условие за изпълнението на програма за макроикономически корекции;
- в) на държавата членка се предоставя финансова помощ, обвързана с условие за изпълнението на програма за макроикономически корекции, както е предвидено в Регламент (ЕС) № 472/2013.

Увеличената ставка, която не може да надвишава 100%, се прилага към заявленията за плащане до края на календарната година, в която спира съответната финансова помощ.

7. Параграф 6 не се прилага за програмите по Interreg.

Член 94

Финансово участие на Съюза на основата на единични разходи, еднократни суми и единни ставки

1. Комисията може да възстанови финансовото участие на Съюза за дадена програма на основата на единични разходи, еднократни суми и единни ставки в съответствие с член 51 въз основа на сумите и ставките, одобрени с решение в съответствие с параграф 3 от настоящия член, или определени в делегирания акт, посочен в параграф 4 от настоящия член.
2. За да могат да използват финансово участие на Съюза за програмата въз основа на единични разходи, еднократни суми и единни ставки, държавите членки представят предложение на Комисията в съответствие с образците, съдържащи се в приложения V и VI, като част от документите за представянето на програмата или като искане за нейното изменение.

Сумите и ставките, предложени от държавата членка, се определят въз основа на следното и се оценяват от одитния орган:

- а) коректен, справедлив и проверим метод на изчисление, основаващ се на някой от следните елементи:
 - i) статистически данни, друга обективна информация или експертна оценка;
 - ii) проверени данни за минали периоди;
 - iii) прилагане на обичайни практики за осчетоводяване на разходите;
- б) проектобюджети;

- в) правилата за съответните единични разходи, еднократни суми и единни ставки, приложими в други политики на Съюза за сходен вид операция;
- г) правилата за съответните единични разходи, еднократни суми и единни ставки, прилагани по схеми за предоставяне на безвъзмездни средства, финансирани изцяло от държавата членка за сходен вид операция.

3. В решението за одобряване на програмата или на нейното изменение се определят видовете операции, обхванати от възстановяването въз основа на единични разходи, еднократни суми и единни ставки, определението и сумите, обхванати от въпросните единични разходи, еднократни суми и единни ставки, и методите за корекция на сумите.

Държавите членки възстановяват разходите на бенефициерите за целите на настоящия член. Възстановяването може да е под всякакви форми на подкрепа.

Одитите на Комисията и държавата членка и проверките на управлението, провеждани от държавите членки, имат за цел единствено да се провери дали са изпълнени условията за възстановяване от Комисията.

4. На Комисията се предоставя правомощието да приеме делегиран акт в съответствие с член 114, за да допълни настоящия член, като определи на равнището на Съюза единичните разходи, еднократните суми и единните ставки, техния размер и методи за корекция по начините, посочени в параграф 2, втора алинея, букви а)—г) от настоящия член.
5. Настоящият член не се прилага за финансовото участие на Съюза за техническа помощ, възстановена съгласно член 51, буква д).

Член 95

Финансово участие на Съюза на основата на финансиране, което не е свързано с разходите

1. Комисията може да възстановява финансовото участие на Съюза по даден приоритет или части от приоритет по програмите на основата на финансиране, което не е свързано с разходите в съответствие с член 51, въз основа на сумите, одобрени с решение по параграф 2 от настоящия член, или въз основа на сумите, определени в делегирания акт, посочен в параграф 4 от настоящия член. За да използват финансово участие на Съюза за дадена програма на основата на финансиране, което не е свързано с разходите, държавите членки представят предложение до Комисията в съответствие с образците, съдържащи се в приложения V и VI, като част от програмата или като част от искане за нейното изменение. Предложението съдържа следната информация:
 - а) определяне на съответния приоритет и общата сума, обхваната от финансирането, което не е свързано с разходите;
 - б) описание на частта от програмата и вида на операциите, обхванати от финансирането, което не е свързано с разходите;
 - в) описание на условията, които трябва да бъдат изпълнени, или на резултатите, които трябва да бъдат постигнати, и график;
 - г) междинни конкретни резултати, които пораждат право на възстановяване от Комисията;
 - д) мерни единици;
 - е) график за възстановяване от Комисията и съответните суми, свързани с напредъка в изпълнението на условията или постигането на резултатите;

- ж) механизмите за проверка на междинните конкретни резултати и на изпълнението на условията или постигането на резултатите;
 - з) методи за коригиране на сумите, когато е приложимо;
 - и) механизми за осигуряване на одитна следа съгласно приложение XIII, които показват изпълнението на условията или постигането на резултатите;
 - й) предвидения вид метод за възстановяване на средства на бенефициера или бенефициерите в рамките на приоритета или частите от приоритет на програмите, обхванати от настоящия член.
2. В решението за одобряване на програмата или на искането за изменение се съдържат всички изброени в параграф 1 елементи.
3. Държавите членки възстановяват разходите на бенефициерите за целите на настоящия член. Възстановяването може да е под всякакви форми на подкрепа.

Одитите на Комисията и държавата членка и проверките на управлението, провеждани от държавите членки, имат за цел единствено да се провери дали са изпълнени условията за възстановяване от Комисията или дали са постигнати резултатите.

4. На Комисията се предоставя правомощието да приеме делегиран акт в съответствие с член 114, за да допълни настоящия член, като определи размерите на финансирането на равнището на Съюза, което не е свързано с разходите, по видове операции, методите за коригиране на сумите и условията, които трябва да бъдат изпълнени, или резултатите, които трябва да бъдат постигнати.

РАЗДЕЛ III

ПРЕКЪСВАНЕ И СПИРАНЕ

Член 96

Прекъсване на срока за плащане

1. Комисията може да прекъсне срока за плащане, освен при предварителното финансиране, за максимален срок от 6 месеца, ако е налице едно от следните условия:
- а) има данни за сериозен недостатък, за който не са предприети корективни мерки;
 - б) Комисията трябва да извърши допълнителни проверки след получаване на информация, че разходите в дадено заявление за плащане е възможно да са свързани с нередност.
2. Държавата членка може да приеме удължаване на срока за прекъсване с още 3 месеца.

3. Комисията ограничава прекъсването само до частта от разходите, засегната от елементите, посочени в параграф 1, освен при невъзможност да се установи засегнатата част от разходите. Комисията информира писмено държавата членка и управляващия орган за причините за прекъсването и им отправя искане да коригират положението. Комисията прекратява прекъсването веднага след като бъдат взети мерките за коригиране на посочените в член 1 елементи.
4. В специфичните правила за ЕФМДРА могат да бъдат предвидени конкретни основания за прекъсване на плащания във връзка с неспазване на правилата, приложими в рамките на общата политика в областта на рибарството.

Член 97

Стиране на плащанията

1. Комисията може да спре всички или част от плащанията, с изключение на предварителното финансиране, след като е дала на държавата членка възможност да представи своите коментари, ако е налице което и да е от следните условия:
 - а) държавата членка не е успяла да предприеме необходимите действия за коригиране на положението, довело до прекъсването по член 96;
 - б) налице е сериозен недостатък;
 - в) разходите в заявленията за плащане са свързани с нередност, която не е била отстранена;

- г) налице е мотивирано становище на Комисията по отношение на производство за установяване на нарушение по член 258 от ДФЕС по въпрос, който излага на риск законосъобразността и правилността на разходите.
- 2. Комисията отменя спирането на плащанията изцяло или частично, когато държавата членка е взела мерки за коригиране на посочените в параграф 1 елементи.
- 3. В специалните правила за ЕФМДРА могат да бъдат предвидени конкретни основания за спиране на плащания във връзка с неспазване на правилата, приложими в рамките на общата политика в областта на рибарството.

ГЛАВА II

Представяне и проверка на отчетите

Член 98

Съдържание и представяне на отчетите

- 1. За всяка счетоводна година, за която са подадени заявления за плащане, държавата членка представя на Комисията до 15 февруари следните документи (наричани по-нататък „пакетът за получаване на увереност“), които се отнасят за предходната счетоводна година:
 - а) отчетите в съответствие с образеца, съдържащ се в приложение XXIV;

- б) декларацията за управлението, посочена в член 74, параграф 1, буква е), в съответствие с образеца, съдържащ се в приложение XVIII;
 - в) годишното одитно становище, посочено в член 77, параграф 3, буква а), в съответствие с образеца, съдържащ се в приложение XIX;
 - г) годишния контролен доклад, посочен в член 77, параграф 3, буква б), в съответствие с образеца, съдържащ се в приложение XX.
2. По искане на съответната държава членка Комисията може по изключение да удължи крайния срок по параграф 1 до 1 март.
3. Отчетите съдържат, на равнището на всеки приоритет и където е приложимо — по фондове и по категории региони:
- а) общия размер на допустимите разходи, вписани в счетоводните системи на субекта, изпълняващ счетоводната функция, който е бил включен в заявлението за окончателно плащане за счетоводната година, и общия размер на съответния публичен принос, който е направен или предстои да бъде направен във връзка със специфични цели, за които отключващите условия са изпълнени, и операции, свързани със специфични цели, за които отключващите условия не са изпълнени, но допринасят за изпълнението на отключващите условия;
 - б) оттеглени през счетоводната година суми;

- в) сумите публичен принос, изплатени на финансови инструменти;
 - г) за всеки приоритет — разяснение на евентуалните разлики между сумите, декларирани по буква а), и сумите, декларирани в заявленията за плащане за една и съща счетоводна година.
4. Пакетът за получаване на увереност не се отнася до общия размер на допустимите разходи, направени от бенефициерите и платени при изпълнението на операциите, или съответния публичен принос, който е направен или предстои да бъде направен във връзка със специфични цели, за които отключващите условия не са изпълнени, с изключение на операциите, които допринасят за изпълнението на отключващите условия.
5. Отчетите не са допустими, ако държавите членки не са направили необходимите корекции за намаляване на остатъчния процент на грешка за законосъобразността и правилността на разходите, включени в отчетите, до по-малък или равен на 2%.
6. По-специално, държавите членки приспадат от отчетите:
- а) неправомерните разходи, които са били обект на финансови корекции в съответствие с член 103;
 - б) разходите, които са обект на текуща оценка за законосъобразност и редовност;
 - в) други суми, необходими за намаляването на остатъчния процент на грешка на декларирани в отчетите разходи до равен на или по-малък от 2%.

Държавата членка може да включва разходите по първа алинея, буква б) в заявление за плащане за следващи счетоводни години, след като е потвърдена тяхната законосъобразност и правилност.

7. Държавата членка може да коригира неправомерните суми, установени от нея след предаването на отчетите, в които са вписани сумите, като внесе съответните корекции за счетоводната година, в която е установена нередността, без с това да се засяга член 104.
8. Като част от пакета за получаване на увереност държавата членка представя през последната счетоводна година окончателния доклад за качеството на изпълнение, посочен в член 43, или последния годишен доклад за качеството на изпълнение за ФУМИ, ФВС или ИУГВП.

Член 99

Проверка на отчетите

Комисията се уверява, че отчетите са пълни, точни и достоверни, до 31 май на годината, следваща края на счетоводната година, освен в случаите, когато се прилага член 102.

Член 100

Изчисляване на салдото

1. Когато Комисията определя сумата, която е за сметка на фондовете за счетоводната година, и последващите корекции по отношение на плащанията за държавата членка, тя взема предвид:
 - а) сумите в отчетите, посочени в член 98, параграф 3, буква а), към които се прилага ставката на съфинансиране за всеки приоритет;
 - б) общия размер на междинните плащания, направени от Комисията през съответната счетоводна година;
 - в) за ЕФРР, ЕСФ+, Кохезионния фонд, ФСП и ЕФМДРА за 2021 г. и 2022 г. — размера на предварителното финансиране.

2. В случай на сума, подлежаща на събиране от държавата членка, Комисията издава нареждане за събирането ѝ, което се изпълнява по възможност чрез прихващане от суми, дължими на държавата членка по следващи плащания по същата програма. Такова събиране не представлява финансова корекция и не намалява подкрепата от фондовете за програмата. Събраните суми представляват целеви приходи по член 21, параграф 3 от Финансовия регламент.

Член 101

Процедура за проверка на отчетите

1. Определената в член 102 процедура се прилага във всеки от следните случаи:
 - а) одитният орган е представил одитно становище с резерви или отрицателно одитно становище по причини, свързани с пълнотата, точността и достоверността на отчетите;
 - б) Комисията разполага с данни, които поставят под съмнение надеждността на дадено одитно становище без резерви.
2. Във всички останали случаи Комисията изчислява сумите, които са за сметка на фондовете, съгласно член 100 и извършва съответните плащания или събирания преди 1 юли. Плащането или събирането представлява приемане на отчетите.

Член 102

Процедура за възражения при проверката на отчетите

1. Ако одитният орган даде одитно становище с резерви или отрицателно одитно становище по причини, свързани с пълнотата, точността и достоверността на отчетите, Комисията отправя искане към държавата членка да ревизира отчетите и да представи отново документите, посочени в член 98, параграф 1, в срок от 1 месец.

Когато в срока, посочен в първа алинея:

- а) одитното становище е без резерви, се прилага член 100 и Комисията изплаща всяка допълнителна дължима сума или пристъпва към събиране в срок от 2 месеца;
- б) одитното становище все още е с резерви или документите не са били представени отново от държавата членка, се прилагат параграфи 2, 3 и 4.

- 2. Ако одитното становище остава с резерви поради причини, свързани с пълнотата, точността и достоверността на отчетите, или ако продължава да бъде ненадеждно, Комисията уведомява държавата членка за сумата, която е за сметка на фондовете за счетоводната година.
- 3. Когато държавата членка се съгласи със сумата по параграф 2 от настоящия член в срок от 1 месец, Комисията изплаща в срок от 2 месеца всяка допълнителна дължима сума или пристъпва към събиране съгласно член 100.
- 4. Когато държавата членка не е съгласна със сумата по параграф 2 от настоящия член, Комисията определя сумата, която е за сметка на фондовете за счетоводната година. Това действие не представлява финансова корекция и не намалява подкрепата от фондовете за програмата. Комисията изплаща в срок от 2 месеца всяка допълнителна дължима сума или пристъпва към събиране съгласно член 100.

5. По отношение на последната счетоводна година Комисията изплаща или събира годишното салдо по сметките на програмите, подкрепяни по линия на ЕФРР, ЕСФ+, Кохезионния фонд, ФСП и ЕФМДРА не по-късно от 2 месеца след датата на приемане на окончателния доклад за качеството на изпълнението, посочен в член 43.

ГЛАВА III

Финансови корекции

Член 103

Финансови корекции от страна на държавите членки

1. Държавите членки защитават бюджета на Съюза и прилагат финансови корекции чрез отмяна изцяло или частично на подкрепата от фондовете за дадена операция или програма, когато бъде установено, че декларираните пред Комисията разходи са нередовни.
2. Финансовите корекции се вписват в отчетите за счетоводната година, през която е взето решението за анулиране.
3. Анулираната подкрепа от фондовете може да бъде използвана от държавата членка в рамките на съответната програма, но не и за операция, която е била предмет на тази корекция, или, когато финансовата корекция се извършва за системна нередност — за операция, засегната от системната нередност.

4. В специалните правила за ЕФМДРА могат да бъдат предвидени конкретни основания за финансови корекции от държавите членки във връзка с неспазване на правилата, приложими в рамките на общата политика в областта на рибарството.
5. Чрез дерогация от параграфи 1, 2 и 3 при операции, обхващащи финансови инструменти, приносът, анулиран съгласно настоящия член в резултат на единична нередност, може да бъде използван повторно в рамките на същата операция при следните условия:
- а) когато нередността, даваща основание за анулирането на приноса, е установена на равнището на крайния получател — само за други крайни получатели в рамките на същия финансов инструмент;
 - б) когато нередността, даваща основание за анулирането на приноса, бъде установена на равнището на субекта, изпълняващ специалния фонд, в случай че финансов инструмент се изпълнява чрез структура с холдингов фонд — само за други субекти, изпълняващи специални фондове.

Когато нередността, даваща основание за анулирането на приноса, е установена на равнището на субекта, изпълняващ холдинговия фонд, или на равнището на субекта, изпълняващ специалния фонд, когато финансовият инструмент се изпълнява чрез структура без холдингов фонд, анулираният принос не се използва повторно в рамките на същата операция.

Когато се извършва финансова корекция за системна нередност, анулираният принос не се използва повторно за операция, засегната от системната нередност.

6. Субектите, изпълняващи финансови инструменти, възстановяват на държавите членки приноса от програми, засегнати от нередности, заедно с лихвите и всякакви други приходи, генерирани от този принос.

Субектите, изпълняващи финансови инструменти, не възстановяват на държавите членки сумите по първа алинея, ако докажат, че във връзка с дадена нередност са изпълнени всички посочени по-долу условия:

- а) нередността е възникнала на равнището на крайните получатели, или, в случай на холдингов фонд — на равнището на субектите, изпълняващи специални фондове, или на крайните получатели;
- б) субектите, изпълняващи финансови инструменти, са изпълнили задълженията си във връзка с приноса от програмите, засегнати от нередността, съгласно приложимото право и действат с дължимата професионална грижа, прозрачност и старание, очаквани от професионална организация с опит в изпълнението на финансови инструменти;
- в) не е било възможно да бъдат събрани средствата, във връзка с които е установена тази нередност, независимо че субектите, изпълняващи финансовите инструменти, са предприели всички приложими договорни и законови мерки с дължимата грижа.

Член 104

Финансови корекции от страна на Комисията

1. Комисията прави финансови корекции, като намалява подкрепата от фондовете за програма, когато стигне до заключението, че:
 - а) е налице сериозен недостатък, който е изложил на риск подкрепата от фондовете, която вече е изплатена по програмата;
 - б) разходите, съдържащи се в приетите отчети, са нередовни и това не е установено и докладвано от държавата членка;
 - в) държавата членка не е спазила своите задължения съгласно член 97 преди откриването на процедурата за финансова корекция от страна на Комисията.

Когато Комисията прилага единни ставки или екстраполирани финансови корекции, това се извършва в съответствие с приложение XXV.

2. Преди да вземе решение за финансова корекция, Комисията информира държавата членка за своите заключения и ѝ дава възможност в срок от 2 месеца да представи коментари и да докаже, че действителната степен на нередност е по-ниска, отколкото в преценката на Комисията. Срокът може да бъде удължен по взаимно съгласие.

3. В случай че държавата членка не приеме заключенията на Комисията, тя бива поканена на изслушване от Комисията с цел да се гарантира, че цялата информация, която е от значение, както и всички коментари, са налице като основа за заключенията на Комисията относно прилагането на финансовата корекция.

4. Комисията взема решение за финансова корекция, като взема предвид степента, честотата и финансовите последици на нередностите или сериозните недостатъци, посредством акт за изпълнение в рамките на 10 месеца от датата на изслушването или на предоставянето на допълнителната информация, поискана от Комисията.

Когато взема решение относно финансова корекция, Комисията взема предвид цялата информация и представените коментари.

Когато дадена държава членка се съгласи с финансовата корекция в случаите, посочени в параграф 1, първа алинея, букви а) и в), преди приемането на решението, посочено в първата алинея на настоящия параграф, държавата членка може отново да използва съответните суми. Тази възможност не се отнася за случаите на финансова корекция по параграф 1, първа алинея, буква б).

5. В специалните правила за ЕФМДРА могат да бъдат предвидени конкретни основания за финансови корекции от Комисията във връзка с неспазване на правилата, приложими в рамките на общата политика в областта на рибарството.

6. В специалните правила за ФСП могат да бъдат предвидени конкретни основания за финансови корекции от Комисията във връзка с недостатъчно добро изпълнение на определените за ФСП целеви стойности.

ГЛАВА IV

Отмяна на бюджетни задължения

Член 105

Принципи и правила за отмяна на бюджетни задължения

1. Комисията отменя бюджетните задължения за всяка сума по дадена програма, която не е била използвана за предварително финансиране в съответствие с член 90 или за която не е било подадено заявление за плащане в съответствие с членове 91 и 92 до 31 декември на третата календарна година след годината на бюджетните задължения за периода 2021—2026 г.
2. Частта от задълженията, която все още е открита към 31 декември 2029 г., се отменя, ако пакетът за получаване на увереност и окончателният доклад за качеството на изпълнението за програмите, подкрепяни от ЕФРР, ЕСФ+, Кохезионния фонд, ФСП и ЕФМДРА, не са били подадени до Комисията в срока, предвиден в член 43, параграф 1.

Член 106

Изключения от правилата за отмяна на бюджетни задължения

1. Засегнатата от отмяната на бюджетни задължения сума се намалява със суми, равни на тази част от бюджетното задължение, за която:
 - а) операциите са спрени поради съдебно производство или обжалване по административен ред, което има суспензивно действие; или

- б) е било невъзможно да се внесе заявление за плащане поради причини, дължащи се на форсмажорни обстоятелства, които сериозно засягат изпълнението на цялата програма или на част от нея.

Националните органи, които твърдят, че са били налице форсмажорни обстоятелства, доказват преките последици от форсмажорните обстоятелства върху изпълнението на цялата програма или на част от нея.

2. До 31 януари държавата членка изпраща на Комисията информация относно изключенията, посочени параграф 1, първа алинея, букви а) и б), за сумата, която трябва да бъде декларирана до 31 декември на предходната година.

Член 107

Процедура за отмяна на бюджетни задължения

1. Въз основа на информацията, която е получила към 31 януари, Комисията уведомява държавата членка за сумата, за която ще се извърши отмяна на бюджетни задължения в резултат на тази информация.
2. Държавата членка разполага с 2 месеца, за да се съгласи относно сумата, за която ще бъдат отменени бюджетни задължения, или да представи коментари.
3. До 30 юни държавите членки представят на Комисията изменен план за финансиране, отразяващ за съответната календарна година намаления размер на подкрепата по един или повече приоритети на програмата. За програмите, подкрепяни от повече от един фонд, размерът на подкрепата се намалява по фондове пропорционално на сумите, засегнати от отмяната на бюджетни задължения, които не са били използвани през съответната календарна година.

Ако не бъде представен план, Комисията изменя плана за финансиране, като намалява приноса на фондовете за съответната календарна година. Това намаление се разпределя за всеки приоритет пропорционално на сумите, засегнати от отмяната на бюджетни задължения, които не са били използвани през съответната календарна година.

4. Комисията изменя решението за одобряване на програмата не по-късно от 31 октомври.

ДЯЛ VIII

ФИНАНСОВА РАМКА

Член 108

Географско покритие на подкрепата по цел „Инвестиции за работни места и растеж“

1. ЕФРР, ЕСФ+ и Кохезионният фонд предоставят подкрепа за цел „Инвестиции за работни места и растеж“ във всички региони, съответстващи на ниво 2 на общата класификация на териториалните единици за статистически цели („региони от ниво 2 по NUTS“), създадена с Регламент (ЕО) № 1059/2003, изменен с Регламент (ЕС) 2016/2066.
2. Ресурсите от ЕФРР и ЕСФ+ за цел „Инвестиции за работни места и растеж“ се разпределят между следните три категории региони от ниво 2 по NUTS:
 - а) по-слабо развити региони, чийто БВП на глава от населението е по-малък от 75% от средния БВП на глава от населението на ЕС-27 („по-слабо развити региони“);

- б) региони в преход, чийто БВП на глава от населението е между 75% и 100% от средния БВП на глава от населението на ЕС-27 („региони в преход“);
- в) по-силно развити региони, чийто БВП на глава от населението е над 100% от средния БВП на глава от населението на ЕС-27 („по-силно развити региони“).

Класифицирането на регионите по една от трите категории региони се определя въз основа на съотношението между БВП на глава от населението, измерен по стандарт на покупателна способност (СПС) и изчислен въз основа на данни на Съюза за периода 2015—2017 г., и средния БВП на глава от населението за ЕС-27 през същия референтен период.

- 3. Кохезионният фонд предоставя подкрепа на държавите членки, чийто брутен национален доход (БНД) на глава от населението, измерен по стандарт на покупателна способност (СПС) и изчислен въз основа на данни на Съюза за периода 2015—2017 г., е по-нисък от 90% от средния БНД на глава от населението за ЕС-27 през същия референтен период.
- 4. Комисията приема решение посредством акт за изпълнение, с което определя списъка на регионите, които отговарят на критериите на една от трите категории региони, и на държавите членки, които отговарят на критериите по параграф 3. Този списък е валиден от 1 януари 2021 г. до 31 декември 2027 г.

Член 109

Ресурси за икономическо, социално и териториално сближаване

1. Ресурсите за икономическо, социално и териториално сближаване, налични за поемане на бюджетни задължения за периода 2021—2027 г. съгласно МФР, са в размер на 330 234 776 621 EUR по цени от 2018 г. за ЕФРР, ЕСФ+ и Кохезионния фонд и 7 500 000 000 EUR по цени от 2018 г. за ФСП.

Ресурсите, посочени в първа алинея, се допълват със сума в размер на 10 000 000 000 EUR по цени от 2018 г. за мерките, посочени в член 1, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2020/2094 на Съвета¹ за целите на Регламента за ФСП. Тази сума представлява външни целеви приходи за целите на член 21, параграф 5 от Финансовия регламент.

За целите на програмирането и последващото въвеждане в бюджета на Съюза сумите, посочени в първа и втора алинея, се индексират с 2 % годишно.

2. Комисията приема решение чрез акт за изпълнение, с което се определя годишната разбивка на общите ресурси за ЕФРР, ЕСФ+ и Кохезионния фонд по държави членки по цел „Инвестиции за работни места и растеж“ и, когато е приложимо, по категории региони, в съответствие с методиките, определени в приложение XXVI.

С решението се определя също и годишната разбивка на общите ресурси по държави членки по цел „Европейско териториално сътрудничество“ (Interreg).

¹ Регламент (ЕС) 2020/2094 на Съвета от 14 декември 2020 г. за създаване на Инструмент на Европейския съюз за възстановяване с цел подкрепа на възстановяването след кризата с COVID-19 (ОВ L 433I, 22.12.2020 г., стр. 23).

3. Сума в размер на 0,35 % от ресурсите, посочени в параграф 1, първа и втора алинея, се разпределя за техническа помощ, предоставяна по инициатива на Комисията, след приспадане на подкрепата по МСЕ, посочена в член 110, параграф 3.

Член 110

Ресурси за цел „Инвестиции за работни места и растеж“ и цел „Европейско териториално сътрудничество“ (Interreg)

1. Ресурсите за цел „Инвестиции за работни места и растеж“ по МФР са в размер на 97,6% от общите ресурси (т.е. общо 329 684 776 621 EUR) и се разпределят, както следва:
- а) 61,3% (т.е. общо 202 226 984 629 EUR) за по-слабо развитите региони;
 - б) 14,5% (т.е. общо 47 771 802 082 EUR) за регионите в преход;
 - в) 8,3% (т.е. общо 27 202 682 372 EUR) за по-силно развитите региони;
 - г) 12,9% (т.е. общо 42 555 570 217 EUR) за държавите членки, получаващи подкрепа от Кохезионния фонд;

- д) 0,6% (т.е. общо 1 927 737 321 EUR) като допълнително финансиране за най-отдалечените региони, посочени в член 349 от ДФЕС, и регионите от ниво 2 по NUTS, отговарящи на критериите, определени в член 2 от Протокол № 6 към Акта за присъединяване от 1994 г.;
- е) 0,2% (т.е. общо 500 000 000 EUR) за междурегионални иновационни инвестиции;
- ж) 2,3% (т.е. общо 7 500 000 000 EUR) за Фонда за справедлив преход.

2. Размерът на наличните ресурси за ЕСФ+ по цел „Инвестиции за работни места и растеж“ възлиза на 87 319 331 844 EUR.

Размерът на допълнителното финансиране за регионите, посочени в параграф 1, буква д), разпределен за ЕСФ+, е 472 980 447 EUR.

3. Размерът на подкрепата, която ще се прехвърля от Кохезионния фонд към МСЕ, възлиза на 10 000 000 000 EUR. Тя се изразходва за проекти за транспортна инфраструктура, като се вземат под внимание потребностите от инвестиции в инфраструктура на държавите членки и регионите, чрез обявяване на специфични покани в съответствие с Регламента за МСЕ изключително в държави членки, които са допустими за финансиране от Кохезионния фонд.

Комисията приема акт за изпълнение, с който определя размера на средствата, които да се прехвърлят от разпределените на всяка държава членка средства по Кохезионния фонд към МСЕ, като този размер се определя пропорционално за целия период.

Разпределените на всяка държава членка средства по Кохезионния фонд се намаляват съответно.

Годишните бюджетни кредити, съответстващи на подкрепата от Кохезионния фонд, посочена в първа алинея, се вписват в съответните бюджетни редове на МСЕ, считано от бюджета за 2021 г.

Сума в размер на 30% от ресурсите, прехвърлени към МСЕ, се предоставя незабавно след прехвърлянето им на разположение на всички държави членки, допустими за финансиране от Кохезионния фонд за финансиране на проекти за транспортна инфраструктура съгласно Регламента за МСЕ.

Правилата, приложими за сектора на транспорта съгласно Регламента за МСЕ, се прилагат за специфичните покани, посочени в първа алинея. До 31 декември 2023 г. подборът на проекти, допустими за финансиране, се съобразява с националните средства по Кохезионния фонд по отношение на 70% от ресурсите, прехвърлени към МСЕ.

Считано от 1 януари 2024 г. ресурсите, прехвърлени към МСЕ, за които не са били поети задължения във връзка с проекти за транспортна инфраструктура, се предоставят на всички държави членки, отговарящи на условията за финансиране от Кохезионния фонд, за финансиране на проекти за транспортна инфраструктура съгласно Регламента за МСЕ.

За да бъдат подкрепени държавите членки, отговарящи на условията за финансиране от Кохезионния фонд, които могат да срещнат затруднения при разработването на проекти с достатъчно висока степен на зрялост, на качество или и на двете и с достатъчно висока добавена стойност от Съюза, специално внимание се отделя на техническата помощ, с която се цели укрепване на институционалния капацитет и ефикасността на публичните администрации и публичните услуги във връзка с развитието и изпълнението на проектите, изброени в Регламента за МСЕ.

Комисията полага максимални усилия, за да даде възможност на държавите членки, които отговарят на условията за финансиране от Кохезионния фонд, да постигнат до края на периода 2021—2027 г. възможно най-високото усвояване на сумата, прехвърлена към МСЕ, включително като организира допълнителни покани за представяне на предложения.

Особено внимание и подкрепа по осма и девета алинея се дават на онези държави членки, чийто БНД на глава от населението, измерен по стандарт на покупателна способност за периода 2015—2017 г., е по-малък от 60 % от средния БНД на глава от населението за ЕС-27.

По отношение на държавите членки, чийто БНД на глава от населението, измерен по СПС за периода 2015—2017 г., е по-малък от 60 % от средния БНД на глава от населението за ЕС-27, се гарантират до 31 декември 2024 г. 70 % от 70 % от сумата, която посочените държави членки са прехвърлили към МСЕ.

4. Сума в размер на 400 000 000 EUR от ресурсите по цел „Инвестиции за работни места и растеж“ се разпределя за Европейската инициатива за градовете при пряко или непряко управление от Комисията.
5. Сума в размер на 175 000 000 EUR от ресурсите на ЕСФ+ по цел „Инвестиции за работни места и растеж“ се разпределят за транснационално сътрудничество, оказващо подкрепа на новаторски решения при пряко или непряко управление.
6. Сумата, посочена в параграф 1, буква е), се разпределя от ресурсите на ЕФРР по цел „Инвестиции за работни места и растеж“ за междурегионални иновационни инвестиции при пряко или непряко управление.

7. Ресурсите за цел „Европейско териториално сътрудничество“ (Interreg) възлизат на 2,4 % от общите ресурси, налични за поемане на бюджетни задължения от фондовете за периода 2021—2027 г. (т.е. общо 8 050 000 000 EUR).
8. Сумата, посочена в член 109, параграф 1, втора алинея, е част от ресурсите за цел „Инвестиции за работни места и растеж“.

Член 111

Възможност за прехвърляне на ресурсите

1. При подаването на споразумението за партньорство или в контекста на междинния преглед Комисията може да приеме предложение от държава членка за прехвърляне:
 - а) което общо възлиза на не повече от 5% от първоначално разпределените средства за по-слабо развитите региони към региони в преход или по-силно развити региони, или от регионите в преход към по-силно развитите региони;
 - б) от разпределените средства от по-силно развитите региони или регионите в преход към по-слабо развитите региони и от по-силно развитите региони към регионите в преход.

Чрез дерогация от първа алинея, буква а) Комисията може да приеме допълнително прехвърляне в размер до 10 % от общите разпределени средства за по-слабо развитите региони към регионите в преход или по-силно развитите региони в рамките на държавите членки, чийто БНД на глава от населението, измерен по СПС за периода 2015—2017 г., е по-малък от 90 % от средния БНД на глава от населението за ЕС-27. Ресурсите от всяко допълнително прехвърляне се използват за постигане на целите на политиката, посочени в член 5, параграф 1, букви а) и б).

2. Общите средства, разпределени на всяка държава членка за цел „Инвестиции за работни места и растеж“ и цел „Европейско териториално сътрудничество“ (Interreg), не могат да се прехвърлят между тези цели.
3. С цел спазване на ефективния принос на фондовете към дейностите, посочени в член 5, параграф 2, и чрез дерогация от параграф 2 от настоящия член Комисията може, в надлежно обосновани случаи и при спазване на условието, предвидено в параграф 4 от настоящия член, да приеме чрез акт за изпълнение предложение от държава членка, съдържащо се в първото ѝ подаване на споразумението за партньорство, за прехвърляне на част от нейните бюджетни кредити за цел „Европейско териториално сътрудничество“ (Interreg) към цел „Инвестиции за работни места и растеж“.
4. Делът на цел „Европейско териториално сътрудничество“ (Interreg) в държавата членка, която прави предложението по параграф 3, представлява не по-малко от 35% от общия размер на бюджетните кредити, разпределени за тази държава членка по цел „Инвестиции за работни места и растеж“ и цел „Европейско териториално сътрудничество“ (Interreg), и след прехвърлянето не е по-малко от 25% от този общ размер на бюджетните кредити.

Член 112

Определяне на ставките на съфинансиране

1. В решението за одобряване на дадена програма се определят ставката на съфинансиране и максималният размер на подкрепата от фондовете за всеки приоритет.

2. За всеки приоритет в решението на Комисията се посочва дали ставката на съфинансиране за него ще се прилага към едно от следните:
- а) общия принос, включително публичен и частен;
 - б) публичния принос.
3. Ставката на съфинансиране за цел „Инвестиции за работни места и растеж“ на равнището на всеки приоритет е не повече от:
- а) 85% за по-слабо развитите региони;
 - б) 70% за регионите в преход, които са били класифицирани за периода 2014—2020 г. като по-слабо развити региони;
 - в) 60% за регионите в преход;
 - г) 50% за по-силно развитите региони, които са били класифицирани за периода 2014—2020 г. като региони в преход или са имали БВП на глава от населението под 100%;
 - д) 40% за по-силно развитите региони.

Ставките на съфинансиране, определени по първа алинея, буква а), се прилагат и за най-отдалечените региони, в т.ч. допълнително разпределените средства за най-отдалечените региони.

Ставката на съфинансиране за Кохезионния фонд на равнището на всеки приоритет е не повече от 85%.

Регламентът за ЕСФ+ може да установи по-високи ставки на съфинансиране в съответствие с членове 10 и 14 от същия регламент.

Ставката на съфинансиране, приложима за региона, където се намират територията или териториите, определени в териториалните планове за справедлив преход, за приоритета, подкрепян от ФСП, не надвишава:

- а) 85% за по-слабо развитите региони;
- б) 70% за регионите в преход;
- в) 50% за по-силно развитите региони.

- 4. Ставката на съфинансиране на програмите по Interreg не надвишава 80%, освен когато в Регламента за Interreg са определени по-високи ставки на съфинансиране за програми по направление Г на Interreg и за външни програми за трансгранично сътрудничество.
- 5. Максималните ставки на съфинансиране, посочени в параграфи 3 и 4, се увеличават с десет процентни пункта за приоритети, изцяло изпълнени чрез водено от общностите местно развитие.
- 6. Осъществените по инициатива или от името на Комисията мерки за техническа помощ могат да бъдат финансирани на 100%.

ДЯЛ ІХ
ДЕЛЕГИРАНЕ НА ПРАВОМОЩИЯ, РАЗПОРЕДБИ ЗА
ИЗПЪЛНЕНИЕ, ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ
РАЗПОРЕДБИ

ГЛАВА І
Делегиране на правомощия и разпоредби за изпълнение

Член 113

Делегиране на правомощия по отношение на някои приложения

На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 114 за изменение на приложенията към настоящия регламент, с изключение на приложения III, IV, XI, XIII, XIV, XVII и XXVI с цел да ги адаптира спрямо промените, настъпили през програмния период.

Член 114

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на установените в настоящия член условия.
2. Правомощието да приема делегираните актове, посочени в член 79, параграф 4, член 94, параграф 4, член 95, параграф 4 и член 113, се предоставя на Комисията за неопределен срок, считано от ... [ОВ: датата на влизане в сила на настоящия регламент].

3. Делегирането на правомощия, посочено в член 79, параграф 4, член 94, параграф 4, член 95, параграф 4, член 113 и член 117, параграф 2, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява делегирането на правомощията, посочени в същото решение. То поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна, посочена в решението дата. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.
4. Преди приемането на делегиран акт Комисията се консултира с експерти, определени от всяка държава членка в съответствие с принципите, залегнали в Междуинституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество.
5. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и Съвета.
6. Делегиран акт, приет съгласно член 79, параграф 4, член 94, параграф 4, член 95, параграф 4, член 113 и член 117, параграф 2, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от 2 месеца след като са били нотифицирани за посочения акт или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Посоченият срок се удължава с 2 месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 115

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от комитет. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.
2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 4 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

ГЛАВА II

Преходни и заключителни разпоредби

Член 116

Преглед

Европейският парламент и Съветът извършват преглед на настоящия регламент до 31 декември 2027 г. в съответствие с член 177 от ДФЕС.

Член 117

Преходни разпоредби

1. Регламент (ЕС) № 1303/2013 или всеки друг акт, приложим за програмния период 2014—2020 г., продължава да се прилага само за оперативните програми и операциите, подкрепяни от ЕФРР, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство през този период.
2. Правомощието, предоставено на Комисията съгласно член 5, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 да приема делегиран акт с цел да предвиди Европейски кодекс на поведение за партньорство, остава в сила за програмния период 2021—2027 г. Делегирането на правомощия се упражнява в съответствие с член 114 от настоящия регламент.

Член 118

Условия за операциите, подлежащи на поетапно изпълнение

1. Управляващият орган може да пристъпи към подбора на операция, представляваща втори етап на операция, подбрана за подкрепа и започнала съгласно Регламент (ЕС) № 1303/2013, ако са налице всички посочени по-долу условия:
 - а) операцията, подбрана за подкрепа съгласно Регламент (ЕС) № 1303/2013, има два етапа, които могат да бъдат установени от финансова гледна точка, с отделни одитни следи;
 - б) общите разходи за операцията, посочена в буква а), надхвърлят 5 000 000 EUR;

- в) разходите, включени в заявление за плащане по отношение на първия етап, не са включени в друго заявление за плащане по отношение на втория етап;
- г) вторият етап на операцията съответства на приложимото право и е допустим за подкрепа от ЕФРР, ЕСФ+, Кохезионния фонд или ЕФМДРА съгласно разпоредбите на настоящия регламент или на регламентите за отделните фондове;
- д) в окончателния доклад за изпълнението или в контекста на Европейския фонд за морско дело и рибарство — в последния годишен доклад за изпълнението, представени съгласно член 141 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, държавата членка поема ангажимента по време на програмния период да бъде завършен и да функционира вторият и окончателен етап.

2. Разпоредбите на настоящия регламент се прилагат към втория етап на операцията.

Член 119

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко в държавите членки в съответствие с Договорите.

Съставено в Брюксел на година

За Европейския парламент

Председател

За Съвета

Председател